

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สมปอง เกษประดิษฐ์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ธันวาคม ๒๕๕๖
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

		ก 372.21 ส261ค 2556
Title: ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา		
ห้องสมุด มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย		

สมปอง เกษประดิษฐ์

372.21

ส261ค ค.3

14 ก.ย. 57

เลขทะเบียน	5743110
เลขเรียกหนังสือ	372.21 ส261ค ค3
วันที่	14 ก.ย. 57

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ธันวาคม 2556
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ

THE PARENTS' SATISFACTION TOWARDS EARLY CHILDHOOD
EDUCATION MANAGEMENT OF CHILD DEVELOPMENT
CENTER, PHAK HAI MUNICIPALITY,
PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE

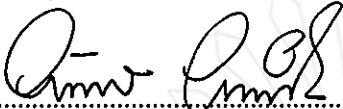

SOMPONG KETPRADIT

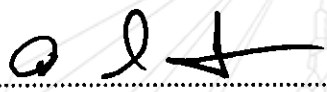
A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
DECEMBER B.E. 2556 (2013)
(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ ได้พิจารณา
สารนิพนธ์ของ นางสมปอง เกษประดิษฐ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏ
ราชวิทยาลัยได้

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุพันธ์ อภิขยานุภาพ)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....ประธาน
(พระมหาไกรวรรณ ชินทตติโย, ดร.)

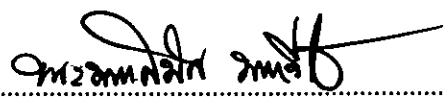

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุพันธ์ อภิขยานุภาพ)

.....กรรมการ
(ดร.ชัตติยา คิ้วงสำราญ)

.....กรรมการ
(ดร.สุธาสนี แสงมกดา)

.....กรรมการ
(ดร.จิติพัฒน์ หิรัญนิริธารัง)

คณะศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

.....รักษาการคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(พระมหาสมัคร มหาวีโร)

วันที่ 22 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2556

5410204054 สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา ; ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ/ปฐมวัย/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สมปอง เกษประดิษฐ์: ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา (THE PARENTS' SATISFACTION TOWARDS EARLY CHILDHOOD EDUCATION MANAGEMENT OF CHILD DEVELOPMENT CENTER, PHAK HAI MUNICIPALITY, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์: ผศ.ดร.อนุพันธ์ อภิขยานุภาพ, Ph.D., 109 หน้า. ปี พ.ศ. 2556.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และเพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย จำนวน 113 คน และผู้ปกครองในการสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามในการวัดระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง และแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก รองลงมาคือ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ตามด้วยด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ด้านความปลอดภัย ผลจากการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ปกครอง 15 คน พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจในทุก ๆ ด้าน และมีพึงพอใจที่ศูนย์เด็กเล็กทุกศูนย์ มีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีส่วนช่วยเหลือผู้ปกครองในการดูแลเด็กเล็กช่วงที่ไปทำงาน

ข้อเสนอแนะจากการสัมภาษณ์ เห็นว่าควรเพิ่มการดูแลด้านความปลอดภัย โดยจัดจรรยาบรรณคอยดูแลหน้าโรงเรียนในช่วงเช้าและเย็น ควรสร้างห้องน้ำเพิ่มภายในห้องเรียนและไม่ไกลจากที่ห้องเรียน

5410204054: MAJOR : EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.

KEYWORDS: SATISFACTION/ EARLY CHILDHOOD EDUCATION/ CHILD DEVELOPMENT

SOMPONG KETHPRADITH: THE PARENTS' SATISFACTION TOWARDS EARLY CHILDHOOD EDUCATION MANAGEMENT OF CHILD DEVELOPMENT CENTER, PHAK HAI MUNICIPALITY, PHRANAKHON SRI AYUTTHAYA PROVINCE. ADVISORY COMMITTEES: ASSIST. PROF. DR. ANUPANTH ABHICHAYANBHAP. Ph.D. 109 P.,B.E. 2556/2013.

The objective of the study was to study the parents' satisfaction towards early childhood education management of child development center, PhakHai municipality, Phranakhon Sri Ayutthaya Province, and to study the problem and to solve the problem of the childhood education management of child development center, PhakHai municipality, Phranakhon Sri Ayutthaya Province. Samples are purposively selected - the parents' early childhood education consisted of 113 people and in the parents depth interview consisted of 15 peoples. Statistics instruments used for this research were the satisfaction form of the parents and structured view form.

The findings indicated that the parents' satisfaction towards early childhood education management of child development center, PhakHai municipality, Phranakhon Sri Ayutthaya Province was at a high level in overall and individual by the ratio from maximum is the behavior of teacher who cares the children. The middle ratio is from premises and environment followed by instructional media and the minimum is from the safety. It was found from structured view form of the 15 parents that the parents satisfy in overall and also early childhood education management. The system of study is direct from curriculums of early childhood education to help the parents to take care of children in the working time.

The suggestion from the depth interview that more security, arrange the traffic police in front of school in the morning and evening, building more toilets in the suitable place.

ประกาศคุณูปการ

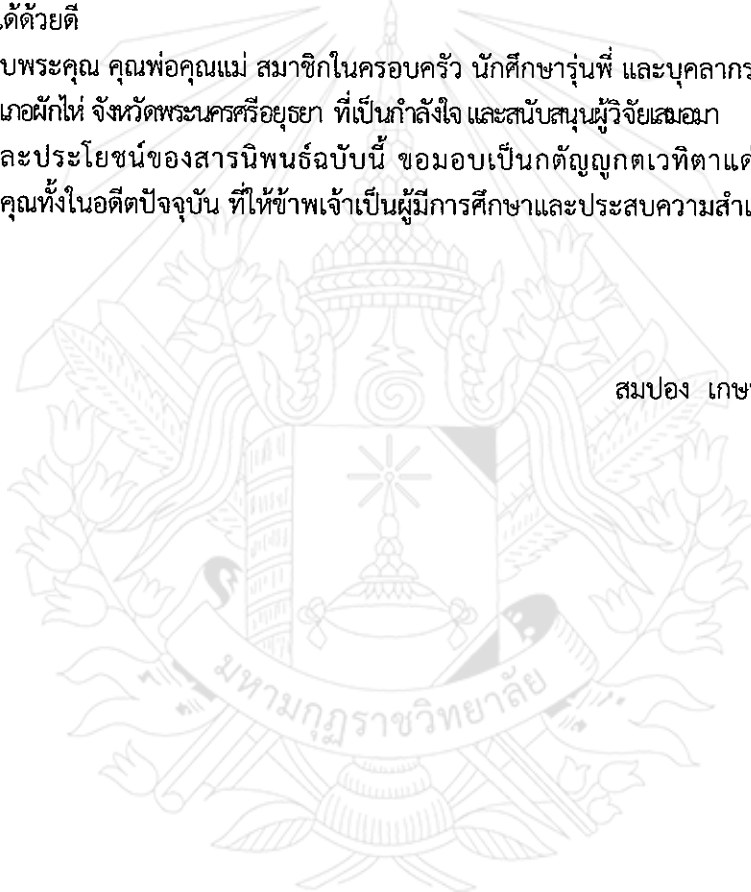
สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีเพราะความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุพันธ์ อภิขยานุภาพ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอบพระคุณ อาจารย์ประจำสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ และนายธงชัย ศรีจันทแก้ว นายกเทศมนตรีเมืองผักไห่ ครู ผู้ปกครอง และเด็กนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองผักไห่ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

กราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ สมาชิกในครอบครัว นักศึกษารุ่นพี่ และบุคลากรในสังกัดเทศบาลเมืองผักไห่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นกำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่บุพการีบูรพาจารย์ ผู้มีพระคุณทั้งในอดีตปัจจุบัน ที่ให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จตราบนานเท่านานนี้

สมปอง เกษประดิษฐ์

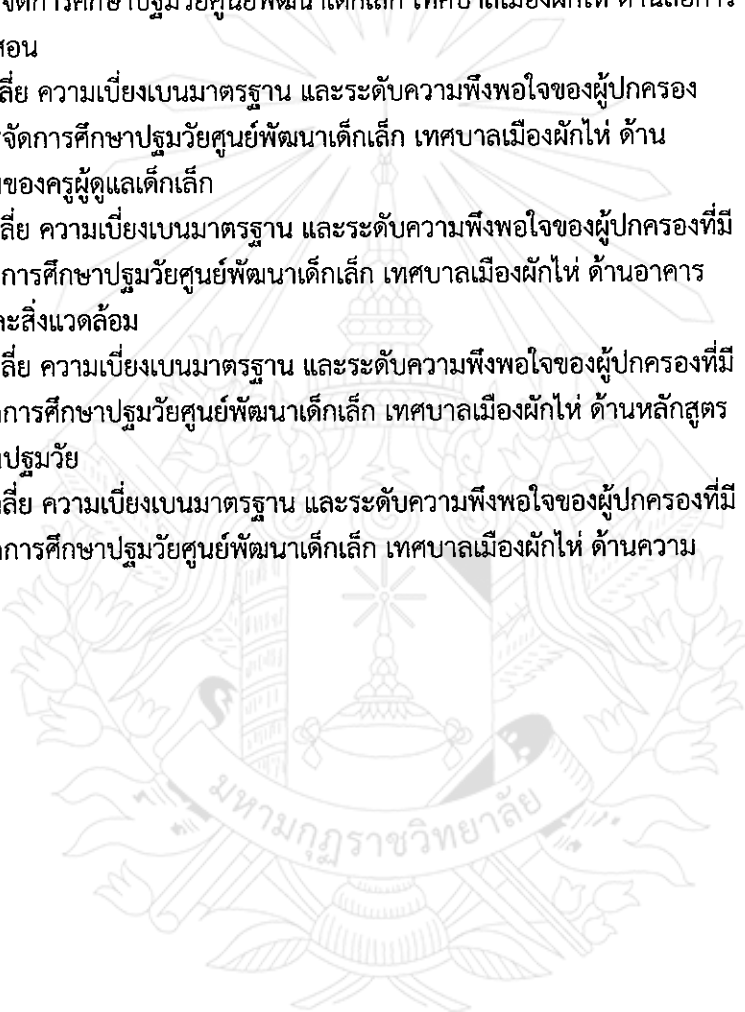
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
ประกาศคุณูปการ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	8
2.1.1 ความหมายของความพึงพอใจ	9
2.1.2 ทฤษฎีความพึงพอใจ	11
2.1.3 ความสำคัญของความพึงพอใจ	12
2.2 แนวคิดและทฤษฎีการจัดการศึกษาปฐมวัย	12
2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย	12
2.2.2 ความหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย	13
2.2.3 หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย	15
2.2.4 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย	17
2.2.5 หลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย	17
2.2.6 การจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรปฐมวัยกระทรวงศึกษาธิการ	20
2.3 หลักการและแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	24
2.4 สภาพข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ที่ศึกษา	37
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	40
2.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	44

บทที่	สารบัญญ(ต่อ)	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย	45
	3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	46
	3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	46
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	46
	3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	47
	3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	48
	3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	49
	3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	50
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
	4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
	4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	51
	4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	52
	4.4 ผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์	60
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	63
	5.1 สรุปผลการวิจัย	63
	5.2 อภิปรายผลการวิจัย	68
	5.3 ข้อเสนอแนะ	73
บรรณานุกรม		77
ภาคผนวก		90
	ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	81
	ภาคผนวก ข. หนังสือขอความอนุเคราะห์	87
	ภาคผนวก ค. แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย	88
	ภาคผนวก ง. ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม	97
	ภาคผนวก จ. ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา	102
	ภาคผนวก ฉ. รูปลงพื้นที่สัมภาษณ์	105
ประวัติผู้วิจัย		109

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 แสดงจำนวนนักเรียนชาย-หญิง	40
4.1 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของผู้ปกครอง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	52
4.2 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองผักไห่ โดยรวม	54
4.3 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองผักไห่ ด้านสื่อการเรียนการสอน	54
4.4 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองผักไห่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก	55
4.5 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มี ต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองผักไห่ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	56
4.6 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มี ต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองผักไห่ ด้านหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย	57
4.7 คะแนนเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มี ต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองผักไห่ ด้านความปลอดภัย	58

สารบัญภาพ

ภาพที่

1 กรอบแนวคิดการวิจัย

หน้า

44

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันประเทศไทยกำลังเผชิญปัญหาและวิกฤติการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม โดยคาดหวังที่จะให้การศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาศักยภาพ และคุณภาพของประชากร เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศชาติอย่างยั่งยืน และเตรียมความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่มาอย่างรวดเร็ว ยุคโลกาภิวัตน์เป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการหลั่งไหลของข้อมูลอย่างไม่สิ้นสุด ประเทศไทยก็ต้องเผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลง อาทิ การปฏิรูปทางการเมือง การพัฒนาวิทยาการและเทคโนโลยี การผสมผสานวัฒนธรรมอย่างสากล การเข้าสู่สังคมอาเซียนในปี 2558 เพื่อให้การพัฒนาก้าวทันกระแสโลกจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยพื้นฐานการศึกษา ซึ่งนับว่ามีบทบาทสำคัญยิ่ง ระบบครอบครัวเป็นระบบทางสังคมระบบหนึ่ง ซึ่งมีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นสถานที่ดูแลให้การศึกษาเด็กอายุระหว่าง 2-5 ปี มีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้น และศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของส่วนราชการต่าง ๆ ที่โอนให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด/มัสยิดของกรมการศาสนา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมการพัฒนาชุมชน และศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (เด็ก 3 ขวบ) ที่รับโอนจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เด็กเป็นทรัพยากรที่ทรงคุณค่า และมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต การพัฒนาเด็กให้ได้รับความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จึงเป็นภารกิจสำคัญที่หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบจะต้องตระหนัก และให้ความสนใจ ให้การพัฒนาเด็กเล็กเป็นไปอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐานเหมาะสมกับวัย

นักเรียนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและเป็นอนาคตของประเทศชาติ ซึ่งแต่ละคนจะมีคุณลักษณะเฉพาะที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาไปในทิศทางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับศักยภาพของเด็ก จึงจะสามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่พึงประสงค์ของสังคมได้ การอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาเด็กให้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพต้องอาศัยความเอาใจใส่ดูแลอย่างถูกต้องเหมาะสมจากครอบครัว สถานรับเลี้ยงเด็ก ชุมชนและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในระหว่างอายุ 0-5 ปี ซึ่งถือว่าเป็นช่วงระยะอายุที่สำคัญยิ่งของการเริ่มต้นชีวิตอันเป็นพื้นฐานของการเจริญเติบโต พัฒนาการและการเรียนรู้ในช่วงวัยต่อ ๆ มา เด็กเล็กเป็นวัยที่มีความซุกซน เคลื่อนไหวตลอดเวลา สติปัญญาและความคิดจะมีความเป็นอิสระ แปรเปลี่ยนไปตามสิ่งแวดล้อมที่พบเห็นใกล้ตัว ชอบเลียนแบบตามความนึกคิดของตน จึงจำเป็นที่จะต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2547, หน้า 2)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งมีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้ในมาตรา 4 (4) ระบุว่า สถานศึกษา หมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษา การจัดการศึกษาปฐมวัยและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้จัดในสถานศึกษา และในมาตรา 42 ให้

กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542, หน้า 2-22)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยงานซึ่งมีภารกิจหน้าที่รับผิดชอบด้านการพัฒนาเด็กตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญปี พ.ศ. 2550 มาตรา 289 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 41 กฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542 มาตรา 16 (9) ได้กำหนดไว้ว่าจะจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรูปแบบใดก็ตาม ทั้งองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือเมืองพัทยาที่ดี ล้วนแต่มีบทบาทที่สำคัญในการบริหารจัดการเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้งสิ้น ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้งและดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพร้อมทั้งรับการถ่ายโอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งเดิมอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่รับผิดชอบในการส่งเสริมและพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในทุก ๆ ด้าน เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพและได้มาตรฐาน (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2550) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาความพร้อมแก่เด็กแรกเกิดก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาเต็มตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป โดยมีนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในระยะ 15 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2545-2549 เพื่อพัฒนาคุณภาพและศักยภาพคนในท้องถิ่นให้มีคุณลักษณะที่สามารถบูรณาการวิถีชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของสังคมและประเทศชาติตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กระดับปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามความสามารถของเด็กนั้น การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ให้เหมาะสมมีอาคารเรียน มีห้องเรียน มีห้องประกอบกิจกรรมต่าง ๆ มีอากาศถ่ายเทได้ดีไม่อัด พื้นห้อง ผนังห้อง บริเวณรอบ ๆ ตัวอาคารต้องรับการทำความสะอาดอยู่เสมอ บรรยากาศของห้องนอนมีแสงสว่าง มีอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนสำหรับใช้ในการสอนของเด็กปฐมวัยแต่ละคน ผู้ปกครองเมื่อนำบุตรหลานมาเข้ารับการศึกษาคือต้องมอบภาระให้แก่ครูผู้ดูแลเด็ก โดยมอบความไว้วางใจอย่างเต็มที่ให้แก่สถานศึกษา ซึ่งครูผู้ดูแลเด็กต้องมีความรู้ความชำนาญและเข้าใจถึงจิตวิทยาพัฒนาการเด็กเป็นอย่างดี ดังนั้นผู้วิจัยมีความเห็นว่า เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่สำคัญต่อพัฒนาการให้เกิดการเรียนรู้มากที่สุดของชีวิตมนุษย์ในระยะแรก โดยครูผู้ดูแลเด็กต้องมุ่งอบรมเลี้ยงดูเด็กและพัฒนาความพร้อมของเด็กทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ได้มาตรฐานเหมาะสมกับวัยตามปรัชญาการศึกษาที่ว่า “การศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาตั้งแต่เด็กแรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานของการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและการพัฒนาของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพ ภายใต้บริบท วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม”(กระทรวงศึกษาธิการ, หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย, 2546 ,หน้า 12)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นสถานที่จัดประสบการณ์โดยตรงสำหรับเด็กวัย 2 - 5 ขวบ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์โดยตรง เกิดความรู้จากกิจกรรม

และทักษะ คุณธรรม ส่งผลต่อการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคมและการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กทุก ๆ ด้าน และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข ในปัจจุบันศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองฝักไ้ มีจำนวน 6 ศูนย์ ครอบคลุมชุมชนที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของเทศบาลฝักไ้ และเป็นการช่วยเหลือผู้ปกครองเด็กเล็กในการดูแลเด็กเล็กในระหว่างที่ผู้ปกครองทำงานในตอนกลางวันและส่งเสริมให้เด็กเล็กได้รับการดูแลอย่างถูกต้องตามหลักโภชนาการ ทั้งร่างกายและจิตใจ ด้วยการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยนี้ Waldorf Education (อ้างใน ชยานนท์ มนเพียรจันทร์, 2554) ผู้ก่อตั้งแนวการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงอุดมศึกษา เชื่อว่านอกเหนือจากการเรียนรู้ผ่านทางประสาทสัมผัส คนเราควรเรียนรู้จากการสร้างสรรค์ที่แตกต่างกันไป ในช่วง 7 ปีแรก สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อเด็กมาก การเป็นแบบอย่างที่ดีและมีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการเลียนแบบเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะในกระบวนการเลียนแบบเด็กจะเข้าใจสิ่งรอบตัว อย่างไรก็ตามเด็กควรมีโอกาสได้เลียนแบบในสิ่งที่มีคุณค่าและการเล่นท่ามกลางธรรมชาติจะช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่ดี ในช่วง 7 ปีแรกอย่างสมบูรณ์ที่สุด สอดคล้องกับ Combs (อ้างใน ชยานนท์ มนเพียรจันทร์, 2554) ที่เห็นว่าหลักการสำคัญของการจัดการเรียนการสอนคือ การช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้สึนึกคิดเกี่ยวกับตนเองในทางบวก งานของครูคือการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน กระตุ้นให้กำลังใจ ให้ความช่วยเหลือ เป็นผู้ร่วมคิดและเป็นเพื่อนกับผู้เรียน ซึ่งการบริหารงานของคณะผู้บริหารท้องถิ่น ได้เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยและมองเห็นถึงคุณภาพของเด็กนักเรียนที่อยู่ในความดูแลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนโยบายในการจัดการส่งเสริมคุณภาพของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ให้ตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแต่ผู้ใช้บริการ รวมทั้งขอความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครอง ในการช่วยเหลือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตามหลักสูตรท้องถิ่น ด้วยทำให้การดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดี (รายงานการประเมินเทศบาลเมืองฝักไ้, 2555)

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบในด้านการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ อำเภอฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีความรับผิดชอบในการดูแลบริหารจัดการโดยตรงในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ อำเภอฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 6 ศูนย์ ว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเพียงใด เพื่อนำผลการวิจัยไปประกอบการพิจารณา ปรับปรุงการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และเป็นแนวทางการพัฒนาบุคลากร ให้ได้มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.2.2 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2555 จำนวน 153 คน และกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา จำนวน 113 คน โดยการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน

1.3.2 ขอบเขตด้านเนื้อหาและตัวแปรอิสระ

การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตัวแปรอิสระที่ทำการศึกษา ได้แก่ เพศ , อายุ, ระดับการศึกษา,อาชีพ และรายได้ ขอบเขตด้านเนื้อหาที่ทำการศึกษาคือความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านสื่อการเรียนการสอน
2. ด้านพฤติกรรมของผู้ดูแลเด็กเล็ก
3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
4. ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
5. ด้านความปลอดภัย

1.3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ อำเภอฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 6 ศูนย์ คือ 1) วัดโพธิ์ (ฝักไ้วิทยาคาร) , 2) วัดตาลานเหนือ (สัตบุศย์สมบูรณ์), 3) วัดตาลานใต้ (เจริญวิทยา), 4) วัดบ้านอ้อ (บ้านอ้อวิทยาคาร), 5) วัดอมฤต (สุทธิประเสริฐ), 6) วัดย่านอ่างทอง

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1.4.1 ทราบถึงความพึงพอใจของผู้ปกครองเด็กต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ อำเภอฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.4.2 ทราบข้อมูล ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ อำเภอฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

1.4.3 สามารถนำผลการวิจัยที่ได้รับไปใช้ในการแก้ไขปรับปรุง เพิ่มประสิทธิภาพแก่การบริหารงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ อำเภอฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อไป

1.5 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดความหมายของคำและข้อความที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ความพึงพอใจของผู้ปกครอง หมายถึง สิ่งที่ผู้ปกครองคาดหวังว่าเด็กจะได้รับ หรือการบริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จัดให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาของเด็กด้านต่าง ๆ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลเมืองฝักไถ่ ที่ได้รับถ่ายโอนมาจากสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นสถานดูแลพัฒนาการเด็ก และจัดประสบการณ์การเรียนรู้แก่เด็กเล็ก อายุ ระหว่าง 2 - 5 ปี มีฐานะเทียบเท่าสถานศึกษา

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาในลักษณะการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาไปพร้อม ๆ กัน โดยการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาตามวัย

ผู้ปกครอง หมายถึง บิดา มารดาหรือ ญาติพี่น้องที่ได้ระบุชื่อในเอกสารมอบตัวเด็กไว้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัสดุ หรืออุปกรณ์ ที่วี วีดีโอ และวิธีการ ที่ผู้ดูแลเด็กใช้ประกอบการเรียนการสอน เพื่อ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน ให้เด็กปฏิบัติจริงเกิดทักษะการเรียนรู้ ได้รับความสนใจ แต่ไม่เป็นอันตรายต่อเด็ก

พฤติกรรมครูผู้ดูแลเด็ก หมายถึง บุคคลที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ทำหน้าที่จัดประสบการณ์เตรียมความพร้อม การเรียนการสอน เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพดี พุดจาสุภาพอ่อนโยน อารมณ์ดี

อาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม หมายถึง สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีอากาศถ่ายเทสะดวก แสงสว่างพอเพียง มีระบบป้องกันอุบัติเหตุ มีเครื่องนอนเป็นรายบุคคล ตกแต่งบรรยากาศในศูนย์สวยงามด้วยไม้ดอกไม้ประดับ จัดสถานที่สำหรับผู้ปกครองในขณะที่รอรับเด็กอย่างเหมาะสม

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หมายถึง มวลประสบการณ์ที่สถานศึกษาจัดให้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยบนพื้นฐานการเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรักความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน

ความปลอดภัย หมายถึง ระบบการป้องกันอุบัติเหตุ โดยการจัดเตรียมสื่ออุปกรณ์ในการป้องกันเหตุร้ายมิให้เกิดขึ้น

ระดับการศึกษา หมายถึง วุฒิการศึกษาสูงสุดของผู้ปกครองเด็กเล็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไถ่ จำแนกเป็นต่ำกว่าปริญญาตรี, ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ หมายถึง อาชีพปัจจุบันของผู้ปกครองที่ทำรายได้หลักให้กับครอบครัว แบ่งเป็นพนักงานในโรงงาน , รับจ้างทั่วไป, ค้าขาย, รัฐวิสาหกิจและรับราชการ

รายได้ หมายถึง เงินที่ได้รับจากการประกอบอาชีพ ที่กำหนดเป็นรายได้ต่อเดือนของครอบครัว แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้ 1. ต่ำกว่า 5,000.- บาท 2. 5,001-10,000.- บาท และ 3. มากกว่า 10,001 บาทขึ้นไป

เพศ หมายถึง การแบ่งแยกเพศของผู้ปกครอง เป็น เพศหญิง และเพศชาย

อายุ หมายถึง อายุปัจจุบันของผู้ปกครอง แบ่งเป็น 4 ช่วง ดังนี้ 1. ต่ำกว่า 20 ปี 2. ตั้งแต่ 20-30 ปี 3. ตั้งแต่ 31 - 40 ปี และ 4. ตั้งแต่ 40 ปี ขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 6 ศูนย์ ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาทฤษฎีแนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางการศึกษาวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

2.1.1 ความหมายของความพึงพอใจ

2.1.2 ทฤษฎีความพึงพอใจ

2.1.3 ความสำคัญของความพึงพอใจ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีการจัดการศึกษาปฐมวัย

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

2.2.2 ความหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

2.2.3 หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

2.2.4 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

2.2.5 หลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

2.2.6 การจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรปฐมวัยกระทรวงศึกษาธิการ

2.3 หลักการและแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3.1 ด้านสื่อการเรียนการสอน

2.3.2 ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก

2.3.3 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

2.3.4 ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

2.3.5 ด้านความปลอดภัย

2.4 สภาพข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ที่ศึกษา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจของมนุษย์มีสองแบบ คือ ความรู้สึกทางบวกและความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นแล้วให้ความรู้สึกเป็นสุข ซึ่งแตกต่างกับความรู้สึกทางลบที่เมื่อเกิดขึ้นจะให้ความรู้สึกที่ตรงกันข้ามกับความรู้สึกทางบวก กล่าวคือ ความรู้สึกพึงพอใจ จะเกิดขึ้นเมื่อความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ สิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจของมนุษย์มักจะได้แก่ สิ่งที่เป็น

ผลลัพธ์ของความคาดหวังที่มนุษย์สร้างขึ้นและผลลัพธ์นั้นก่อให้เกิดความพึงพอใจเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ดังนี้

2.1.1 ความหมายของความพึงพอใจ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ให้ความหมายความพึงพอใจ หมายถึง ความรัก ความชอบใจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546, หน้า 793)

ชรินิ เดชจินดา (2551) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกนึกคิดหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ความรู้สึกพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อความต้องการของบุคคลได้รับการตอบสนองหรือบรรลุจุดมุ่งหมายในระดับหนึ่ง ความรู้สึกดังกล่าวจะลดลงและไม่เกิดขึ้น หากความต้องการหรือจุดมุ่งหมายนั้นไม่ได้รับการตอบสนอง

วีรนาถ มานะกิจ (2551, หน้า 7) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึงสภาพทางอารมณ์ที่เป็นบวก อันเป็นผลจากการประเนินสิ่งที่บุคคลนั้นประสบมา อย่างไรก็ตามการกระทบของปฏิกริยาโต้ตอบของบุคคลใดบุคคลหนึ่งที่มีต่องานของเขาจะขึ้นอยู่กับขอบเขตที่งานนั้นจะทำให้เขาได้รับการตอบสนองความต้องการทางด้านกรภาพและจิตอย่างเต็มที่ เพื่อการดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี ความขัดแย้งระหว่างงานที่เสนอให้ของบุคคลหนึ่ง และความคาดหวังของบุคคลจะกลายเป็นเกณฑ์ของความพอใจหรือไม่พอใจ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน (2553, หน้า 143) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงานและได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานรวมทั้งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร

กิติมา ปริติติลล (2529, หน้า 32-33) ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจไว้ว่า บุคคลมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานจะแสดงพฤติกรรม ดังต่อไปนี้

1. มีความเอาใจใส่ต่องาน ขยันติดตามผลงานที่ได้รับมอบหมายอยู่เสมอ
 2. เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ยอมเสียสละเวลาและความสุขส่วนตัวเพื่องานโดยไม่ต้องชักชวนหรือขอร้อง
 3. มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียว
 4. ไม่ขาดหรือหยุดงานโดยไม่จำเป็น มีความสนใจที่ได้ทำงานและอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น
- หากหน่วยงานใด ผู้ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในสิ่งที่ได้รับจากองค์กร หน่วยงานนั้นก็จะมีประสิทธิภาพในการทำงาน ผลผลิตที่ได้รับก็สูงขึ้นด้วย

ธงชัย สันติวงษ์ (2536, หน้า 325) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึง พฤติกรรมของคนที่ทำงานที่แสดงออกในรูปของความรู้สึกต่องานและหน่วยงาน ซึ่งพฤติกรรมของมนุษย์จะเป็นไปโดยมีข้อสนับสนุน 3 ประการ ซึ่งสัมพันธ์กันอยู่คือ

1. พฤติกรรมจะเกิดขึ้นได้จะต้องมีสาเหตุทำให้เกิด (Behavior is cause)
2. พฤติกรรมนี้จะเกิดขึ้นได้โดยที่ต้องมีแรงกระตุ้น สิ่งหนึ่งสิ่งใดมากระตุ้น ทำให้เกิด (Behavior is motivated)

3. พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจะเป็นไปโดยมีจุดหมายเสมอ (Behavior is goal directed)

ไชยวัฒน์ ชัยเจริญกุล (2551, หน้า 9) กล่าวว่า “ความพึงพอใจ” หมายถึงความรู้สึกที่ดีหรือทัศนคติที่ของบุคคลที่ได้รับการตอบสนองเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่ตนต้องการ ก็จะเกิดความรู้สึกที่ดีในสิ่งนั้นตรงกันข้ามหากความต้องการไม่ได้รับการตอบสนองความไม่พึงพอใจก็เกิดขึ้น ความพึงพอใจที่มีต่อการให้บริการจะเกิดขึ้นหรือไม่นั้นจะต้องพิจารณาถึงลักษณะของการให้บริการขององค์กร ประกอบกับระดับความรู้สึกของผู้มารับบริการในมิติต่าง ๆ ของแต่ละบุคคล การประเมินค่าแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจนี้เกี่ยวข้อง และมีความสัมพันธ์กับทัศนคติอย่างแยกกันไม่ออก

กรองแก้ว อยู่สุข (2542, หน้า 33) ให้ความหมายของความพึงพอใจในการทำงานว่า “หมายถึง ทัศนคติโดยทั่วไปของพนักงานที่มีต่องานของเขา ถ้าเขาได้รับการปฏิบัติที่ดีตอบสนองความต้องการของเขาตามสมควร เช่น สภาพการทำงานที่มั่นคงปลอดภัย ได้เงินเดือนค่าจ้างตอบแทนเพียงพอแก่การยังชีพ ฯลฯ จะทำให้พนักงานพึงพอใจและมีความรู้สึก (ทัศนคติ) ที่ดีต่อองค์กร”

สรุปเกี่ยวกับความหมายความพึงพอใจ หมายถึง พฤติกรรมหรือท่าทีการแสดงความรู้สึกหรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติร่วมกัน หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติโดยมีผลตอบแทนที่ได้รับเป็นที่พึงพอใจและทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์การรวมทั้งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เกี่ยวข้องเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ซึ่งปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานให้เป็นที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ซึ่งปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานให้เป็นที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ซึ่งปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานให้เป็นที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ ซึ่งปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของงานให้เป็นที่พึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ

2.1.2 ทฤษฎีความพึงพอใจ

สมยศ นาวิการ (2545: 87-88) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีสองปัจจัยของ Federick Herzberg เจ้าของทฤษฎี Motivation – Hygiene หรือที่เรียกอีกชื่อหนึ่งว่าทฤษฎีสองปัจจัย (Two Factor Theory) ซึ่งได้แบ่งปัจจัยจูงใจในการทำงานออกได้เป็นสองประเภท คือปัจจัยอนามัยหรือปัจจัยบำรุงรักษา (Hygiene Factors) และปัจจัยจูงใจหรือปัจจัยตัวกระตุ้น (Motivational Factors) ปัจจัยอนามัยหรือปัจจัยบำรุงรักษา (Hygiene Factors) เป็นข้อกำหนดเบื้องต้นของคนงานภายในองค์กร ถ้าองค์กรไม่มีปัจจัยนี้จะทำให้คนงานเกิดความไม่พึงพอใจในงานที่ทำซึ่งปัจจัยอนามัยนี้ไม่ได้เป็นปัจจัยที่จูงใจให้บุคคลลากรในองค์กร ทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเพียงแต่ป้องกันไม่ให้เกิดการปฏิบัติงานของบุคคลากรลดลง ซึ่งได้แก่ นโยบายการบริหารของบริษัท (Company Policy) การบังคับบัญชา (Supervision) ความสัมพันธ์กับหัวหน้างาน (Relations with Supervision) ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน (Relations with Peers) ความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา (Relations with Subordinates) ตำแหน่งงาน (Status) ค่าตอบแทน (Salary) ความมั่นคงในการทำงาน (Security) ชีวิตส่วนตัว (Personal Life) และสภาพการทำงาน (Working Conditions)

ปัจจัยจูงใจหรือปัจจัยตัวกระตุ้น (Motivational Factors) จะเกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติเป็นความรู้สึกเกี่ยวกับความสำเร็จของงาน ความเจริญเติบโตของวิชาชีพ และการยกย่องที่ได้รับจากการทำงานที่มีความท้าทาย ปัจจัยเหล่านี้มีผลกระทบในทางบวกต่อความพึงพอใจในงานที่ทำ และทำ

ให้ประสิทธิภาพการทำงานของบุคคลากรสูงขึ้น คนงานจะถูกจูงใจให้เพิ่มผลผลิตด้วยปัจจัยเหล่านี้ ซึ่งได้แก่ความสำเร็จในการทำงาน (Achievement) การได้รับการยอมรับ (Recognition) ความก้าวหน้าในหน้าที่การทำงาน (Advancement) ลักษณะงานที่ท้าทาย (Work Itself) โอกาสในการเจริญเติบโต (Growth) และความรับผิดชอบ (Responsibility)

ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544, หน้า 1) ได้จำแนกทฤษฎีความพึงพอใจของคออร์แมน (Korman) ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1) ทฤษฎีการสนองความต้องการส่วนบุคคล (Need Fulfillment Theory) กลุ่มนี้ถือว่าความพึงพอใจในการทำงาน เกิดจากความต้องการส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์ต่อผลที่ได้รับจากงานกับการประสบความสำเร็จตามเป้าหมายส่วนบุคคล

2) ทฤษฎีการอ้างอิงกลุ่ม (Referenc - Group Theory) ความพึงพอใจในการทำงานมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณลักษณะของงานตามความปรารถนาของกลุ่ม ซึ่งสมาชิกในกลุ่มให้เป็นแนวทางในการประเมินงานของตน

อัครชัย ชัยแสวงและคณะ (2527) ได้กล่าวถึง ทฤษฎีการจูงใจของมาสโลว์ (Maslow) ว่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับแรงจูงใจโดยเชื่อว่ามนุษย์ทุกคนจะมีความต้องการที่จะแสวงหาสิ่งแปลกใหม่เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ความต้องการของตนเอง ความต้องการของบุคคลนั้นมีหลายอย่าง ตั้งแต่ความต้องการขั้นต่ำจนถึงความต้องการขั้นสูง โดยมนุษย์จะต้องมีการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานก่อนจึงจะสามารถตอบสนองความต้องการขั้นสูงอื่น ๆ ต่อไปได้ เพราะความต้องการเป็นตัวกระตุ้นและผลักดันให้คนทำพฤติกรรมและได้ตั้งทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นและให้ความสนใจ โดยเฉพาะความต้องการ การรู้จักตน (Self-Actualization Needs) และยิ่งเชื่ออีกว่า มนุษย์ต้องการการทำงานให้โลกพัฒนาขึ้นทั้งเพื่อมนุษยชาติเพื่อตนเอง เช่น ในขั้นที่ 4 ของมาสโลว์ว่า ความต้องการความนิยมนับถือในตนเอง หรือได้รับการยอมรับการยกย่อง (Esteem Needs) เป็นความต้องการการยอมรับและเห็นคุณค่าทั้งจากผู้อื่นและจากตนเอง คนที่มองเห็นคุณค่าของตนเอง ยอมรับคุณค่าของคนอื่นด้วยจะเป็นผู้มีความเชื่อในตนเองและมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น โดยเฉพาะเรื่องบุคลิกภาพ คนทุกคนต้องการได้รับการยกย่องและมีความภูมิใจตนเอง หากไม่ได้รับการตอบสนองความรู้สึกอ่อนแอ ท้อแท้ ไม่มีกำลังใจ รู้สึกต่ำต้อยหมดหวัง ไม่มีความหมายทำอะไรเลวลงเรื่อย ๆ เป็นต้น

ลักษณะความต้องการตามหลักของมาสโลว์ แยกเป็นข้อดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการของร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ความต้องการน้ำ อาหาร อากาศ การพักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ความต้องการทางเพศ มนุษย์จำเป็นต้องได้รับการสนองด้านร่างกายอย่างเพียงพอจากนั้นจึงจะเริ่มความต้องการในขั้นต่อ ๆ ไป เพื่อตอบสนองความต้องการทางด้านนี้องค์กรจึงต้องอาศัยการจูงใจด้วยการให้ผลตอบแทนเพื่อให้ร่างกายสุขสบาย เช่น อาหาร เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ของใช้ต่าง ๆ บ้านพักที่อยู่อาศัย การได้รับการเยียวยารักษาโรคและการมีสภาพแวดล้อม บรรยากาศในการทำงานที่ถูกสุขลักษณะอนามัย การตอบสนองดังกล่าวอาจจะออกมาในลักษณะของตัวเงินที่จ่ายเป็นค่าตอบแทนหรือจัดสวัสดิการ

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงหรือความปลอดภัย (Security or Safety Needs) เป็นความต้องการในขั้นที่สอง ซึ่งมนุษย์มีความต้องการความปลอดภัยในชีวิต ร่างกาย ทรัพย์สิน หน้าที่การงาน เช่น มีความเป็นอยู่ปลอดภัย ไม่มีอันตรายจากโจรผู้ร้าย ไม่มีการทำร้าย การคุกคาม เสี่ยงภัยทำให้ได้รับความเจ็บปวดอันตราย ทั้งร่างกายและจิตใจ ตลอดจนมีหน้าที่การงานรายได้ที่มั่นคง สม่าเสมอมีสวัสดิการ มีบำเหน็จบำนาญ การที่ผู้บริหารจงใจด้วยการสร้างความรู้สึกไม่หวาดระแวงเกรงกลัว แต่เป็นความรู้สึกสบายใจ ปลอดภัย และมีความมั่นคงในการปฏิบัติงานไม่หวาดหวั่นที่จะถูกปลดออก จากงานโดยไม่มีเหตุผล หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมซึ่งหมายถึงพนักงานทุกคนรู้สึกว่ามีหลักประกันความมั่นคงและความปลอดภัยในหน้าที่การงาน

ขั้นที่ 3 ความต้องการความผูกพันหรือการยอมรับ (Affiliation or Acceptance Needs) หรือความต้องการด้านสังคมและความรัก (Social and Love Needs) เป็นส่วนหนึ่งของสังคม เมื่อบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการทางร่างกายและมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยแล้วก็จะพัฒนาความต้องการความรักจากบุคคลรอบข้างต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสมาชิกของกลุ่มของครอบครัวต้องการได้รับความเอาใจใส่และเป็นที่รักของเพื่อน การที่พนักงานมีความรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรได้รับความรัก การอบอุ่นจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน มีความห่วงใยดูแลช่วยเหลือเอื้ออาทรซึ่งกันและกันซึ่งกันและกันซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารได้ให้ความสำคัญและตอบสนองความต้องการดังกล่าว การสร้างวัฒนธรรมองค์กรด้วยการจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การให้พนักงานได้มีโอกาสพบปะสังสรรค์แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์

ขั้นที่ 4 ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) เป็นความต้องการการได้รับความนับถือความมีชื่อเสียงเกียรติยศเพื่อทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองบุคคลจึงพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ จนเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น ทำให้เกิดความเชื่อมั่นว่าตนก็สามารถทำได้

ขั้นที่ 5 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Need for Self Actualization) เป็นความต้องการที่จะใช้ความสามารถสูงสุดที่ตนมีอยู่ทำในสิ่งที่สามารถจะทำได้ เช่น ความต้องการเป็นเจ้าของกิจการหรือเป็นนักเขียนที่มีชื่อเสียง เป็นต้น กล่าวโดยสรุปคือ ความต้องการประสบความสำเร็จและสมหวังในสิ่งที่ตนหวังหรือต้องการ และวิธีการที่ผู้บริหารจะจงใจพนักงานให้รู้ถึงความสำเร็จของตนคือ การจัดโครงการพนักงานดีเด่น การมอบรางวัล การชมเชย การประกาศเกียรติคุณต่อความสำเร็จของพนักงาน เป็นต้น

สรุปได้ว่า มนุษย์ทุกคนมีความต้องการขั้นพื้นฐานของชีวิตที่คล้ายกัน ตั้งแต่ความต้องการขั้นต่ำจนถึงความต้องการขั้นสูง โดยมนุษย์จะต้องมีการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานก่อนจึงจะสามารถตอบสนองความต้องการขั้นสูงอื่น ๆ ต่อไปได้ เพราะความต้องการเป็นตัวกระตุ้นและผลักดันให้มนุษย์มีพฤติกรรม ที่ต้องการความนิยมนับถือในตนเอง หรือได้รับการยอมรับการยกย่อง ความต้องการความมั่นคงและปลอดภัย และความต้องการความสำเร็จในชีวิต เพราะความต้องการเป็นตัวกระตุ้นและผลักดันให้มนุษย์ทุกคนมีคุณค่าและสนองความต้องการของตนเองเป็นปัจจัยสำคัญ

2.1.3 ความสำคัญของความพึงพอใจ

จิริยา เต็งไตรรัตน์ และคณะ(2542, หน้า 15) กล่าวถึงความสำคัญของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ช่วยให้งานประสบผลสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งงานเกี่ยวกับการ

ให้บริการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการแรกที่เป็นตัวบ่งชี้ถึงความเจริญก้าวหน้าของงานบริการก็คือ จำนวนผู้มาใช้บริการก็คือ จำนวนผู้มาใช้บริการดั่งนั้นผู้บริหารที่ชาญฉลาดจึงควรอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาให้ลึกซึ้งถึงปัจจัยและองค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจ ทั้งผู้ปฏิบัติงานและผู้มาใช้บริการ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารองค์กรให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด

ไพบูลย์ โรจนพิทยากุล (2551) ได้กล่าวไว้ว่า ความพึงพอใจ หมายถึงความรู้สึกหรือเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน เป็นความรู้สึกหรือทัศนคติที่ส่งผลต่อขวัญในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ยอมเสียสละและอุทิศร่างกาย แรงใจสติปัญญาให้แก่งาน พยายามตั้งใจปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายและมีประสิทธิภาพสูงสุด มีความสุขกับการทำงานที่ทำและมีความพึงพอใจ เมื่องานนั้นได้ผลประโยชน์ตอบแทน ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการได้รับการตอบสนอง ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ อย่างไรก็ตาม ความพึงพอใจของแต่ละบุคคลจึงมีโอกาสที่จะไม่พึงพอใจในสิ่งที่เคยพึงพอใจมาแล้วก็ได้ ฉะนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องสำรวจตรวจสอบความพึงพอใจและสร้างความพึงพอใจในการทำงานให้เกิดขึ้นกับผู้ปฏิบัติงานอยู่เสมอ ๆ

สรุป ได้ว่าความสำคัญของความพึงพอใจ เป็นเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน เป็นทัศนคติที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะช่วยให้งานประสบผลสำเร็จ ซึ่งหากบุคคลมีความพึงพอใจต่อผลที่ได้รับย่อมส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของงาน ตลอดจนทำให้เกิดความศรัทธาในงานที่ปฏิบัติ และเกิดความศรัทธาในหน่วยงานจากผู้มารับบริการ

2.2 แนวคิดและทฤษฎีการจัดการศึกษาปฐมวัย

2.2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นเรื่องที่มีความสำคัญและมีการศึกษาอย่างเป็นระบบมากที่สุดอย่างน้อยด้วย 2 ประการคือ ประการแรกการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นรากฐานสำคัญที่สุดในการเรียนรู้ หากพื้นฐานไม่ได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมอย่างบริบูรณ์แล้วการเรียนรู้ในขั้นต่อ ๆ ไปย่อมประสบความยากลำบากและยากที่ผู้เรียนจะพัฒนาได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ประการที่สองด้วยความสำคัญดังกล่าวการคิดค้นนวัตกรรมการเรียนรู้ในระดับปฐมวัยจึงเป็นเรื่องที่ท้าทายและมีนักคิด นักการศึกษาสนใจอย่างลึกซึ้ง หลากหลายความเชื่อ แนวคิด และทฤษฎี สาระสำคัญของกลุ่มแนวคิดต่างๆ สามารถสรุปได้เป็น 3 ประเด็น คือ

1.การให้ความสำคัญกับตัวเด็กและวิธีการเรียนรู้ของเด็กโดยหลักแห่งองค์รวม ซึ่งประเด็นนี้มีความสำคัญยิ่งและเป็นเรื่องที่ถูกเข้าใจธรรมชาติความสามารถและความสนใจของเด็กแต่ละวัย เกิดเป็นความเชื่อว่าความรู้มิได้เกิดจากผลที่ครูสอนเนื้อหาวิชาให้เด็กโดยตรง แต่แนวคิดของนักการศึกษาแนวใหม่ได้ให้เหตุผลและอธิบายว่า การที่เด็กจะเกิดความรู้ได้เด็กต้องมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนและประสบการณ์ทางสังคม ความคิด ความรู้ของเด็กจึงอาศัยฐานความคิดเกิดจากประสบการณ์ในชีวิตจริงของเด็ก ประสบการณ์เดิมที่มีอยู่เมื่อได้รับการสนับสนุนให้ทำกิจกรรมที่หลากหลายและเป็นกระบวนการ ขั้นตอน ก็จะทำให้เกิดการขยายความคิด สร้างความรู้โดยความรู้ใหม่และความรู้เดิมมีการเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ครูจึงมีบทบาทในการจัดประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมเพื่อช่วยให้เด็กแต่ละคนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง จึงอาจกล่าวได้ว่าในการสอนนั้นครูจะต้องมีการบูรณาการ

แนวคิดทฤษฎีพัฒนาการและทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้เข้าด้วยกัน จากการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (child centered) เด็กจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อได้ทำกิจกรรมด้วยตนเอง (authentic activity) ทั้งนี้ จะต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้แบบค้นหาและปฏิสัมพันธ์ การใช้สื่อและการปรับบทบาทของครูจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับสิ่งที่เด็กจะต้องนำไปใช้ในชีวิตร่วมกันด้วย

2. การปรับกระบวนการเรียนรู้และบทบาทครู ในปัจจุบันมีการนำแนวคิดใหม่ที่เรียกว่า นวัตกรรมการศึกษาเข้ามาในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (child centered) พื้นฐานแนวคิดการสร้างนวัตกรรมที่ส่งเสริมการศึกษาปฐมวัยเกิดจากความพยายามของนักการศึกษาหลายท่านซึ่งใช้หลักในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเด็ก และเด็กกับครู ให้เด็กทำกิจกรรมที่มีการวางแผน ลงมือปฏิบัติและสรุปบทวน เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมกลุ่มและกิจกรรมรายบุคคล ใช้ทักษะการสื่อสาร ได้ทำงานที่ตนริเริ่ม ตัวอย่างเช่น หลักสูตร high scope การสอนแบบโครงการ (project approach) การสอนแบบองค์รวม (whole language) ซึ่งนักการศึกษาเชื่อว่าการเรียนรู้โดยการให้เด็กได้เล่น สัมผัส ลงมือกระทำด้วยตนเอง เป็นปัจจัยสำคัญของการพัฒนาเด็กให้เรียนรู้ตามศักยภาพและตอบสนองความแตกต่างของเด็กแต่ละคน บทบาทครูจะเปลี่ยนจากการสอนให้เด็กโดยตรง เป็นผู้อำนวยความสะดวก สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออก เชื่อมโยงความคิดและสังเกตเด็กตามสภาพจริงเพื่อการประเมินผล

3. การนำนวัตกรรมไปปฏิบัติ การนำแนวคิดของนักการศึกษา หรือนำนวัตกรรมไปใช้ในการปฏิรูปการจัดการเรียนการสอนต้องอาศัยหลักมนุษยปรัชญา และกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ไปพร้อม ๆ กัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานรัฐมนตรี, 2542 ใน ชยานนท์ มนเพียรจันทร์, 2554)

จากสาระสำคัญของกลุ่มแนวคิดต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีของการจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี) คือ 1) แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเด็ก 2) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ 3) แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก 4) แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 อ้างใน ชยานนท์ มนเพียรจันทร์, 2554) นอกจากนี้แนวโน้มการจัดการศึกษาปฐมวัยนั้นได้มีการนำองค์ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้หรือการทำงานของสมองตามธรรมชาติ (Brain-Based Learning: BBL) จิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการตามวัยของมนุษย์และการเรียนรู้ตามทฤษฎีการศึกษาต่าง ๆ มาผนวกเข้าด้วยกัน โดยจัดให้มีการออกแบบและจัดองค์ประกอบของการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับการทำงานของสมอง การเรียนรู้ที่ตรงประสิทธิภาพและเต็มตามศักยภาพของเด็กจึงเกิดขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2549 อ้างใน ชยานนท์ มนเพียรจันทร์, 2554)

2.2.2 ความหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

การจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย เป็นเรื่องที่นักการศึกษา และนักจิตวิทยาได้ให้ความสนใจศึกษาค้นคว้ามานาน โดย ฟรอยด์ (จิตมหาศ ชื่นบุญและคณะ, 2539 หน้า 16) นักจิตวิเคราะห์ได้ชี้ให้เห็นว่า วัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์ คือ ระยะเวลา 5 ปีแรกของเด็ก ประสบการณ์ที่ได้รับในตอนต้น ๆ จะมีอิทธิพลต่อชีวิตตลอดจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต และยังเห็นว่า การเริ่มต้นเป็น

จุดสำคัญที่สุดของงานทุกชนิด การเริ่มต้นของชีวิตก็เช่นกัน โดยเฉพาะการเริ่มต้นชีวิตของเด็กเล็กเป็นระยะที่จะเพาะอุปนิสัยของเด็กเอง ซึ่งจำเป็นจะต้องดำเนินชีวิตในอนาคต การปลูกฝังนิสัยที่ดี จึงจำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง พ่อแม่จำนวนมายังไม่เข้าใจธรรมชาติของเด็กดีนัก ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นแหล่งปลูกฝังทัศนคติและอุปนิสัยที่พึงปรารถนาให้แก่เด็ก ส่วน บลูม (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2546) ได้รายงานผลการวิจัยของเขาในหนังสือที่ชื่อ “ความมั่นคงและเปลี่ยนแปลงในบุคลิกภาพของมนุษย์” (Stability and Change in Human Characteristics) หนังสือเล่มนี้ได้ทำให้นักศึกษาหลายคนที่มีข้อสงสัยในเรื่องพัฒนาการของเด็กในระยะแรก มีความเชื่อมั่นและเข้าใจเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 4 ขวบ จะพัฒนาด้านสติปัญญา ได้ถึงร้อยละ 50 และจาก 4-5 ขวบ จะพัฒนาเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 30 และที่เหลือ คือ ร้อยละ 20 จะอยู่ในช่วง 8-17 ปี จะเห็นว่าสติปัญญาของมนุษย์มากกว่า 3 ใน 4 จะได้รับการพัฒนาเมื่อเด็กอายุได้ประมาณ 9 ปี ซึ่งสอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาของเด็กในระยะเริ่มแรก กล่าวคือ ตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึง 6 ปี ระบบประสาทและสมองเจริญเติบโตในอัตราที่สูงที่สุดและเร็วที่สุด กล่าวคือ ประมาณ 80 ของผู้ใหญ่ปกติ แต่สมองมิได้สมบูรณ์ในการรับรู้และคิดมาพร้อมกับการกำเนิด ต้องอาศัยปัจจัยด้านภาวะแวดล้อมของครอบครัว ประสบการณ์การเรียนรู้ และการกระตุ้นสัมผัสที่ดีเหมาะสมกับช่วงอายุ จึงจะพัฒนาสมองให้เติบโตได้ถึงขีดสุดศักยภาพได้ จะเห็นได้ว่าครอบครัว และกระบวนการเรียนรู้จะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาสมองซึ่งเป็นการสร้างฐานทางสติปัญญาทั้งระดับบุคคล และระดับประเทศชาติ

สรุปได้ว่า การศึกษาเป็นการพัฒนามนุษย์ที่สามารถทำได้ตั้งแต่แรกเกิด และการพัฒนาสมองที่ดี ควรเริ่มตั้งแต่ 4-5 ขวบ กล่าวได้ว่า การศึกษาปฐมวัยเป็นสิ่งที่สำคัญ หากพื้นฐานในขั้นนี้ไม่ได้รับการสนับสนุนตั้งแต่ต้น การพัฒนาศักยภาพสติปัญญาของเด็กอาจทำได้ลำบากเมื่อเด็กเติบโตขึ้นด้วยข้อจำกัดของสมอง การพัฒนาเด็กที่เหมาะสมของวัยและพื้นฐานความเป็นมนุษย์ผู้ตื่นรู้ การเตรียมพร้อมในพัฒนาการทุกด้าน ทั้งร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา

จันทวรรณ เทวรักษ์ (2539 หน้า 41) ได้ให้ความหมายของการศึกษาระดับปฐมวัยไว้ว่า การจัดการศึกษาเด็กก่อนวัยเรียนเป็นการฝึกทักษะในการฟัง และการพูด เพื่อเตรียมความพร้อมที่จะนำไปสู่การอ่านและเขียน ฝึกทักษะในการช่วยเหลือตนเองตามสมควรแก่วัย ฝึกใช้ความคิดสร้างสรรค์ และแสดงกิจกรรมต่าง ๆ ใช้ประสาทสัมผัส และฝึกความสัมพันธ์ระหว่างการใช้สายตากับอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2540 หน้า 25) ได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยไว้ว่า เป็นการจัดการศึกษาให้เด็กมีสุขภาพดี เจริญเติบโตตามวัย และมีพฤติกรรมอนามัยที่เหมาะสม ไขกัล้ามเนื้อใหญ่กัล้ามเนื้อเล็กได้อย่างคล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน ร่าเรึงแจ่มใส มีความสุข และความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีคุณธรรมและจริยธรรม มีวินัยในตนเองมีความรับผิดชอบช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับสภาพและวัย อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตย รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมในท้องถิ่น ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย และเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

กรมวิชาการ (2540 หน้า 31) ได้ให้ความหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ไว้ว่าการจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุ 3 - 5 ปี เป็นการจัดในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามวัย และความสามารถแต่ละบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต และอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ภิญโญ สาร (2556) กล่าวว่า การพัฒนาประเทศจะเป็นไปในทิศทางใดขึ้นอยู่กับประชากรของประเทศนั้น ๆ หากประชากรเป็นผู้ที่มีความรู้มีคุณภาพ ประเทศก็เจริญรุ่งเรือง การพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพนั้นกระทำได้โดยให้การศึกษาซึ่งจัดว่าเป็นกระบวนการที่ช่วยพัฒนาหรือปรับปรุงจิตใจอุปนิสัยและคุณสมบัติทางกายภาพต่าง ๆ ของมนุษย์ให้ดีขึ้น

ทัศนีย์ ภัทรนาวิน (2552) กล่าวว่า การศึกษาและการเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียนจึงถือว่าเป็นเรื่องสำคัญเพราะวัยแรกเกิดจนถึง 5 ขวบ เป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาการด้านความเจริญเติบโต ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ สังคม และบุคลิกภาพ เนื่องจากประสบการณ์ที่เด็กได้รับในช่วงแรกของชีวิตดังนั้น ถ้าเด็กในช่วงก่อนวัยเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนาการที่ถูกต้องแล้วก็จะสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สาส์น เหมื่อนมงคล (2544) กล่าวว่า เด็กที่ได้รับการศึกษาเหล่านี้ก็จะเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่เป็นอนาคตของชาติ สามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าต่อไปเหมือนอย่างที่ทำนักจิตวิทยาและนักการศึกษาทั่วไปต่างเน้นถึงความสำคัญของเด็กก่อนประถมศึกษาว่าเป็นวัยที่สำคัญที่สุด การที่จะพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพมีผลมาจากการส่งเสริมพัฒนาการตั้งแต่ปฐมวัย ซึ่งเป็นระยะวิกฤติที่เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว การกระตุ้นทางหู ตา จมูก ลิ้นและกายให้ได้ยิน ได้เห็น ได้สัมผัส และได้เรียนรู้โดยการตั้งแต่ปฐมวัยจะช่วยให้โยประสาทในสมองขยายออกงาม ทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ง่ายมีชีวิตชีวา รู้จักเหตุผลอันเป็นพื้นฐานการพัฒนาคิดให้สมบูรณ์มากที่สุด เด็กเล็ก ๆ จะเรียนรู้ทุกอย่างในวันที่เขายังเล็กอยู่ แต่หากเด็กวันนี้ไม่ได้รับการเอาใจใส่ เมื่อพ้นวัยนี้ไปเด็กจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ด้วยความยากลำบากในบางอย่างก็เลยไม่สามารถเรียนรู้ได้เลย

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2540) กล่าวว่า พื้นฐานของการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กก่อนวัยเรียนเป็นระยะที่เด็กจะเพาะทัศนคติและอุปนิสัย ซึ่งจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในอนาคต การนำทางเด็กในการปลูกฝังนิสัยที่ดี จึงจำเป็นต้องดำเนินอย่างระมัดระวัง พ่อแม่จำนวนมากยังไม่เข้าใจธรรมชาติของเด็กดีนัก ดังนั้นโรงเรียนจึงเป็นที่พึ่งพิงแหล่งสุดท้ายในการให้เด็กมีทัศนคติและอุปนิสัยที่พึงประสงค์ของสังคมมีพัฒนาการในตนเองอย่างสมบูรณ์

สรุป การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กก่อนวัยเรียน เพื่อสร้างพื้นฐานที่ดีให้แก่เด็ก โดยการจัดการศึกษาในระดับนี้นับว่าเป็นการจัดการศึกษาระดับแรกให้กับเด็กปฐมวัยซึ่งมุ่งเน้นให้เด็กมีพัฒนาการทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคมและสติปัญญา อย่างเหมาะสมกับวัย ให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนได้อย่างมีความสุข ก่อเกิดทักษะประสบการณ์ตรงในการบูรณาการความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสมตามวัย ซึ่งนักจิตวิทยาได้ให้ความสำคัญกับการอบรมเลี้ยงดูการพัฒนาเด็กในช่วงก่อนประถมศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะจะมีผลต่อบุคลิกภาพของเด็กเมื่อโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่อันเป็นอนาคตของชาติต่อไป

2.2.3 หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น (2546) ได้กล่าวถึง หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กที่อายุตั้งแต่แรกเกิดขึ้น 5 ขวบนั้นเป็นหลักการที่คำนึงถึงการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวม เพื่อให้โอกาสในการพัฒนาเด็กทุกด้านตามลำดับขั้นตอนของพัฒนาการอย่างสมดุลและเต็มตามศักยภาพ

หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย ยังเน้นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาครอบครัวของเด็กทุกประเภท ทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาสและเด็กพิเศษ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลและเน้นเด็กเป็นสำคัญ ตลอดจนการจัดการศึกษาควรจัดให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตสังคมวัฒนธรรมตามความเป็นอยู่จริงของเด็ก โดยมีผู้ใหญ่ในชุมชนเป็นผู้เชื่อมโยงองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ทั้งยังเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาอย่างเป็นองค์รวม โดยผ่านการเล่นซึ่งเป็นพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็ก และผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยเด็กเล็ก โดยมีผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดีของการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ในการเรียนรู้ที่สามารถดำรงในชีวิตประจำวัน ได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ซึ่งต้องได้รับการประสานความร่วมมือจากครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา นำแนวทางดังกล่าวข้างต้นนำมาสู่การจัดการศึกษาปฐมวัยดังนี้

1. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การพัฒนาหลักสูตรพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็กโดยเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและลักษณะนิสัย โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับ ซึ่งต้องเป็นหลักสูตรที่ให้โอกาสทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ

2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่มีต่อการเรียนรู้ของเด็กซึ่งควรอยู่ในสภาพที่แวดล้อมด้วยธรรมชาติตอบสนองความต้องการ ความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ต้องสะอาด ปลอดภัยอากาศสดชื่น ผ่อนคลาย มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่อที่มาจากธรรมชาติและวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย ให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับตนเองสภาพแวดล้อมใกล้ตัวและโลกที่เด็กอยู่รวมทั้งการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม

3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งครูผู้ดูแลเด็กต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกโดยที่ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องยอมรับ เห็นคุณค่ารู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนที่ตนเองดูแลรับผิดชอบ เพื่อจะได้วางแผนสร้างสภาพแวดล้อมและกิจกรรมต่าง ๆ ได้เหมาะสมนอกจากนี้ ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องรู้จักพัฒนานตนเองปรับปรุงการใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมเหมาะสมกับเด็ก

4. การบูรณาการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัย ยึดหลักการบูรณาการที่ว่า หนึ่งแนวคิด เด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญ จึงเป็นหน้าที่ของครูผู้ดูแลเด็กควรวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลายหลายกิจกรรม หลากหลายทักษะ หลากหลาย ประสบการณ์สำคัญอย่างเหมาะสมกับวัย

5. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ครูผู้ดูแลเด็กควรสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตนเองและพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กว่าได้บรรลุตามจุดประสงค์และ

เป้าหมาย ที่วางไว้หรือไม่ผลที่ได้จากการสังเกตสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ซึ่งจะช่วยครูผู้ดูแลเด็กในการวางแผนการจัดกิจกรรม ชี้ให้เห็นพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคลความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน และยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

6. ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลเด็กและครอบครัวของเด็ก เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันเนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เด็กเติบโตขึ้นมา ครูผู้ดูแลเด็ก พ่อแม่และผู้ปกครองเด็ก ต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ต้องยอมรับและร่วมมือกันรับผิดชอบมีส่วนร่วมในการพัฒนาตามหลักการจัดหลักสูตรให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน

2.2.4 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

กรมวิชาการ ได้ระบุถึงจุดมุ่งหมายของการเรียนระดับปฐมวัย หรือก่อนวัยเรียน ซึ่งสามารถระบุได้ดังนี้

1. เพื่อให้เด็กมีนิสัยที่ดีเกี่ยวกับการกิน เล่น ออกกำลังกาย และพักผ่อนอย่างถูกต้อง ตลอดจนรู้จักระวังรักษาตัวให้พ้นจากโรคภัยไข้เจ็บ
2. เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยที่ดีงาม รู้จักควบคุมอารมณ์ตนเอง รู้จักการอยู่ร่วมกับคนอื่นได้
3. เพื่อส่งเสริมให้เด็กรู้จักสังเกต มีไหวพริบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถแสดงออก ชื่นชมต่อความไพเราะและสวยงาม
4. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักใช้ประสาทสัมผัสให้สัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม และเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างถูกต้อง
5. เพื่อให้เด็กรู้จักปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง

การกำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยว่า เป็นการส่งเสริมพัฒนาการให้พร้อมในการดำรงชีวิตและปลูกจิตสำนึกความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ในด้านร่างกาย ส่งเสริมความเจริญเติบโตความแข็งแรงของร่างกาย ปลูกฝังนิสัยทางสุขอนามัย ฝึกจิตนิสัยและสุขนิสัยที่ดีในเรื่องการรักษาความสะอาด เลือกรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ ใช้ห้องน้ำห้องส้วมได้ถูกต้อง ฝึกให้เล่นและออกกำลังกายและพักผ่อนอย่างถูกวิธี ด้านจิตใจและอารมณ์ ส่งเสริมสุขภาพจิต ปลูกฝังให้รู้จักควบคุมอารมณ์ มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส ชื่นชมต่อความไพเราะและสิ่งสวยงาม มีใจเมตตา กรุณาเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซื่อสัตย์กตัญญูกตเวทีขยันอดทนและเชื่อถือในคำสั่งสอนของศาสนา ด้านสังคม ส่งเสริมการพัฒนาลักษณะนิสัย ปลูกฝังให้เด็กเคารพตนเองมีสัมมาคารวะ มีระเบียบวินัย กล้าพูด กล้าแสดงออกในทางที่ถูกตามขนบธรรมเนียมประเพณีรู้จักเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น เคารพสิทธิหน้าที่ มีความรับผิดชอบ ฝึกการรับ การให้ พร้อมทั้งจะปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี ด้านสติปัญญา ส่งเสริมพัฒนาการตามสติปัญญา รู้จักหาเหตุผลให้เกิดความเข้าใจในการตัดสินใจด้วยตนเอง สนใจต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รักการเรียนรู้ ให้ความสนใจให้เป็นประโยชน์ รู้จักคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ตามระดับสติปัญญา และมีความพร้อมที่จะรับการศึกษาในขั้นต่อไป

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของเด็กในทุก ๆ ด้าน โดยมีการอบรมเลี้ยงดูจากสังคมที่บ้านร่วมด้วย เติ

ควบคู่การพัฒนาไปพร้อม ๆ กับโรงเรียน จึงจะส่งผลให้เด็กนั้นมีพัฒนาการที่เจริญงอกงามประสบผลสำเร็จในชีวิตไป

2.2.5 หลักสูตรและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

กรมส่งเสริมการปกครอง (2550 หน้า -3-4) และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการจัดการศึกษาโดยดำเนินการในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เด็กจะได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ตามวัยและความสามารถของแต่ละบุคคลโดยมุ่งเน้นให้เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย ด้านอารมณ์และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคลจึงกำหนดจุดหมายซึ่งถือเป็นมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัยและมีสุขนิสัยที่ดี
 2. กล้ามเนื้อใหญ่กล้ามเนื้อเล็กแข็งแรงใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน
 3. มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข
 4. มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม
 5. ซื่อซมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย
 6. ช่วยเหลือตนเองได้อย่างเหมาะสมกับวัย
 7. รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย
 8. อยู่ร่วมกับผู้อื่น ได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
 9. ใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างเหมาะสม
 10. มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์
 11. มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้
- การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจึงนับว่า เป็นการศึกษาชั้นที่สำคัญที่สุดในการวางรากฐานอนาคตเยาวชนของชาติให้มีคุณภาพ ดังนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เล็งเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษา จึงกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้ดังนี้
1. เด็กทุกคนมีความพร้อมกล้าแสดงออกจะพัฒนาการทุกด้านเหมาะสมกับวัย
 2. เด็กทุกคนมีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการอ่าน และแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
 3. เด็กทุกคนมีร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพจิตดี
 4. เด็กทุกคนมีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย มีความซื่อสัตย์ ประหยัดและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
 5. เด็กทุกคนมีทักษะกระบวนการคิด การแก้ไขปัญหา และช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันได้เหมาะสมกับวัย
 6. เด็กทุกคนได้รับการปลูกฝังให้มีจิตสำนึก ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

7. เด็กทุกคนมีมารยาท และปฏิบัติตนตามขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมไทย

8. เด็กทุกคนมีทักษะในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดประสบการณ์ให้เด็กโดยบูรณาการผ่านการเล่น เป็นการบูรณาการทั้งทางด้านเนื้อหาสาระ และทักษะกระบวนการ ผ่านการจัดกิจกรรม 6 กิจกรรม เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เรียนรู้จากการลงมือกระทำ และเกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้เด็กเพื่อกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพของเด็กแต่ละคนจึงควรยึดหลักการ

หลักการจัดกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรม เพื่อพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา มีดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ เป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายตามจังหวะอย่างอิสระ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง เครื่องเคาะจังหวะ และอุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เด็กเกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ รู้จังหวะและควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ พัฒนาอวัยวะทุกส่วนให้มีความสัมพันธ์ในขณะเคลื่อนไหวเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน กล้าแสดงออกและมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกทักษะในการฟังดนตรีหรือจังหวะต่าง ๆ รู้จักปรับตัวในการทำกิจกรรมและความร่วมมือในกลุ่ม ฝึกการเรียนรู้การเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี พัฒนาภาษา ฝึกฟังคำสั่ง ข้อตกลงและปฏิบัติตามได้

2. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมในวงกลม

กิจกรรมประสบการณ์เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ เพื่อให้เด็กเข้าใจเนื้อหาและเรื่องราวแผนการจัดประสบการณ์ ส่งเสริมการใช้ภาษาในการฟัง พูด และการถ่ายทอดเรื่องราวฝึกความมีระเบียบวินัย และกล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3. กิจกรรมสร้างสรรค์

กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมที่ช่วยเหลือให้เด็กแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะ เช่นการวาดภาพระบายสี การปั้น การฉีก ตัดปะ การพิมพ์ภาพ หรือวิธีการอื่น ๆ ที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์และเหมาะสมกับพัฒนาการ เช่น การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และจินตนาการ ให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียด ส่งเสริมการใช้กล้ามเนื้อและพัฒนาประสาทสัมผัสระหว่างมือกับตา ส่งเสริมการปรับตัวในการทำงานร่วมกับผู้อื่นส่งเสริมคุณธรรมในด้านความอดทนการรอบคอบ ความรับผิดชอบ และความมีวินัยในตนเอง

4. กิจกรรมเสรี / เล่นตามศูนย์

กิจกรรมเสรีเป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามศูนย์การเรียนรู้ ที่จัดไว้ท้ายในศูนย์เด็กเล็ก เช่น ศูนย์บล็อก ศูนย์หนังสือ ศูนย์ร้านค้า ศูนย์บ้าน เป็นต้น ศูนย์ต่าง ๆ เหล่านี้เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรี ตามความสนใจและความต้องการของเด็กทั้งเป็นรายบุคคลและเป็น

เลขทะเบียน	5743110
เลขเรียกหนังสือ	392.81 ด 261ค 23
วันที่	14 ก.ย. 57

กลุ่มย่อย ส่งเสริมพัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ส่งเสริมให้เด็กพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ รู้จักคิดวางแผนและตัดสินใจในการทำกิจกรรม ส่งเสริมให้เด็กรู้จักปรับตัวอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักรอคอย เอื้อเฟื้อ และมีส่งเสริมให้เด็กรู้จักคิด วางแผนและตัดสินใจในการทำกิจกรรมพัฒนาการทางภาษา

5. กิจกรรมกลางแจ้ง

กิจกรรมกลางแจ้งเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้อง เพื่อออกกำลังกาย เคลื่อนไหวร่างกาย และแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดหลักความสนใจและความสามารถของเด็ก แต่ละคนกิจกรรมกลางแจ้งที่ควรจัดให้เด็กได้เล่น เช่น การเล่นเครื่องเล่นสนาม การเล่นทราย การเล่นน้ำ การเล่นสมมติในบ้านจำลอง การเล่นในศูนย์ช่างไม้ การเล่นกับอุปกรณ์กีฬา การเล่นเกม การละเล่น พัฒนาการกล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็กและการประสานสัมพันธ์ของอวัยวะต่าง ๆ ส่งเสริมให้ร่างกายแข็งแรง สุขภาพดี ส่งเสริมให้เกิดความสนุกสนาน ผ่อนคลายความเครียดรู้จักปรับตัวเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้การระวังรักษาความปลอดภัยทั้งตนเองและผู้อื่น และรู้จักการตัดสินใจและแก้ปัญหาด้วยตนเอง

6. กิจกรรมเกมการศึกษา

เกมการศึกษา เป็นเกมการเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์กติกาต่าง ๆ สามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผลและเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสี รูปร่าง จำนวน ฯลฯ ส่งเสริมการสังเกต เปรียบเทียบ ส่งเสริมการประสานสัมพันธ์ระหว่างมือกับตา ส่งเสริมการคิดหาเหตุผลและตัดสินใจแก้ปัญหา ปลูกฝังให้มีคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความรับผิดชอบ การแข่งขัน ฯลฯ

สรุปได้ว่า เด็กปฐมวัยเป็นช่วงที่อยู่ในวัยที่มีพัฒนาการที่สำคัญที่สุด เพราะเป็นช่วงวัยที่มีการเรียนรู้เลียนแบบสังคม สภาวะรอบข้างตัวเด็กมากที่สุด ดังนั้นหากเด็กในวัยนี้ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เหมาะสมตามวัยแล้ว เด็กก็จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่และสามารถเป็นกำลังของชาติในการพัฒนาประเทศต่อไป ทั้งนี้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจสภาพแวดล้อม ชุมชน ท้องถิ่นและปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติและการเรียนรู้ของเด็กอย่างเหมาะสมกับวัยความสามารถและความแตกต่างของบุคคล เพื่อพัฒนาให้เกิดความสุขในการเรียน เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตรวมทั้งการปลูกฝังคุณธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์แก่เด็ก

2.2.6 การจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546หน้า 1-2) ได้ระบุถึงความสำคัญของการศึกษาปฐมวัยไว้ว่า สภาพวิกฤติทางเศรษฐกิจ และสังคมที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง ได้สร้างความกดดันให้เกิดความจำเป็นอย่างยิ่งในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของไทย ให้สามารถผลิตผู้ที่มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมและจริยธรรม อีกทั้งรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงสามารถปรับตัวอยู่ในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างมีคุณภาพ จากผลวิจัยทางการแพทย์ที่ศึกษาด้านอัตราส่วนเพิ่มขึ้นตามอายุ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าว แสดงว่าเด็กเหล่านี้ขาดโอกาสเรียนรู้จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาเด็กโดยให้สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตทางสังคมที่ความรู้ และเทคโนโลยีเกิดขึ้นมากและ

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

โปรดนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ.

เป็นไปอย่างรวดเร็ว และไม่หยุดนิ่ง เด็กจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาให้สามารถเติบโตและเรียนรู้ได้ตลอดชีวิตโดยการปลูกฝังให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการรับรู้ เรียนรู้ และมีความสามารถ ในการแสวงหาความรู้ กลั่นกรองข้อมูล เลือกใช้และนำมาใช้ในสถานการณ์ที่ตนต้องการได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้เด็กยังจำเป็นต้องมีความสามารถในการเรียนรู้จากผู้อื่นและมีลักษณะที่ทำให้ผู้อื่นยินดีที่จะแบ่งปันความรู้ ประสบการณ์ ตลอดจนหยอหยิน โอกาสในการเรียนรู้ให้ คุณสมบัติที่เอื้อต่อการเจริญงอกงามตลอดชีวิตดังกล่าว จำเป็นต้องปลูกฝังตั้งแต่ปฐมวัย และต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และได้ระบุถึงแนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยไว้ว่า ไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดรูปแบบของกิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาโดยจัดเป็นกิจกรรมหลัก 6 กิจกรรมในแต่ละวัน ดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมเคลื่อนไหว และจังหวะเป็นกิจกรรมที่จัดให้เด็กเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างอิสระตามจังหวะ โดยใช้เสียงเพลง คำคล้องจอง ซึ่งจังหวะ และดนตรีที่ใช้ประกอบได้แก่ เสียงตบมือ เสียงเพลง รำมะนา กลอง ฯลฯ มาประกอบการเคลื่อนไหว เพื่อส่งเสริมให้เกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ เด็กวัยนี้ร่างกายกำลังอยู่ระหว่างการพัฒนา การใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายยังไม่ผสมผสาน หรือประสานสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะมีดังนี้

1.1 ควรเริ่มกิจกรรมจากการเคลื่อนไหวที่เป็นอิสระ และวิธีการที่ไม่ยุ่งยากมากนัก เช่น ให้เด็กได้กระจายอยู่ในห้องหรือบริเวณที่ฝึก และให้เคลื่อนไหวไปตามธรรมชาติของเด็ก

1.2 ควรให้เด็กได้แสดงออกด้วยตนเองอย่างอิสระและเป็นไปตามความนึกคิดของเด็กเอง ผู้สอนไม่ควรชี้แนะ

1.3 ควรเปิดโอกาสให้เด็กหาวิธีเคลื่อนไหวที่ และไม่ต้องเคลื่อนไหวที่เป็นรายบุคคลเป็นคู่ตามลำดับและกลุ่มไม่ควรเกิน 5-6 คน

1.4 ควรใช้สิ่งของที่ใกล้ตัวเด็ก เศษวัสดุต่าง ๆ เช่น กระดาษหนังสือพิมพ์ เศษผ้าเข้ามาช่วยในการเคลื่อนไหว และให้จังหวะ

1.5 ควรกำหนดจังหวะสัญญาณนัดหมายในการเคลื่อนไหวต่าง ๆ เช่นการเปลี่ยนทิศทางหรือหยุดให้เด็กทราบ

1.6 ควรสร้างบรรยากาศอย่างอิสระ ช่วยให้เด็กรู้สึกอบอุ่น เพลิดเพลิน และรู้สึกสบายสนุกสนาน

1.7 ควรจัดให้มีเกมการละเล่นบ้าง เพื่อช่วยให้เด็กสนใจมากขึ้น

1.8 กรณีเด็กไม่ยอมเข้าร่วมกิจกรรม ผู้สอนไม่ควรใช้วิธีบังคับ ควรให้เวลาและโน้มน้าวให้เด็กสนใจและเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความสมัครใจ

1.9 หลังจากที่ได้ออกกำลังกายแล้วต้องให้เด็กพักผ่อนโดยอาจให้นอนเล่นบนพื้นห้อง นั่งพัก หรือเล่นสมมติ อาจเปิดเพลงเป็นจังหวะช้า ๆ เบา ๆ ที่สร้างความรู้สึกให้เด็กอยากพักผ่อน

2. กิจกรรมศิลปะ หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการ โดยใช้ศิลปะเช่น การเขียนภาพ การปั้น

การฉีก ปะ การตัดปะ การพิมพ์ภาพ การร้อย การประดิษฐ์ หรือวิธีการที่เด็กได้คิดสร้างสรรค์และเหมาะสมกับพัฒนาการ เช่น การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ การสร้างรูปจากกระดาษปึกหมุด ฯลฯ

ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมศิลปะ มีดังนี้

2.1 การจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ควรพยายามหาวัสดุท้องถิ่นมาใช้ก่อนเป็นอันดับแรก

2.2 ก่อนให้เด็กทำกิจกรรม ต้องอธิบายวิธีใช้วัสดุที่ถูกต้องให้เด็กทราบพร้อมทั้งสาธิตให้ดูจนเข้าใจเช่นการใช้พู่กันหรือกาว จะต้องปาดพู่กันหรือกาวกับขอบภาชนะที่ใส่ เพื่อไม่ให้กาวหรือสีไหลเลอะเทอะ

2.3 ให้เด็กทำกิจกรรมประเภทใดประเภทใดประเภทหนึ่งร่วมกันเป็นกลุ่มย่อยเพื่อฝึกให้เด็กรู้จักวางแผน และการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น

2.4 แสดงความสนใจในงานของเด็กทุกคน ไม่ควรมองผลงานของเด็กด้วยความขบขัน และควรนำผลงานของเด็กทุกคนหมุนเวียนจัดแสดงที่ป้ายนิเทศ

2.5 หากพบว่าเด็กคนใดสนใจทำกิจกรรมอย่างเดียวยตลอดเวลา ควรกระตุ้นเร้าและจูงใจให้เด็กทำกิจกรรมอื่นบ้าง เพราะกิจกรรมศิลปะแต่ละประเภทพัฒนาเด็กแต่ละด้านแตกต่างกันและเมื่อเด็กทำตามคำแนะนำได้ควรให้แรงเสริมทุกครั้ง

2.6 เก็บผลงานชิ้นที่แสดงความก้าวหน้าของเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อเป็นข้อมูลสังเกตพัฒนาการของเด็ก

3. กิจกรรมเสรี เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเล่นอิสระตามมุมเล่นอิสระตามมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์หรือศูนย์การเรียนรู้ ที่จัดไว้ในห้องเรียน เช่นมุมบล็อก มุมหนังสือ มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติศึกษา มุมบ้าน มุมร้านค้า เป็นต้น มุมต่าง ๆ เหล่านี้เด็กมีโอกาสเลือกเล่นได้อย่างเสรีตามความสนใจและความต้องการของเด็กทั้งเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม อนึ่งกิจกรรมเสรีนอกจากให้เด็กเล่นตามมุมแล้วอาจให้เด็กเลือกทำกิจกรรมที่ผู้สอนจัดเสริมขึ้น เช่น เกม การศึกษาเครื่องเล่นสัมผัส ฯลฯ ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสรี มีดังนี้

3.1 ขณะเด็กเล่นผู้สอนต้องคอยสังเกตความสนใจในการเล่นของเด็กหากพบว่ามุมใดของเด็กส่วนใหญ่ไม่สนใจที่จะเล่นแล้ว อาจดัดแปลงหรือเพิ่มเติม

3.2 หากมุมใดมีจำนวนเด็กในมุมมากเกินไป ผู้สอนควรให้เด็กมีโอกาสคิดแก้ปัญหาหรือผู้สอนชักชวนให้แก้ปัญหาในการเลือกเล่นมุมใหม่

3.3 การเลือกเล่นมุม การเล่นมุมเดียวเป็นระยะเวลาอันยาวนานอาจทำให้เด็กขาดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านอื่น ผู้สอนควรชักชวนให้เด็กเล่นมุมอื่น ๆ

3.4 สื่อ เครื่องเล่นในแต่ละมุมควรมีการสับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมระยะเพื่อให้เด็กเกิดความเบื่อหน่าย เช่น เก็บหนังสือนิทานบางเล่มที่เด็กหมด และนำเล่มใหม่มาวางแทน

4. กิจกรรมเสริมประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นให้เด็กได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ฝึกการทำงานและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มทั้งกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่จัดมุ่งฝึกให้เด็กได้มีโอกาสฟัง พูด สังเกต คิดแก้ปัญหาใช้เหตุผล และฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่เรียนโดยจัดกิจกรรมด้วยวิธีต่าง ๆ เช่น สนทนา อภิปราย สาธิต ทดลอง เล่นนิทาน เล่นบทบาท

สมมุติร้องเพลงท่องคำคล้องจอง ศึกษาออกสถานที่ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ ฯลฯ ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ มีดังนี้

4.1 ควรยึดหลักการจัดกิจกรรมที่เน้นให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง และมีโอกาสค้นพบด้วยตนเองให้มากที่สุด

4.2 ผู้สอนควรยอมรับความคิดเห็นที่หลากหลายของเด็ก และให้โอกาสเด็กได้ฝึกคิด

4.3 อาจเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แทนผู้สอน เช่น พ่อแม่ ตำรวจ หมอ ฯลฯ จะช่วยให้เด็กสนใจและสนุกสนานมากยิ่งขึ้น

4.4 ในขณะที่เด็กทำกิจกรรม หรือหลังจากทำกิจกรรมเสร็จแล้วผู้สอนควรใช้คำถามปลายเปิดที่ชวนให้เด็กคิดไม่ควรใช้คำถามที่มีคำตอบ “ใช่” “ไม่ใช่” หรือมีคำตอบให้เด็กเลือกและผู้สอนควรใจเย็นให้เด็กคิดคำตอบ

4.5 ช่วงเวลาที่จัดกิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความสนใจของเด็ก และความเหมาะสมของกิจกรรมนั้น ๆ เช่น กิจกรรมที่คนะศึกษาออกสถานที่ ประกอบอาหาร การปลูกพืช อาจใช้เวลานานกว่าที่กำหนด

5. กิจกรรมกลางแจ้ง เป็นกิจกรรมที่จัดทำให้เด็กได้มีโอกาสออกไปนอกห้องเรียนเพื่อออกกำลังกายเคลื่อนไหวร่างกายและแสดงออกอย่างอิสระ โดยยึดความสนใจและความสามารถของเด็กแต่ละคนเป็นหลัก กิจกรรมกลางแจ้งที่ผู้สอนควรจัดให้เด็กได้เล่น เช่น การเล่นเครื่องเล่นสนาม การเล่นน้ำ การเล่นทราย การเล่นอุปกรณ์กีฬา การเล่นเกมการละเล่น ฯลฯ ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมกลางแจ้งมีดังนี้

5.1 หมั่นตรวจตราเครื่องเล่นสนาม และอุปกรณ์ประกอบให้อยู่ในสภาพที่ปลอดภัยและใช้งานได้ดีเสมอ

5.2 ให้โอกาสเด็กเลือกเล่นกลางแจ้งอย่างอิสระทุกวัน อย่างน้อยวันละ 30 นาที

5.3 ขณะเด็กเล่นกลางแจ้ง ผู้สอนต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิด เพื่อระมัดระวังความปลอดภัยในการเล่น หากพบว่าเด็กแสดงอาการเหนื่อย อ่อนล้า ควรให้เด็กหยุดพัก

5.4 ไม่ควรนำกิจกรรมพลศึกษาสำหรับเด็กระดับประถมศึกษา มาใช้สอนกับเด็กระดับปฐมวัยเพราะยังไม่เหมาะสมกับวัย

5.5 หลังจากเลิกกิจกรรมกลางแจ้ง ควรให้เด็กพักผ่อนหรือนั่งพัก ไม่ควรให้เด็กรับประทานอาหารกลางวันหรือดื่มนมทันที เพราะอาจทำให้เด็กอาเจียน เกิดอาการจุกแน่นได้

6. กิจกรรมเกมการศึกษา เป็นเกมการละเล่นที่ช่วยพัฒนาสติปัญญา มีกฎเกณฑ์ กติกาง่าย ๆ เด็กสามารถเล่นคนเดียวหรือเล่นเป็นกลุ่มได้ ช่วยให้เด็กรู้จักสังเกต คิดหาเหตุผลและเกิดความคิดรวบยอด เกี่ยวกับ สี รูปร่าง จำนวน ประเภท และความสัมพันธ์เกี่ยวกับพื้นที่ / ระยะ เกมการศึกษาที่เหมาะสมสำหรับเด็กวัย 3-5 ปี เช่น เกมจับคู่ แยกประเภท จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับ โดมิโน ลอตโตภาพตัดต่อ ต่อตามแบบ ฯลฯ ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมเกมการศึกษา มีดังนี้

6.1 การสอนเกมการศึกษาในระยะแรก ควรเริ่มสอนโดยใช้ของจริง เช่น การจับคู่กระป๋องแบ่งที่เหมือนกัน หรือการเรียงลำดับกระป๋องแบ่งสูง - ต่ำ

6.2 การเล่นเกมการศึกษาในแต่ละวัน อาจจัดให้เล่นทั้งเกมการศึกษาชุดใหม่และเกมการศึกษาชุดเก่า

6.3 ผู้สอนอาจให้เด็กหมุนเวียนเข้ามาเล่นเกมการศึกษากับผู้สอนที่ละกลุ่ม หรือเล่นทั้งชั้นตามความเหมาะสม

6.4 ผู้สอนอาจให้เด็กที่เล่นได้แล้ว มาช่วยแนะนำกติกาเล่นในบางโอกาสได้

6.5 การเล่นเกมการศึกษา นอกจากใช้เวลาในช่วงกิจกรรมการศึกษาตามตารางกิจกรรม

6.6 การเก็บเกมการศึกษาที่เล่นแล้ว อาจเก็บใส่กล่องเล็ก ๆ หรือใส่ถุงพลาสติกหรือใช้ยางรัดแยกแต่ละเกม แล้วใส่กล่องใหญ่รวมไว้เป็นชุด

สรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างต่อเนื่อง โดยมีกิจกรรมที่หลากหลาย ยืดหยุ่นได้ ตามสภาพแวดล้อมในท้องถิ่นและจัดกิจกรรมได้ครบทั้ง 6 กิจกรรม ภายใน 1 วัน เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กทั้ง 4 ด้านเพื่อกระตุ้นให้เกิดพัฒนาการอย่างเต็มศักยภาพ ของเด็กแต่ละคน

2.3 หลักการและแนวคิดในการจัดการศึกษาปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสมด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อและแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูให้การศึกษาเด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาศักยภาพตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างสมดุล และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดหลักการดังนี้ คือ

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย
3. พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

5. ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก โดยหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยสำหรับเด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ขวบนั้น เป็นหลักการที่คำนึงถึงการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมเพื่อโอกาสในการพัฒนาเด็กทุกด้านตามลำดับขั้นตอนของพัฒนาการอย่างสมดุลเต็มตามศักยภาพ และยังเน้นการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาครอบคลุมเด็กทุกประเภททั้งเด็กปกติและเด็กพิเศษ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ โดยการจัดการศึกษานั้นต้องจัดให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน สังคม วัฒนธรรมตามความเป็นอยู่จริงของเด็กโดยมีผู้ใหญ่ในชุมชนเป็นผู้เชื่อมโยงองค์ความรู้ต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ทั้งยังเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาอย่างเป็นองค์รวม โดยผ่านการเล่นซึ่งเป็นพัฒนาการตามธรรมชาติของเด็กและ ผ่านกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย โดยมีผู้ใหญ่เป็นแบบอย่างที่ดีของการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ต่าง ๆ

ในการเรียนรู้ที่สามารถดำรงชีวิตในประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ซึ่งจากแนวทางดังกล่าวข้างต้นนำมาสู่การจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้คือ

1. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม การพัฒนาหลักสูตรพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็กโดยเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา และลักษณะนิสัย โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับ ซึ่งต้องเป็นหลักสูตรที่ให้โอกาสทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาส และเด็กพิเศษ

2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งควรอยู่ในสภาพแวดล้อมธรรมชาติตอบสนองความต้องการและความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนต้องสะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่น ผ่อนคลาย มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่อที่มาจากธรรมชาติและวัสดุอุปกรณ์ที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย ให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง สภาพแวดล้อมใกล้ตัวและโลกที่เด็กอยู่ รวมทั้งการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคม

3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งครูผู้ดูแลเด็กต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวกโดยที่ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องยอมรับเหตุผล เห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนที่ตนดูแลรับผิดชอบเพื่อจะได้วางแผนสร้างสภาพแวดล้อมและกิจกรรมต่างๆ ได้เหมาะสม นอกจากนี้ ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องรู้จักพัฒนาตนเอง ปรับปรุงการใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับเด็ก

4. การบูรณาการการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักบูรณาการที่ว่าหนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญ จึงเป็นหน้าที่ที่ครูผู้ดูแลควรวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรม หลากหลายทักษะ และหลากหลายประสบการณ์สำคัญอย่างเหมาะสม

5. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ครูผู้ดูแลเด็กควรสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตนเองและพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กว่าได้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่ได้จากการสังเกตสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ซึ่งจะช่วยครูผู้ดูแลในการวางแผนการจัดกิจกรรม ซึ่ให้เห็นพัฒนาการของเด็กเป็นรายบุคคล ความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน และยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษา

6. ความสัมพันธ์ระหว่างครูผู้ดูแลและครอบครัวของเด็ก เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เด็กเติบโตขึ้นมา ครูผู้ดูแลเด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครองเด็ก ต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพื่อทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ต้องยอมรับและร่วมมือกันรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการพัฒนาตามหลักการจัดหลักสูตร ให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน(กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2547 อ้างใน ชยานนท์ มนเพียรจันทร์,2554)

ศึกษา ศษโคตร (2538:10 อ้างอิงจาก Decker and Decker.1992:7) ได้กล่าวถึงโรงเรียนปฐมวัยเป็นโรงเรียนที่เตรียมเด็กสำหรับสังคมใหม่ตามที่ต้องการ โดยมีจุดประสงค์เพื่อฝึกเด็กในการทำงานและเป็นสถานที่ที่ให้ความสุขแก่เด็กซึ่งเด็กจะเรียนรู้ด้วยเหตุผล ไม่ใช่การเรียนรู้จากการบังคับ โรงเรียนปฐมวัยจะต้องกำหนดนิสัยใจคอที่จะต้องปฏิบัติไปสู่นิสัยที่ดีงาม หลักสูตรปฐมวัย

สำหรับเด็ก 3-6 ขวบ จะประกอบด้วย การอ่าน การเขียน การคิดคำนวณ การเรียนรู้ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ การร้องรำทำเพลงและหลักการทางจริยธรรม เด็กจะเรียนรู้จากการปฏิบัติด้วยการเล่น สิ่งของ การท่องเที่ยวไปในทุ่งนาและป่าเขาใกล้ ๆ โรงเรียน การเล่นเกมต่าง ๆ การเรียนการสอนจะยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย (2550) ได้แนวคิดการจัดการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการศึกษาปฐมวัยนี้ได้มีการค้นคว้าหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่จะสามารถออกแบบการเรียนรู้ที่สามารถจะทำให้เด็กเข้าไปมีส่วนร่วมในการเรียนรู้อย่างธรรมชาติ และถูกวิธี จึงได้จำแนกความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ปกครอง ได้ดังนี้

1. ด้านสื่อการเรียนการสอน

กมล เวียสุวรรณและนิตยา เวียสุวรรณ (2539) ได้ให้ความหมายของสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนว่าเป็นตัวกลางซึ่งมีความสำคัญในการบวนการเรียนการสอนมีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของครูไปสู่ตัวนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดหมายการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม สื่อการสอนได้นำไปใช้ในการเรียนการสอนตลอด และยังได้รับการพัฒนาไปตามการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งก้าวหน้าไปไม่หยุดยั้ง นักการศึกษาเรียกชื่อการสอนด้วยชื่อต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์การสอน สื่อทัศนูปกรณ์ เทคโนโลยีการศึกษา สื่อการเรียนการสอนสื่อการศึกษา เป็นต้น

ประเภทของสื่อการเรียนการสอน

1. สื่อประเภทวัสดุ ได้แก่ สื่อเล็ก ซึ่งทำหน้าที่เก็บความรู้ในลักษณะของภาพเสียง และอักษร ในรูปแบบต่าง ๆ ที่ผู้เรียนสามารถให้เป็นแหล่งหาประสบการณ์ หรือศึกษาได้อย่างแท้จริง และกว้างขวาง แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 วัสดุที่เสนอความรู้ได้จากตัวมันเอง ได้แก่ หนังสือเรียนหรือตำราของจริง หุ่นจำลอง รูปภาพ แผนภูมิ แผนที่ ป้ายนิเทศ เป็นต้น

1.2 วัสดุที่ต้องอาศัยสื่อประเภทเครื่องกลไก เป็นตัวนำเสนอความรู้ได้แก่ฟิล์ม ภาพยนตร์ แผ่นสไลด์ ฟิล์มสตริป เส้นเทปบันทึกเทป รายการวิทยุ รายการโทรทัศน์ รายการที่ใช้เครื่องช่วยสอน เป็นต้น

2. สื่อประเภทเครื่องมือ หรือสื่อทัศนูปกรณ์ ได้แก่ สื่อใหญ่ที่เป็นตัวกลางหรือทางผ่านของความรู้ที่ถ่ายทอดไปยังครูและนักเรียน สื่อประเภทนี้ตัวมันเองแทบไม่มีประโยชน์ต่อการสื่อความหมายเลยถ้าไม่มีใครรู้ในรูปแบบต่าง ๆ มาป้อนผ่านเครื่องกลไกเหล่านี้ สื่อประเภทนี้จำเป็นต้องอาศัยสื่อประเภทวัสดุ บางชนิดเป็นแหล่งความรู้ให้มันส่งผ่าน ซึ่งจะทำให้ความรู้ที่ส่งผ่านมีการเคลื่อนไหวไปสู่ผู้เรียนจำนวนมาก ได้ไกล ๆ และรวดเร็ว และบางทีก็ทำหน้าที่เหมือนครูเสียเอง เช่น เครื่องช่วยสอน ได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับวิทยุ เครื่องฉายภาพนิ่งทั้งหลาย

3. สื่อประเภทเทคนิคหรือวิธีการ ตัวกลางในกระบวนการเรียนการสอนไม่จำเป็นต้องใช้ตัววัสดุหรือเครื่องมือเท่านั้น บางครั้งจะต้องใช้เทคนิคและกลวิธีต่าง ๆ ควบคู่กันไป โดยเน้นที่เทคนิคและวิธีการเป็นสำคัญ

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอน เป็นส่วนสำคัญในการจูงใจให้เด็กอยากมาโรงเรียน เป็นสื่อกลางในการเรียนผ่านการเล่น หรือผ่านสื่อการสอนที่โรงเรียนได้จัดสรรเพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้วยเด็กปฐมวัยยังต้องเรียนที่ไม่ใช่การเรียนหนังสืออย่างเดียว พัฒนาการของเด็กปฐมวัยนี้ควรเริ่มต้นด้วยการเรียนแบบธรรมชาติผ่านสื่อต่างๆ ที่หาได้ในชุมชน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการถ่ายทอดความรู้ให้แก่เด็กๆ สื่อที่ดีนั้นต้องมีความปลอดภัย สะอาด ใช้งานได้ง่ายในท้องถิ่นและควรมีการคัดกรองสื่อที่นำมาใช้ในการเรียนการสอน

2 ด้านพฤติกรรมของผู้ดูแลเด็ก

ผู้ดูแลเด็กเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กทุกฝ่ายต่างมีบทบาทหน้าที่แตกต่างกันไป โดยเฉพาะครูผู้ดูแลเด็กซึ่งเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กรองจากพ่อแม่ และผู้ปกครอง ดังนั้นครูผู้ดูแลเด็กจึงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็ก

กระทรวงศึกษาธิการ (2548) ได้อธิบายถึง บทบาท คือการกระทำหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของคนตามสิทธิและหน้าที่ ภายใต้สถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ครูเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็ก ดังนั้นครูจึงควรมีบทบาทเป็น 9 นัก ดังนี้

1. นักรัก ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องเป็นคนที่มีรักเด็กและทำตัวให้เด็กรัก
2. นักเล่น ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องเป็นคนที่สามารถเล่นกับเด็กได้
3. นักร้อง ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องเป็นคนที่สามารถร้องเพลงได้ และสามารถเลือกเพลงที่เหมาะสมกับเด็ก
4. นักรำ ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องมีความสามารถในการเคลื่อนไหวและการทำท่าทางประกอบจังหวะต่าง ๆ
5. นักเล่า ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องเป็นนักเล่านิทาน หรือเรื่องราวต่าง ๆ
6. นักคิด ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องเป็นคนที่คิดเก่ง ในเรื่องของการคิดกิจกรรม คิดประดิษฐ์สื่อการเล่น คิดหาทางส่งเสริมการกระตุ้นพัฒนาการเด็ก เป็นต้น
7. นักทำ ครูที่ดีต้องเป็นผู้ที่ขยันในการทำงาน ทำสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ
8. นักฝัน เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ช่างฝัน จินตนาการ ดังนั้นครูจะต้องเป็นคนช่างฝัน จินตนาการร่วมกับเด็กด้วย
9. นักแต่ง ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องเป็นผู้ที่สามารถแต่งนิทาน เรื่องราวต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็ก ตกแต่งห้องเรียนสถานที่ แต่งเพลง และการรู้จักแต่งตัว

หน้าที่ครูปฐมวัย/ผู้ดูแลเด็ก คือเป็นสิ่งที่กำหนดว่าควรกระทำหรือกระทำอย่างไร น้อย่างนี้ ครูมีหน้าที่ในการรับผิดชอบดูแลเด็กตั้งแต่เด็กเริ่มเข้ามาในสถานศึกษา งานในหน้าที่ครูผู้ดูแลจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องใส่ใจ ครูผู้ดูแลเด็กที่ดีจึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. ปฏิบัติหน้าที่ตามกิจวัตรของเด็ก ผู้เลี้ยงดูเด็กจะต้องทำหน้าที่ดูแลเด็กและปฏิบัติตามกิจวัตรประจำวันของเด็ก เพื่อให้เด็กมีความเจริญเติบโต มีพัฒนาการทุกด้านตามวัย

2. ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในลักษณะบูรณาการ ผู้ดูแลเด็กมีหน้าที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้เด็กได้พัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และจริยธรรมไปพร้อมกันส่งเสริมให้เด็กได้พัฒนาอย่างเต็มที่

3. สังเกต เฝ้ารอวัย และบันทึกความเจริญเติบโต พฤติกรรมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

4. จัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ เหมาะสมกับการพัฒนาเด็กทุกด้าน

5. ประสานสัมพันธ์ระหว่างเด็ก พ่อแม่ สมาชิกในครอบครัว และชุมชน

6. รู้จักพัฒนานตนเองในทางวิชาการและอาชีพ

สรุปได้ว่า พฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก เป็นความพึงพอใจในระดับมากของผู้ปกครองเด็ก ด้วยระยะเวลาที่เด็กอยู่ในโรงเรียนมากกว่าที่บ้าน ผู้ปกครองจึงต้องให้ความไว้วางใจกับผู้ที่จะดูแลเด็กเป็นสำคัญ พฤติกรรมของครูนั้นมีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังเด็กให้ลอกเลียนแบบทั้งในด้านลบและด้านบวก ได้รองจากพ่อแม่หรือผู้ปกครอง ดังนั้นครูจึงสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็ก

3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

บันทึก ศัตรูร้าย (2552) ได้ให้คำจำกัดความของด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมไว้ดังนี้

ที่ตั้ง

สถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรอยู่ในพื้นที่ซึ่งมีขนาดเหมาะสม และต้องไม่อยู่ในพื้นที่ซึ่งอาจเสี่ยงต่ออันตราย ได้แก่บริเวณชนถ่ายแก๊ส น้ำมัน สารเคมี หรือสารพิษ มลภาวะทางอากาศ แสง และเสียงที่มากเกินไป หากไม่สามารถ หลีกเสี่ยงได้ ต้องมีมาตรการป้องกันภาวะอุบัติเหตุต่าง ๆ ตามมาตรฐานความจำเป็น และเหมาะสม

จำนวนชั้นอาคาร

ตัวอาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรมีจำนวนชั้นไม่เกิน 2 ชั้น นับจากพื้น หากสูงเกินกว่า 2 ชั้น ต้องมีมาตรการป้องกันอัคคีภัย และอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นตามความเหมาะสม และความสูงของตัวห้อง ไม่ควรน้อยกว่า 2.40 เมตร นับจากพื้นถึงเพดาน

ทางเข้า-ออก

ทางเข้า - ออกจากตัวอาคาร ต้องมีความเหมาะสม สามารถเคลื่อนย้ายเด็กออกจากตัวอาคารได้สะดวก หากเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุร้ายแรงใด ๆ ขึ้น โดยอย่างน้อยต้องมีทางเข้า - ออก 2 ทาง และแต่ละทางนั้น ควรมีความกว้างประมาณ 80 เซนติเมตร

ประตู-หน้าต่าง

ประตู-หน้าต่าง ต้องมีความแข็งแรง อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี มีขนาดและจำนวนเหมาะสมกับขนาดพื้นที่ของห้อง และความสูงของหน้าต่าง ควรอยู่ที่ประมาณ 80 เซนติเมตร นับจากพื้นให้เด็กมองเห็นสิ่งแวดล้อมได้กว้างและชัดเจน นอกจากนี้ บริเวณประตู - หน้าต่าง ไม่ควรมีสิ่งกีดขวางใด ๆ มาปิดกั้นช่องทางลมและแสงสว่าง

พื้นที่ใช้สอย

พื้นที่ใช้สอย ต้องจัดให้มีบริเวณพื้นที่ในอาคารที่สะอาด ปลอดภัย และเพียงพอเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก เช่น การเล่น การเรียน การรับประทานอาหาร และการนอน โดยแยกเป็นส่วนส่วนจากห้องประกอบอาหาร ห้องส้วม และที่พักของเด็กที่ป่วย โดยเฉลี่ยประมาณ 2.00 ตารางเมตร ต่อเด็ก 1 คน นอกจากนี้พื้นที่สำหรับจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอาจจัดแยกเป็นห้องเฉพาะหรือจัดรวมเป็นห้องเอนกประสงค์ที่ใช้สำหรับจัดกิจกรรมที่หลากหลายโดยใช้พื้นที่เดียวกันแต่ต่างเวลา และอาจปรับเปลี่ยนวัสดุอุปกรณ์ หรือย้ายเครื่องเรือนตามความเหมาะสม

สรุปได้ว่า อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีความสำคัญในการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นลำดับแรก ๆ ในการจัดการศึกษา ด้วยความพร้อมและขนาดในด้านพื้นที่ใช้สอย อาคารที่สะอาด ปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็กในแต่ละชั้นเรียน ความเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษา เช่น การเล่น การเรียน การรับประทานอาหาร และการนอน รวมทั้งห้องส้วมที่ควรอยู่ในระยะที่สามารถดูแลได้อย่างใกล้ชิด ความปลอดภัยจากสิ่งรบกวนก็เป็นปัจจัยสำคัญที่ไม่สามารถละเลยได้

4.ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

สนธิ เหลืองภิรมย์,ปัญญา อุษาชนและประกอบผล คงเผ่า.(2538) ได้จำแนก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไว้ดังนี้

1.นโยบายด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาให้เด็กปฐมวัยได้เข้ารับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในท้องถิ่น มีสิทธิ และมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาปฐมวัย

เป้าหมาย

- 1.เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 2.บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบัน สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในท้องถิ่น มีสิทธิ และมีส่วนร่วมในการจัดการการศึกษาปฐมวัย

มาตรการ

1. จัดการศึกษาปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน หรือศูนย์การเรียน
2. ดำเนินการและหรือส่งเสริม สนับสนุน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ให้ความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูให้การศึกษาแก่บุตร บุคคลที่อยู่ในความดูแล รับผิดชอบ ให้ได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา จริยธรรม และสามารถจัดการศึกษาปฐมวัยได้ตามที่ต้องการ และเหมาะสม

2. นโยบายด้านความเสมอภาคของโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- 1.เร่งรัดจัดการศึกษาให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันมรการเข้ารับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ให้ได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

2. ส่งเสริม สนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นในท้องถิ่นมีสิทธิ และมี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

เป้าหมาย

1. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น โดยจัดการศึกษาได้ทั้ง 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

2. เด็กในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับทุกคนได้รับการศึกษา

3. เด็กที่จบการศึกษาภาคบังคับมีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.1 บุคคลที่ได้รับการศึกษาไม่ถึงระดับการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องได้รับโอกาสเข้ารับบริการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สนับสนุน การศึกษาและการฝึกอบรม

3.3 มีระบบบริหารหรือการประสาน ให้ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาสได้รับบริการ การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นกรณีพิเศษ ตามศักยภาพที่จะเรียนได้

3.4 ส่งเสริม และสนับสนุนบุคคลที่มีความสามารถพิเศษให้ได้รับการศึกษาด้วย รูปแบบที่เหมาะสม

มาตรการ

1. จัดให้มีบริการศึกษาขั้นพื้นฐาน การอาชีวศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพให้ได้ตามความ เหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น

2. จัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยให้มีการเทียบโอนผลการเรียนตามที่กฎหมายกำหนด

3. เร่งรัดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองได้ส่งบุตรหรือบุคคลในความดูแลได้เข้ารับ การศึกษาภาคบังคับ และนอกเหนือจากการศึกษาภาคบังคับ ตามความพร้อมของครอบครัว

4. ส่งเสริม สนับสนุน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยง ดู ให้การศึกษาแก่บุตร บุคคลที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแล และสามารถจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ ตามที่ต้องการ และเหมาะสม

5. จัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถ พึ่งตนเองได้ หรือไม่มีผู้ดูแลหรือผู้ด้อยโอกาส มีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

6. จัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความสามารถพิเศษด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดย คำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

3. นโยบายด้านระบบบริหารและการจัดการศึกษา

จัดระบบบริหารและการจัดการทางการศึกษาให้สอดคล้องกับระบบการจัดการศึกษาของชาติ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยมีเอกภาพในเชิงนโยบายมีความหลากหลายในการปฏิบัติ อีกทั้งมีความพร้อมในการดำเนินการจัดการศึกษา และส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น การกำหนดนโยบายและแผนการจัดการศึกษาให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการศึกษาของเอกชนหรือรับฟังความคิดเห็นของเอกชนและประกอบการพิจารณาด้วย

เป้าหมาย

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความพร้อมในการรับถ่ายโอนการจัดการศึกษาจากรัฐและดำเนินการจัดการศึกษา
2. จัดการศึกษาท้องถิ่นให้สอดคล้องกับระยะเวลาและเงื่อนไขที่ระบุไว้ใน กฎหมายทั้งนี้ให้คำนึงถึงผลกระทบต่อการศึกษาเอกชน โดยรับฟังความคิดเห็นของเอกชน และประชาชนประกอบการพิจารณาด้วย
3. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษา ดำเนินการจัดการศึกษาในรูปคณะกรรมการ
4. สถานศึกษามีอิสระในการดำเนินการบริหาร และจัดการศึกษา

มาตรการ

1. มีการเตรียมความพร้อมในการรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาจากรัฐและดำเนินการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ มาตรฐาน ตามศักยภาพ ความพร้อมและความต้องการของท้องถิ่น โดยได้รับการประสาน และส่งเสริม สนับสนุน จากกระทรวงการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง
2. ปรับปรุง แก้ไขข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้เอื้อต่อการบริหารจัดการศึกษาท้องถิ่น และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยไม่กระทบต่อการจัดการศึกษาของเอกชน
3. ให้มีคณะกรรมการพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม
4. ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษาประกอบด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และให้บริหารสถานศึกษาเป็นกรรมการ
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษามีอิสระในการดำเนินการบริหารและจัดการศึกษา
4. นโยบายด้านครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาวางแผนงานบุคคล
เพื่อใช้ในการประสานข้อมูลและเป็นข้อมูลในการนำเสนอพิจารณาสรรหาบุคลากร
พร้อมทั้งมีการประเมินผลการปฏิบัติงานการพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีคุณภาพ และมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยมีสิทธิประโยชน์สวัสดิการ ค่าตอบแทนเพียงพอ และเหมาะสมกับคุณภาพ และมาตรฐานวิชาชีพชั้นสูง

เป้าหมาย

1. มีการวางแผนงานบุคคลทางการศึกษาตามความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. ครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาได้รับการส่งเสริม และพัฒนาให้มีคุณภาพและมาตรฐานเป็นไปตามกฎหมาย

3. มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
มาตรการ

1. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีบุคลากรผู้รับผิดชอบงาน ด้านการศึกษา

2. ให้สถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผนงานบุคคลทางการศึกษาตามความต้องการและตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. จัดสรรทรัพยากรในการส่งเสริม พัฒนาครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษาและหรือมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อส่งเสริมงานที่ริเริ่มสร้างสรรค์ และหรือผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติ

4. จัดทำเกณฑ์และดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

5. จัดตั้งชมรมหรือองค์กรวิชาชีพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อร่วมกันพัฒนาวิชาชีพ ให้เป็นไปตามมาตรฐาน และจรรยาบรรณ

6. ระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา และยกย่องเชิดชูผู้ที่ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา

5. นโยบายด้านกระบวนการเรียนรู้

จัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนทุกคนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย และสามารถเรียนรู้พัฒนาตนเองได้ โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด การจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติเต็มตามศักยภาพ ให้เป็นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา

เป้าหมาย

1.การจัดการศึกษาเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละรูปแบบ และระดับการศึกษา

2.ผู้เรียนได้รับการศึกษาความสนใจ ความถนัด โดยเรียนรู้จากการผสมผสานสาระความรู้ เรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน เป็นการเรียนรู้ทุกรูปแบบทุกสถานที่จากประสบการณ์จริง โดยสามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และประยุกต์ความรู้มาใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีความสุข

3.ผู้สอนมีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

มาตรการ

1. สถานศึกษาจัดการศึกษาแบบบูรณาการ โดยให้ความสำคัญทั้งด้านความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมตามระดับการศึกษา
 2. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
 3. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา
 4. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง
 5. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา
 6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ
 7. ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบควบคู่ไปในกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับรูปแบบการศึกษา
 8. ให้สถานศึกษาใช้วิธีการที่หลากหลายในการจัดสรรโอกาสการเข้าศึกษาต่อและให้นำผลการประเมินผู้เรียนมาใช้ประกอบการพิจารณาด้วย
 9. ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชนเอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษา อบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร รู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนา ชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการและเปลี่ยนแปลง ประสิทธิภาพการพัฒนาระหว่างชุมชน
 10. ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา
 11. ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ ผู้สอน และผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ
- สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยนั้นต้องคำนึงถึงหลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในด้านหลักสูตร และความร่วมมือของผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่จัดการศึกษาตามใจชอบหรือตามความต้องการของท้องถิ่นในชุมชนเพียงอย่างเดียว ควรร่วมด้วยบรรยากาศการเรียน สื่อการเรียน สภาพแวดล้อม ก็มีส่วนร่วมด้วยเช่นเดียวกัน เพราะการศึกษาระดับปฐมวัย ถือว่าเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างอนาคตที่ดีแก่เด็กไปตลอดชีวิต

6. จุดมุ่งหมายในการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาล 3 ขวบ)

1. เพื่อให้เด็กไทยที่ด้อยโอกาสในเขตใต้เตรียมความพร้อมทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังนี้

- 1.1 มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง เจริญเติบโตวัย มีพฤติกรรมอนามัยที่เหมาะสม
- 1.2 มีสุขภาพจิตที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส มีความสุข และความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและ

ผู้อื่น

- 1.3 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย
- 1.4 สามารถเล่นและทำกิจกรรมกับผู้อื่นร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
- 1.5 มีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับวัย
- 1.6 มีความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว
2. เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระในการเลี้ยงดูบุตรหลานให้แก่ผู้ปกครอง
3. เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพในการจัดการศึกษาของท้องถิ่น

7. บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีสถานภาพเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานจ้างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามมาตรฐานทั่วไปหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือพนักงานจ้างที่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานส่วนบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษาขึ้นไปสาขาวิชาเอกอนุบาลศึกษา หรือปฐมวัย หรือปริญญาทางการศึกษา หรือทางวิชาชีพสาขาอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนท้องถิ่นรับรอง และมีประสบการณ์ในการทำงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยมาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

2. มีคุณสมบัติทั่วไป และคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตามมาตรฐานทั่วไปที่คณะกรรมการกลางส่วนท้องถิ่นกำหนด

3. สังเกต และบันทึกความเจริญเติบโต พฤติกรรม พัฒนาการต่าง ๆ ของเด็กเพื่อจะให้เห็นความเปลี่ยนแปลงทั้งปกติ และผิดปกติที่เกิดขึ้นกับเด็ก ซึ่งจะนำไปสู่การค้นหาสาเหตุ และวิธีการแก้ไขได้ทันที่

4. จัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะ เหมาะสมในการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งภายในอาคารและภายนอกอาคารให้มีความสะอาด มีความปลอดภัย และเหมาะสมกับการพัฒนาการของเด็ก

5. ประสานสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ผู้ปกครอง และสมาชิกในครอบครัว ตลอดจนเป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและสมาชิกในครอบครัว เพื่อทราบถึงพฤติกรรม พัฒนาการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง มีการพัฒนาตนเองในทางวิชาการ และอาชีพ ใฝ่หาความรู้ และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ดังนี้

- 5.1 การพัฒนาด้านความรู้ทางวิชาการ และทักษะอาชีพอย่างต่อเนื่อง เช่น การศึกษาหาความรู้ การเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ การติดตามความเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ และเทคโนโลยีอาศัยสื่อที่หลากหลาย รวมทั้งการรวมกลุ่มแลกเปลี่ยนแปลงด้านความรู้ และ

เทคโนโลยีโดยอาศัยสื่อที่หลากหลาย รวมทั้งการรวมรวบกลุ่มแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การศึกษาดูงาน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีคุณภาพการเข้าร่วมเป็นสมาชิกและการจัดตั้งชมรมเครือข่ายสำหรับผู้ดูแลเด็ก ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์โดยตรงแก่ผู้ดูแลเด็ก

5.2 การพัฒนาด้านบุคลิกภาพ เช่น การพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และจริยธรรม โดยเน้นการพัฒนาตนเอง การรู้จักตนเอง การสื่อสาร และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง รู้จักใช้ประโยชน์จากแหล่งข้อมูล ความรู้ และเครือข่ายการปฏิบัติงานเพื่อสนับสนุน การปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน และแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

8. คุณลักษณะและคุณสมบัติของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

พนัส หันนาคินทร์. (2542) กล่าวว่า ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กหรือผู้นำ หรือผู้จัดการ องค์กรหรือหัวหน้าหน่วยงานไม่ว่าเล็กหรือใหญ่ย่อมมีบทบาทที่จะเป็นต่อความสำเร็จ หรือ ประสิทธิภาพของงาน หากมีผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีคุณลักษณะดี แต่ถ้าคุณลักษณะหรือ พฤติกรรมของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่ดี แม้การจัดองค์กรจะถูกต้องหรือแม้จะดีมากเพียงใด ผลงานของหน่วยงานนั้น ๆ ย่อมจะมีความสมบูรณ์ได้ยาก ดังนั้นจึงถือว่าผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จะต้องมีความสมบัติที่เหมาะสมแก่การบริหารเพราะความสำเร็จของงานทุกด้านขององค์กรขึ้นอยู่กับ ผู้นำหรือผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จะเป็นผู้วินิจฉัยสั่งการ หรือมีอำนาจในการใช้คำสั่งแก้ไขปัญหาและการจัดการต่าง ๆ เพื่อให้งานนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สุเมธ แสงนิมนวล. (2540) กล่าวถึง ผู้นำ ผู้บริหารยุคใหม่ ไว้ว่าผู้บริหารศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก คือ บุคคลที่มีความสามารถในการปกครอง บังคับบัญชา หรือผู้ได้รับการยกย่องมอบหมาย ให้เป็นหัวหน้าหรือได้รับการตัดสินในแทนกลุ่ม และเป็นผู้นำในการดำเนินการให้คนที่มาอยู่รวมกันในกลุ่มสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในการบริหาร ผู้บริหารจำเป็นจะต้องให้ความสนใจกับการบริหารใน 3 ประการคือ

1. การบริหารตน
2. การบริหารคน
3. การบริหารงาน

ในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3 ประการนี้ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ดีจะต้องมี ทักษะอยู่ 3 ด้านคือ

1. ทักษะทางด้านความคิด
2. ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์
3. ทักษะทางด้านเทคนิค

การบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็คือ หน้าที่ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยตรงที่ต้อง รับผิดชอบ ซึ่งมีการจำแนกเป็นหมวดหมู่แตกต่างกันออกไปตามลักษณะงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามโครงสร้างของลักษณะการจัดการองค์กร ตามระบบของการศึกษาตามแนวคิดของนักการบริหาร ศึกษาแต่ละบุคคล บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่สำคัญต้องมีภาวะความเป็นผู้นำ เป็นหัวหน้าในการใช้ตำแหน่งหน้าที่ที่ในการบริหารการจัดการในการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กให้บรรลุเป้าหมาย โดยมีผู้กล่าวถึงคุณสมบัติของผู้บริหาร โดยสรุปลักษณะของผู้บริหารศูนย์

พัฒนาเด็กเล็กไว้ 3 ประการ คือ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจะต้องมีภูมิรู้ ภูมิธรรม ภูมิฐาน ที่แปลความหมายได้ดังนี้

ภูมิรู้ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีความรู้ทางวิชาการบริหารศาสตร์ เข้าใจหลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา มีทักษะที่จะเป็นในการบริหารงาน รวมทั้งมีความรู้ในด้าน พฤติกรรมศาสตร์ มีมนุษยสัมพันธ์ มีความเป็นผู้นำ มีเทคนิควิธีด้านการประสานงานการแก้ไข ปัญหา และการตัดสินใจ

ภูมิธรรม ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ดีย่อมมีภูมิธรรมในการบริหารที่มีความเลื่อมใส ศรัทธา ในพระพุทธศาสนาเพื่อการบริหารงาน โดยเฉพาะต้องรู้จักการบริหารงาน เช่น หลักธรรม ทางศาสนา สังคหะวัตถุ 4 พรหมวิหาร 4 อธิปไตย 4 สัมปปริธรรม 7 หิริ-โอตตัมปะ ฯลฯ

ภูมิฐาน ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่ดีย่อมมีบุคลิกลักษณะที่เหมาะสมในการเป็น ผู้บริหาร ทั้งด้านการพูดจา การแต่งการ บุคลิกภาพส่วนบุคคล

บทบาทของผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีนักวิชาการหลายท่านได้สรุปลักษณะของ ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ว่าเป็นผู้นำทางการศึกษา ซึ่งอาจกระทำในลักษณะดังต่อไปนี้

1. ร่วมเป็นสมาชิกสมาคมวิชาชีพตน
2. รับผิดชอบในความก้าวหน้าทางวิชาชีพตน
3. รู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงาน
4. เป็นผู้มีความคุณธรรม และจริยธรรม
5. ถือว่าจุดมุ่งหมายของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่เหนือกว่าจุดมุ่งหมายของตน
6. ศรัทธาในอาชีพของตน
7. รู้จักวิธีการขอรับคำปรึกษาจากผู้อื่น
8. มีความเชื่อมั่นในศักดิ์ของเพื่อนร่วมงาน
9. ห่วงใยในสวัสดิภาพของเพื่อนร่วมงาน

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในส่วนผู้บริหารถึงคุณสมบัติและความรับผิดชอบต่อ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ได้แก่ นายกเทศมนตรี นายกองค้การบริหารส่วนตำบล ปลัดเทศบาล ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงผู้บริหารการศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากองการศึกษา ควรมีคุณสมบัติที่สำคัญ คือ

1. มีความรู้ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินงานด้านการให้การศึกษา และพัฒนาการเด็กเล็ก
2. มีนโยบายแผนและงบประมาณเพื่อการดำเนินงานที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุน การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กให้มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก หมายถึง หัวหน้าสถานศึกษาที่ทำหน้าที่เป็นผู้นำ เป็นผู้ที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษา ควบคุมดูแลการปกครอง บังคับบัญชาครู และบุคลากรใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ดำเนินงานตามภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายของศูนย์เด็กเล็กได้มี ประสิทธิภาพ หากผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไม่มีความรู้ความสามารถ ขาดจิตสำนึก ความ

รับผิดชอบ ไม่มีความเป็นผู้นำ ย่อมเป็นผู้บริหารที่ขาดคุณภาพ อาจทำให้องค์กร หรือหน่วยงานของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสบปัญญากับคนล้มเหลวในที่สุด

5. ด้านความปลอดภัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมีมาตรการป้องกันความปลอดภัยและมาตรการรับสถานการณ์
ดังนี้

1. มาตรการป้องกันความปลอดภัย

- 1) ติดตั้งระบบและอุปกรณ์ในการรักษาความปลอดภัย หรือเครื่องตัดไฟภายใน บริเวณอาคาร
- 2) ติดตั้งเครื่องดับเพลิงอย่างน้อย 1 เครื่อง ในแต่ละชั้นของอาคาร
- 3) ติดตั้งปลั๊กไฟให้สูงจากพื้นไม่น้อย 1.50 เมตร ถ้าติดตั้งต่ำกว่าที่กำหนดจะต้องมีฝา ปิดครอบ เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กเล่นได้ และควรหลีกเลี่ยงการใช้สายไฟต่อพ่วง
- 4) หลีกเลี่ยงเครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์ต่าง ๆ ซึ่งทำด้วยวัสดุที่แตกหักง่ายหรือแหลมคม หากเป็นไม้ ต้องไม่มีเสี้ยนไม้ หรือเหลี่ยมคม
- 5) จัดให้มีตู้เก็บยาและเครื่องเวชภัณฑ์สำหรับการปฐมพยาบาล วางไว้อยู่ในที่สูง สะดวกต่อการหยิบใช้ และเก็บไว้ในที่ปลอดภัย ให้พ้นมือเด็ก
- 6) ใช้วัสดุกันลื่น ในบริเวณห้องน้ำ – ห้องส้วม และเก็บสารจำพวกเคมี หรือน้ำยาทำความสะอาดไว้ในที่ปลอดภัย ให้พ้นมือเด็ก
- 7) ไม่มีหลุม หรือบ่อน้ำ ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็กในบริเวณโดยรอบตัวอาคาร รวมทั้ง ไม่ควรปลูกต้นไม้ที่มีหนามแหลมคม
- 8) มีระบบการล็อค ประตูในการเข้า-ออก นอกบริเวณอาคาร สำหรับเจ้าหน้าที่เปิด – ปิดได้ ควรมีการสัญญาณเตือนไว้ที่หน้าประตู สำหรับห้องครัว และที่ประกอบอาหาร ควรเปิด – ปิด ปลอดภัยเด็กเข้าไปไม่ได้
- 9) ติดตั้งอุปกรณ์เพื่อป้องกันพาหนะนำโรคและมีมาตรการป้องกันด้านสุขอนามัย
- 10) มี ตู้ หรือชั้นเก็บวัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนรู้ที่แข็งแรง มั่นคงสำหรับวัสดุ อุปกรณ์ ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็กนั้น ควรจัดแยกให้พ้นมือเด็ก
- 11) เครื่องใช้เฟอร์นิเจอร์ ควรมีระดับความสูงและขนาดที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยให้ เด็กสามารถใช้ประโยชน์ได้สม่ำเสมอด้วยตนเอง

2. มาตรการเตรียมพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉิน

- 1) มีการฝึกซ้อมสำหรับการป้องกันอุบัติเหตุอย่างสม่ำเสมอ ไม่น้อยกว่าปีละ 1 ครั้ง
- 2) มีการฝึกอบรมบุคลากร ในเนื้อหาด้านการปฐมพยาบาลเบื้องต้นการป้องกันอุบัติเหตุ และความเจ็บป่วยฉุกเฉินของเด็ก
- 3) มีหมายเลขโทรศัพท์ฉุกเฉินของส่วนราชการต่าง ๆ เช่นสถานีตำรวจหน่วยป้องกัน และบรรเทาสาธารณภัย โรงพยาบาล ไว้เพื่อติดต่อได้อย่างทันที่วงที่กรณีเกิดเหตุการณ์คับขัน หรือ

จำเป็นที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็ก และควรมีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้สำหรับการปฐมพยาบาลติดประจำไว้ในที่เปิดเผย

4) มีสมุดบันทึกข้อมูลสุขภาพและพัฒนาการของเด็กประจำไว้ กรณีอาจต้องพาเด็กไปพบแพทย์

สรุป ด้านความปลอดภัย ต้องมีมาตรการในการดูแลความปลอดภัยตั้งแต่รับเด็กนักเรียนจากมือพ่อแม่ หรือผู้ปกครองและดูแลตลอดเวลาอย่างใกล้ชิดระหว่างอยู่ในโรงเรียน มีการรายงานหรือแจ้งผู้ปกครองทันทีที่มีเหตุการณ์ที่ไม่ปลอดภัยของเด็กแก่ผู้ปกครองทันที มีระบบแจ้งเตือนในกรณีเกิดเพลิงไหม้ มีเจ้าหน้าที่คอยดูแลความปลอดภัย มีการตั้งจุดตรวจภายในโรงเรียน ที่สามารถดูแลเด็กได้ มีการตรวจเช็คผู้ปกครองในกรณีที่มีการมอบหมายรับเด็กที่ไม่ใช่ผู้ปกครอง

2.4 สภาพข้อมูลทั่วไปของพื้นที่ที่ศึกษา

เทศบาลเมืองฝักไถ่แต่เดิมมีฐานะเป็นสุขาภิบาลฝักไถ่ อำเภอฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพื้นที่ 11.28 ตารางกิโลเมตร โดยได้จัดตั้งเป็นสุขาภิบาลฝักไถ่ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 14 พฤษภาคม 2499 ประกอบด้วย 6 ตำบลและ 41 หมู่บ้าน โดยมีนายอำเภอฝักไถ่เป็นประธานกรรมการสุขาภิบาลโดยตำแหน่ง ดังนี้

1. ตำบลฝักไถ่	หมู่ที่ 1 - 11 จำนวน	11	หมู่
2. ตำบลอมฤต	หมู่ที่ 1 - 11 จำนวน	11	หมู่
3. ตำบลตาลาน	หมู่ที่ 1 - 7 จำนวน	7	หมู่
4. ตำบลลาดชิด	หมู่ที่ 1 - 5 จำนวน	5	หมู่
5. ตำบลบ้านใหญ่	หมู่ที่ 1 - 6 จำนวน	6	หมู่
6. ตำบลหน้าโคก	หมู่ที่ 6 จำนวน	1	หมู่
	รวม	41	หมู่

ในปี พุทธศักราช 2542 ได้มี พระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะของสุขาภิบาลทั่วประเทศเป็นเทศบาลตำบลและได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 116 ตอนที่ 9 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2542 มีผลบังคับใช้ เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2542 สุขาภิบาลฝักไถ่จึงเปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลตำบลฝักไถ่ โดยผลแห่งกฎหมายเช่นเดียวกับสุขาภิบาลทั่วประเทศนับตั้งแต่บัดนั้น เป็นต้นมา หลักการและเหตุผลที่ได้ประกาศใช้ พระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ที่มุ่งกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ

และในปีพุทธศักราช 2547 ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 24 กันยายน 2547 เรื่อง การยุบรวมสภาตำบลกับเทศบาล โดยยุบรวมสภาตำบลบ้านใหญ่ และสภาตำบลอมฤต รวมกับเทศบาลตำบลฝักไถ่ ซึ่งมีหมู่ที่ 5 และ 6 ตำบลบ้านใหญ่ได้รับเพิ่มอยู่ในเขตเทศบาลตำบลฝักไถ่ ทำให้มีพื้นที่ทั้งหมดเท่ากับ 11.28 ตารางกิโลเมตร

ส่วนที่สภาตำบลบ้านใหญ่ยุบรวมกับเทศบาล มีพื้นที่ 3.32 ตารางกิโลเมตร

ส่วนที่สภาตำบลอมฤตยุบรวมกับเทศบาล	มีพื้นที่	3.96	ตารางกิโลเมตร
และในส่วนองเทศบาล	มีพื้นที่	4.00	ตารางกิโลเมตร
	รวมพื้นที่ทั้งหมด	11.28	ตารางกิโลเมตร

ต่อมาในเขตเทศบาล ได้มีประชาชนเข้ามาอยู่อาศัยและประกอบการค้าเป็นจำนวนมาก ขึ้น ทั้งรายได้พอควรแก่การปฏิบัติหน้าที่อันต้องทำตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล 2496 ทำให้ในปีพุทธศักราช 2555 เทศบาลตำบลฝักไถ่ ได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็นเทศบาลเมืองฝักไถ่ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลตำบลฝักไถ่ อำเภอฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2555 ได้เปลี่ยนแปลงฐานะเป็น เทศบาลเมืองฝักไถ่ ตั้งแต่วันที่ 9 มีนาคม 2555 เป็นต้นมา

2.4.1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของเทศบาลเมืองฝักไถ่

ที่ตั้งสภาพทางภูมิศาสตร์

เทศบาลเมืองฝักไถ่ ตั้งอยู่หมู่ที่ 4 ตำบลฝักไถ่ อำเภอฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 30 กิโลเมตร

เนื้อที่

เทศบาลเมืองฝักไถ่ มีพื้นที่ติดต่อกับท้องถิ่นอื่น ๆ ดังนี้

ทิศเหนือ มีพื้นที่ติดต่อหมู่ที่ 6 ตำบลหน้าโคก และหมู่ที่ 1 ตำบลลาดน้ำเค็ม

ทิศตะวันออก มีพื้นที่ติดต่อหมู่ที่ 11 ตำบลฝักไถ่ และหมู่ที่ 3 ตำบลกุฎี

ทิศใต้ มีพื้นที่ติดต่อตำบลท่าดินแดง

ทิศตะวันตก มีพื้นที่ติดต่อตำบลหนองน้ำใหญ่ และหมู่ที่ 5 ตำบลลาดชิด

ลักษณะภูมิประเทศ

เขตเทศบาลเมืองฝักไถ่ เป็นที่ราบลุ่ม ไม่มีภูเขาและป่าไม้ โดยมีแม่น้ำสายหลักที่สำคัญ คือ แม่น้ำน้อย ซึ่งไหลผ่านมาทางอำเภวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง เข้าเขตอำเภอฝักไถ่ ผ่านท้องที่ตำบลหน้าโคก ตำบลอมฤต ตำบลตาลาน ตำบลบ้านใหญ่ ตำบลลาดชิด และตำบลท่าดินแดง ไปบรรจบกับแม่น้ำเจ้าพระยาที่ตำบลสนามชัย อำเภอบางไทร และมีคลองซอยแยกจากแม่น้ำน้อยเข้าสู่ตำบล หมู่บ้าน รวม 9 แห่ง ดังนี้

- คลองชลประทานฝักไถ่ - เจ้าเจ็ด ซึ่งเป็นคลองส่งน้ำแยกจากแม่น้ำน้อยเข้าสู่ตำบลบ้านใหญ่ ,ตำบลท่าดินแดง

- คลองกุฎี แยกจากแม่น้ำน้อยเข้าสู่ตำบลฝักไถ่ ตำบลกุฎี

- คลองลาดชะโด แยกจากแม่น้ำน้อยเข้าสู่ตำบลฝักไถ่ อมฤต และตำบลจักราช

- คลองลาดชิด แยกจากแม่น้ำน้อยเข้าสู่ตำบลลาดชิด ตำบลลำตะเคียน

- คลองหนองน้ำใหญ่ แยกจากแม่น้ำน้อยเข้าสู่ตำบลหนองน้ำใหญ่ นาคุ

- คลองห้วยทรง แยกจากแม่น้ำน้อยเข้าสู่ตำบลดอนลาน ลำตะเคียน

- คลองบางแก้ว แยกจากแม่น้ำน้อยเข้าสู่ตำบลลาดชิด

- คลองมะขามเทศ แยกจากแม่น้ำน้อยเข้าตำบลผักไห่
- คลองบางกุ้ง แยกจากแม่น้ำน้อยเข้าตำบลผักไห่ กุฎี

เขตการปกครอง

มีจำนวนหมู่บ้านในเขตความรับผิดชอบของเทศบาลเมืองผักไห่ จำนวน 41

หมู่บ้าน ได้แก่

- หมู่ที่ 1 ตำบลอมฤต - หมู่ที่ 11 ตำบลอมฤต
- หมู่ที่ 1 ตำบลผักไห่ - หมู่ที่ 11 ตำบลผักไห่
- หมู่ที่ 1 ตำบลตาลาน - หมู่ที่ 7 ตำบลตาลาน
- หมู่ที่ 1 ตำบลลาดชิด - หมู่ที่ 5 ตำบลลาดชิด
- หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านใหญ่ - หมู่ที่ 6 ตำบลบ้านใหญ่
- และหมู่ที่ 6 ตำบลหน้าโคก

การตั้งถิ่นฐาน

การตั้งบ้านเรือนของประชาชนในเขตเทศบาล ในช่วงปี พ.ศ. 2549 - 2555 ที่ปรากฏตามหลักฐานทะเบียนราษฎร ดังนี้

ประชากร

เทศบาลเมืองผักไห่ มีประชากร ณ วันที่ 31 เดือน มีนาคม พ.ศ.2555 ทั้งสิ้น 10,223 คน เป็นชาย 4,863 คน เป็นหญิง 5,360 คน

ประชากรในเขตเทศบาล ตามหลักฐานทะเบียนราษฎร ณ 31 เดือน มีนาคม 2555 มีทั้งสิ้น 10,223 คน เป็นชาย 4,863 คน หญิง 5,360 คน จำนวนบ้านเรือน 4,035 หลังคาเรือนมีประชากรแฝงในเขตเทศบาล ประชากรที่ไม่มีชื่อในทะเบียนบ้าน ได้อาศัยอยู่ในพื้นที่ในรูปแบบของบ้านเช่า อพาร์ทเมนต์ และที่อยู่อาศัย โดยไม่ได้แจ้งย้ายเข้ามาในทะเบียนบ้านในเขตเทศบาลเป็นบางส่วน

การศึกษาและศาสนา

ในเขตเทศบาลมีโรงเรียน จำนวน 8 แห่ง เป็นโรงเรียนเอกชน 1 แห่ง ดังนี้

- 1.โรงเรียนวัดตาลานเหนือ (สัตบุศย์สมบูรณ์)
- 2.โรงเรียนวัดตาลานใต้ (เจริญวิทยาคาร)
- 3.โรงเรียนวัดบ้านอ้อ (บ้านอ้อวิทยาคาร)
- 4.โรงเรียนวัดอมฤต (สุทธิประสิทธิ์)
- 5.โรงเรียนวัดโพธิ์ (ผักไห่ วิทยาคาร)
- 6.โรงเรียนวัดย่านอ่างทอง
- 7.โรงเรียนเทพประสิทธิ์วิทยา (โรงเรียนเอกชน)
- 8.โรงเรียนวัดโพธิ์ผักไห่ “เวชพันธุ์ อนุสรณ์” (โรงเรียนมัธยม)
- 9.โรงเรียนผักไห่ “สุทธาประมุข” (โรงเรียนมัธยม)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลตำบลผักไห่ จำนวน 6 ศูนย์

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดโพธิ์ (ผักไห่วิทยาการ)
2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดศาลานเหนือ (สัตบุศย์สมบูรณ์)
3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดศาลานใต้ (เจริญวิทยาการ)
4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดบ้านอ้อ (บ้านอ้อวิทยาการ)
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดอมฤต (สุทธิประสิทธิ์)
6. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโรงเรียนวัดย่านอ่างทอง

ตารางที่ 2.1 แสดงยอดจำนวนนักเรียนแยก ชาย - หญิง

ลำดับที่	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	นักเรียนชาย	นักเรียนหญิง	ผู้ปกครอง
	วัดโพธิ์ (ผักไห่วิทยาการ)	24	28	52
	วัดศาลานเหนือ (สัตบุศย์สมบูรณ์)	8	12	20
	วัดศาลานใต้ (เจริญวิทยา)	9	11	20
	วัดบ้านอ้อ (บ้านอ้อวิทยาการ)	5	12	17
	วัดอมฤต (สุทธิประเสริฐ)	8	10	18
	วัดย่านอ่างทอง	12	14	26
	รวม	66	87	153

ที่มา : ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองผักไห่ ,2555

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

คำลี สีนุกiewicz (2549, 94หน้า.) กล่าวว่า แนวทางจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย แนวคิด 4 ประการ คือการพัฒนาการเรียนรู้ การเล่นของเล่น วัฒนธรรม และสังคม เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่อายุ 2 - 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตามศักยภาพได้ บริบทสังคมวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ด้วยความรักความเอื้ออาทรและความเข้าใจของทุกคนเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง

จุฑาทา เครือหงส์ (2549) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบเกณฑ์การตัดสินใจของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนอนุบาลในโรงเรียนรัฐบาลกับเอกชนเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 340 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการเลือกโรงเรียนอนุบาลของผู้ปกครองด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านบุคลากรและการบริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการจัดสวัสดิการ พบว่า ระดับความสำคัญในการตัดสินใจของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับอนุบาลตามลำดับความสำคัญ ได้แก่ เกณฑ์ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านความมีชื่อเสียงของโรงเรียน

ด้านบุคลากรและการบริหาร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านสวัสดิการอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองที่มี เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อาชีพ และรายได้ที่ต่างกันมีเกณฑ์การตัดสินใจที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับอนุบาลในโรงเรียนรัฐบาล และเอกชนไม่แตกต่างกัน

ราตรี นาสาทร (2552, 96หน้า.) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลบ้านเล่า อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลบ้านเล่า อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ ในภาพรวมผู้ปกครองมีความคาดหวังในระดับมาก ส่วนในรายด้านผู้ปกครองมีความคาดหวังระดับมากที่สุดและมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านบุคลากร และการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วม และการสนับสนุนจากชุมชน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ปกครองที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และสถานภาพทางสมรส ต่างกัน มีความคาดหวังต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลบ้านเล่า อำเภอมือง จังหวัดชัยภูมิ ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

อรอุมา สิ้นสุ (2553, 95หน้า.) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ ลำดับที่หนึ่ง ด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ลำดับที่สอง ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ และอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน คือ ลำดับที่หนึ่ง ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร และลำดับที่สองหรือลำดับสุดท้าย คือ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน

สิวพร ปัญจะธา (2552.) ได้ศึกษาเรื่อง ทศนคติของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ทศนคติของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยรวมเห็นว่า ศูนย์พัฒนาเด็กมีการบริหารงานในระดับมาก เรียงตามลำดับ คือ ด้านการอำนวยความสะดวกและการบริการ รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ด้านการจัดประสบการณ์แก่เด็ก ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และด้านสื่อการเรียนรู้ ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาของ

องค์การบริหารส่วนตำบลสัตหีบ อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรแจ้งผลการประเมินพัฒนาการของเด็กให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ ควรจัดหาสื่อ หรือของเล่นที่เหมาะสมกับเด็ก ควรพัฒนาครูผู้สอนหรือผู้ดูแลเด็กให้มีความสามารถยิ่งขึ้น ควรจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ควรประชาสัมพันธ์ข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการศึกษาให้ผู้ปกครองทราบและควรจัดบริการตรวจสอบสุขภาพให้กับเด็ก

มานิตย์ หิรัญเกื้อ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดสระแก้ว ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาล

เอกชน จังหวัดสระแก้ว มีความคิดเห็นว่าการจัดการโรงเรียนอนุบาลเอกชนจังหวัดสระแก้ว มีการดำเนินงานในทุกด้านอยู่ในระดับมาก การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเอกชน พบว่า ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษา (วุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี, วุฒิสองปริญญาตรี) และผู้ปกครองที่มีอาชีพ (รับราชการ, ไม่รับราชการ) ต่างก็มีความคิดเห็นต่อการจัดการโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสระแก้ว ทั้งในภาพรวมและแต่ละด้าน ไม่แตกต่างกัน

ปิยนาด วรณวิเศษ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งนักเรียนเข้าศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสองคอน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการตัดสินใจในการส่งนักเรียนเข้าศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลสองคอน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี โดยรวมทั้ง 5 ด้าน เห็นว่ามีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด การหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลสองคอน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ไม่มีผลต่อการตัดสินใจส่งนักเรียนเข้าศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

วนาลี รัชตโชติกุล (2551) ได้ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดบริการดูแลเด็กปฐมวัย โรงเรียนเทศบาล 4 หนองแคอนุสรณ์ ตำบลหนองแค อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี” พบว่า ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดบริการดูแลเด็กปฐมวัยเป็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม 2) ด้านการจัดกิจกรรม 3) ด้านการดูแลโภชนาการ 4) ด้านการดูแลสุขภาพ 5) ด้านการดูแลความปลอดภัย และ 6) ด้านครูผู้ดูแลเด็ก โดยภาพรวมของด้านครูผู้ดูแลเด็ก มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ส่วนอีก 5 ด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

โกลด์ (2547) ได้ศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเน้นการให้ความร่วมมือระหว่างชุมชน ผู้ปกครองและนักศึกษา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาในรัฐฟิลาเดเฟีย ผลการศึกษาพบว่า การจัดการของชุมชน เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ปกครอง ครอบครัว กับโรงเรียน เพื่อเป้าหมายในการเสริมสร้างการอ่านออกเขียนได้ และการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชุมชน ทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับชุมชนตั้งนั้นการสร้างหุ้นส่วนและความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองกับนักการศึกษา ทำให้เกิดทรัพยากรที่มีคุณค่าทั้งทางด้านสังคมและวัฒนธรรมให้แก่โรงเรียน

อเมนู เทคา (2548) ได้ศึกษาทัศนคติของชาวอินเดียในประเทศแคนาดาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการศึกษาผลการวิจัย พบว่าการจัดการศึกษาของชุมชนที่ประสบความสำเร็จนั้น เนื่องมาจากประชาชนในชุมชนได้ มีส่วนร่วมการการพัฒนาหลักสูตร โดยให้หลักสูตรตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน และสอดคล้องกับวัฒนธรรมประเพณี งานวิจัยของอเมนู เทคา เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษา ทั้งนี้ผู้บริหารและครูจะต้องมีบทบาทช่วยส่งเสริมด้วย

อับดุล ฮาดี (2545) ได้วิจัยเรื่องความเข้าใจของผู้ปกครองชาวไต้หวันเกี่ยวกับคุณภาพและความพึงพอใจต่อการจัดโปรแกรมเด็กก่อนเรียน วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือ เพื่อศึกษาความ

เข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับคุณภาพและความพึงพอใจต่อโปรแกรม ศึกษาผลกระทบของลักษณะครอบครัวที่มีต่อความเข้าใจในคุณภาพและความพึงพอใจ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองชาวไต้หวัน จำนวน 720 คน ที่มีบุตรอายุระหว่าง 4-6 ปี และศึกษาอยู่ในโรงเรียนอนุบาล 1 ใน 4 แห่งของโรงเรียนอนุบาลอำเภอ และอีก 12 แห่งในไต้หวัน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ ใช้แบบสอบถามประกอบด้วย 6 ตอน คือ ข้อมูลเกี่ยวกับเด็ก ข้อมูลการเลือกโปรแกรม การรับรู้ของผู้ปกครองเกี่ยวกับคุณภาพโปรแกรม ความพึงพอใจในโปรแกรมของผู้ปกครอง ความคิดเห็นและคำแนะนำเพื่อการปรับปรุงคุณภาพ และข้อมูลพื้นฐานของผู้ปกครอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติ MANOVA และ One - Way ANOVA ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และหาค่า T- test ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองชาวไต้หวันมีความพึงพอใจต่อคุณภาพในกระบวนการทำงานมากกว่าคุณภาพของแผนในโปรแกรม การศึกษาลักษณะครอบครัว พบว่า ระดับการศึกษา รายได้ของครอบครัวมีอิทธิพลต่อความเข้าใจในคุณภาพโปรแกรมของผู้ปกครอง และระดับการศึกษาเกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีบุตรเรียนอยู่ในโปรแกรมการสอนแบบไม่หวังกำไรจะมีความพึงพอใจต่อคุณวุฒิของครูมากกว่า ผู้ปกครองที่มีบุตรอยู่ในโปรแกรมที่หวังผลกำไร และพบว่า การจัดบริการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สถานที่ตั้ง หลักสูตรและโปรแกรมคุณวุฒิของครู เป็นสิ่งที่มีผลต่อความเข้าใจในการเลือกโรงเรียนอนุบาลของชาวไต้หวัน

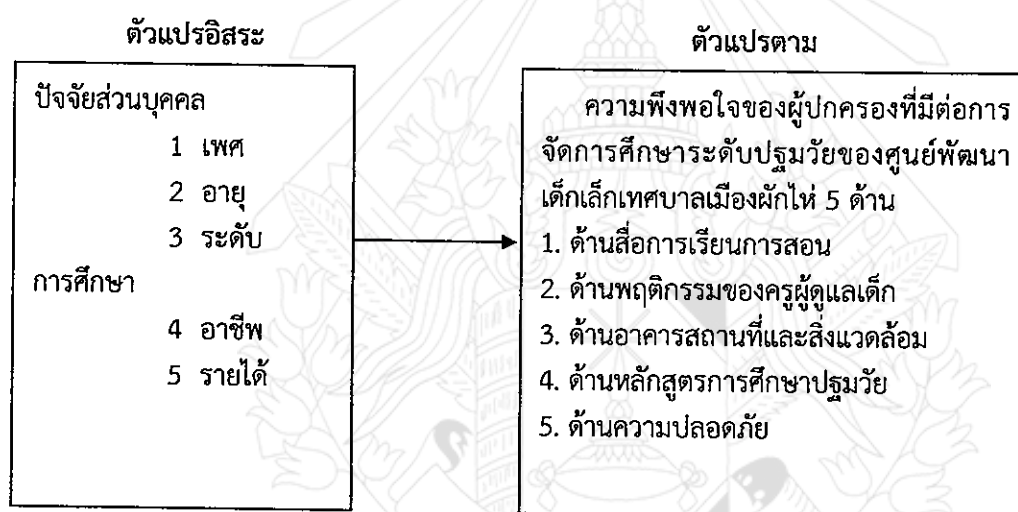
จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งงานวิจัยภายในและงานวิจัยต่างประเทศ สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาของเด็กก่อนวัยเรียนเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กโดยมุ่งให้เด็กมีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อที่จะช่วยพัฒนาเด็กให้มีพร้อมเพื่อเตรียมให้เด็กได้อ่านออก เขียนได้ เพื่อที่จะได้เรียนในระดับสูงขึ้นไป ขณะเดียวกัน สถานศึกษาจะต้องจัดอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงาม ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย บุคลากรมีความรู้ความสามารถ รักและให้ความอบอุ่นแก่เด็ก มีการประเมินพัฒนาการของเด็กอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและผู้ปกครอง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการบริหารให้สอดคล้องกับความต้องการผู้ปกครอง และอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาที่ถูกต้อง เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไถ่ เป็นแหล่งที่ผู้วิจัยใช้ศึกษา และได้้นำการจัดบริการดูแลเด็กของมาตรฐานทางการศึกษาจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสื่อการเรียนการสอน 2) ด้านพฤติกรรมของครูดูแลเด็ก และ 3) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ซึ่งการบริการดูแลเด็กนั้น นับว่าเป็นภาระหน้าที่สำคัญของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่จะต้องพยายามทำให้งานต่างๆภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดำเนินไปอย่างราบรื่น จะต้องบริการดูแลเด็กให้ดีที่สุด เพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความมั่นใจในคุณภาพของการจัดบริการดูแลเด็กและให้ความไว้วางใจในการส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษา

ดังนั้น การศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการจัดศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำเป็นต้องมีข้อมูลเพื่อการพัฒนาจากบุคคลภายในและภายนอกร่วมมือกันในทุกด้าน โดยเฉพาะผู้บริหารและผู้ปกครองจะมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ไปสู่มาตรฐานทางการศึกษาเป็นที่ไว้วางใจของชุมชนและประชาชนในท้องถิ่น และเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้ปกครองตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นที่ยอมรับและตรงกับความต้องการของผู้ปกครอง โดย

ให้คำนึงถึงพัฒนาการของเด็ก ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญาและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข จะช่วยให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรับแนวทางการพัฒนาและสามารถนำไปปรับปรุงการจัดการศึกษา และให้เกิดความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนต่อไป

2.6 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้นำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองเด็กที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถสรุปเป็นตัวแปรที่ศึกษาได้ดังนี้ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมของผู้ดูแลเด็กเล็ก ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อม ด้านหลักสูตร และด้านความปลอดภัย ในส่วนที่เป็นตัวแปรตามในการวิจัยครั้งนี้ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครอง สรุปกรอบแนวคิด ได้ดังนี้

ที่มา : กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2550

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ปีการศึกษา 2555 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กเล็กที่กำลังศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 6 ศูนย์ รวมประชากร 153 คน (ณ มิถุนายน 2555.)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กเล็กที่กำลังศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 6 ศูนย์ จำนวน 113 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และในการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ปกครองจำนวน 15 คน (รายชื่อผู้ปกครอง อยู่ภาคผนวก) ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ

กลุ่มผู้ปกครองผู้ให้ข้อมูลหลัก ในการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ผู้วิจัยกำหนดโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง จำนวน 15 คน ตามคุณสมบัติดังนี้

- 1.เป็นผู้ปกครองเด็กนักเรียนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่
- 2.เป็นผู้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยเป็นกรรมการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่

3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ใช้วิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด) ที่มีจำนวนประชากรที่ 153 คน ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 113 คน จำแนกดังนี้

ที่	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.	วัดโพธิ์ (ผักรั้ววิทยาคาร)	52	38
2.	วัดศาลานเหนือ (สัตบุศย์สมบูรณ์)	20	15
3.	วัดศาลานใต้ (เจริญวิทยา)	20	15
4.	วัดบ้านอ้อ(บ้านอ้อวิทยาคาร)	17	12
5.	วัดอมฤต (สุทธิประเสริฐ)	18	13
6.	วัดย่านอ่างทอง	26	20
	รวม	153	113

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อสัมฤทธิ์ผลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักรั้ว ผู้วิจัยใช้การศึกษาทั้งคุณภาพและเชิงปริมาณควบคู่กัน ดังนั้นเครื่องมือวิจัยที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้จึงประกอบด้วย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่

3.3.1.1 แบบสัมภาษณ์ ในการวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกรอบแนวคิดการวิจัย ร่างชุดคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์
2. ขอคำปรึกษาแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เกี่ยวกับรูปแบบชุดคำถามแบบสัมภาษณ์เชิงลึก
3. ปรับแก้ไขคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์
4. นำชุดคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่

แบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งโครงสร้างของแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถาม (แบบประมาณค่า) แบบสำรวจรายการ(Checklists) เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองเด็กนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองผักรั้ว อำเภอผักรั้ว จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านด้านสื่อการเรียนการสอน	จำนวน	10 ข้อ
2. ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก	จำนวน	10 ข้อ
3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	จำนวน	8 ข้อ
4. ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	จำนวน	8 ข้อ
5. ด้านความปลอดภัย	จำนวน	9 ข้อ
	รวมทั้งหมด	45 ข้อ

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามเกณฑ์การวัดของลิเคิร์ต (Likert) (ประคอง กรรณสูตร, 2542) ให้เลือกตอบได้เพียงคำตอบเดียว โดยแบ่งออกเป็น 4 ระดับ และมีเกณฑ์วัด ดังนี้

5 หมายถึง	ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจระดับ	มากที่สุด
4 หมายถึง	ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจระดับ	มาก
3 หมายถึง	ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจระดับ	ปานกลาง
2 หมายถึง	ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจระดับ	น้อย
1 หมายถึง	ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยมีความพึงพอใจระดับ	น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ปัญหา ความพึงพอใจของผู้ปกครองเด็กนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไถ่ อำเภอฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

3.3.3. แบบบันทึกข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากเกณฑ์ดังกล่าวสามารถจัดคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 5.00 โดยการแบ่งช่วงคะแนนออกเป็น 5 ช่วง โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49	หมายถึง	น้อยที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49	หมายถึง	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49	หมายถึง	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49	หมายถึง	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00	หมายถึง	มากที่สุด

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพได้แก่แบบสัมภาษณ์ ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ สำหรับการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าแนวความคิด เอกสาร/บทความ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างเครื่องมือตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย แล้วนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เสนออาจารย์ที่ปรึกษา พิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมด้านเนื้อหาและภาษา ความสมบูรณ์และความเที่ยงตรงของข้อความ

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเชิงคุณภาพได้แก่ แบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ

4. ขอรับแบบสอบถาม / แบบสัมภาษณ์ ที่อาจารย์ตรวจทานและแก้ไขแล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์และนำเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำการตรวจสอบความเชื่อมั่นและความสอดคล้องของเนื้อหา

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ได้ตรวจสอบความถูกต้องในด้านความตรงของเนื้อหา รูปแบบของแบบสอบถาม (Format) ความเหมาะสมด้านภาษาและการใช้ถ้อยคำ (Wording) ความสมบูรณ์ของคำชี้แจงและความเหมาะสมของการใช้เวลาในการตอบแบบสอบถาม เมื่อรับแบบสอบถามคืนจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Object Congruence: IOC) หรือ IOC แล้วนำข้อแก้ไขทั้งหมดมาปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลจากการหาค่าดัชนีความสอดคล้องหรือค่า IOC เท่ากับ 1

การหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทำการทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะคล้ายกันแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนเด็กปฐมวัย โรงเรียนเทศบาล 4 นongแควนอนุสรณ์ ตำบลหนองแค อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี ที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 1-3 จำนวน 30 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.968 (เอกสารแนบภาคผนวก)

5. เมื่อทำการทดลองใช้แบบสอบถามและหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือแล้ว ได้นำแบบสอบถามมาปรับปรุงเป็นครั้งสุดท้าย เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.5.1 ผู้วิจัยมีหนังสือถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัย เพื่อขอให้หนังสือขอความร่วมมือถึงนายกเทศมนตรีเมืองผักไห่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อแจ้งไปยังผู้ปกครองนักเรียน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาช่วยตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

3.5.2 ผู้วิจัยดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามให้ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย ในสังกัดศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 6 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและนัดหมายวัน เวลา และสถานที่เพื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

3.5.3 ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและตรวจสอบ ข้อมูล และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.5.4 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ปกครองเด็กเล็กเป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง เป็นคำถามที่ใช้เพื่อถามความพึงพอใจของผู้ปกครองเด็กเล็ก รวมทั้งแนวทางการปรับปรุงการจัดการศึกษาของศูนย์ฯ มีขั้นตอนในการสัมภาษณ์ ดังนี้

1) ขั้นตอนการสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยติดต่อโดยตรงกับผู้ปกครองเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อชี้แจงแนะนำเบื้องต้น และดำเนินการนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ที่จะสัมภาษณ์ ผู้วิจัยศึกษาประเด็นคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ เตรียมและศึกษา วิธีใช้เครื่องบันทึกเสียง เตรียมสมุดจดบันทึกและอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

2) ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ก่อนการสัมภาษณ์ผู้วิจัยจะสนทนาสร้างความคุ้นเคยกับผู้ปกครองเด็กเล็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมแจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ อธิบายเหตุผล และขออนุญาตใช้เครื่องบันทึกเสียงในขณะที่สัมภาษณ์ ขออนุญาตใช้กล้องถ่ายรูปเพื่อถ่ายภาพในการใช้อ้างอิงในการสัมภาษณ์ รวมทั้งแจ้งให้ทราบว่าข้อมูลต่าง ๆ ที่บันทึกเสียงไว้ผู้วิจัยจะเก็บไว้เป็นความลับ หากผู้ปกครองเด็กไม่ประสงค์ที่จะให้บันทึกเสียงในช่วงใด ผู้วิจัยก็จะไม่บันทึกเสียงในช่วงนั้น

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามและข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยใช้เทคนิคทางสถิติ และการรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ มีวิธีการดังนี้

3.6.1.1 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร ใช้วิธีการวิเคราะห์เอกสารเนื้อหา (Content Analysis) นำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา

3.6.1.2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ (Interview) ใช้วิธีการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียงและจำแนกอย่างเป็นระบบ จากนั้นมาตีความหมายเชื่อมโดยความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้โดยทำไปพร้อม ๆ กับการเก็บรวมข้อมูลทั้งนี้เพื่อจะได้ศึกษาประเด็นต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อตอบคำถามหลักตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมโยงความสัมพันธ์เชิงทฤษฎี

3.6.1.3 การตรวจสอบและการวิเคราะห์ข้อมูล ในขั้นแรกผู้วิจัยตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้มานั้นเพียงพอแล้วหรือยัง และตอบปัญหาของการวิจัยแล้วหรือไม่ แล้วทำการสรุปข้อค้นพบที่ได้

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ มีวิธีการดังนี้

ผู้วิจัยนำข้อมูลมาจัดกระทำเป็นหมวดหมู่ เพื่อเป็นข้อมูลเสริมความแม่นยำตรงและชัดเจนของข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลโดยการจำแนกกลุ่มตัวอย่างตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ โดยการแจกนับความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองเด็กนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยวิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 รวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาความพึงพอใจของผู้ปกครองเด็กนักเรียนที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาล

เมืองผักไห่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และนำเสนอในรูปแบบการบรรยายเชิงพรรณนาของแบบสัมภาษณ์

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องนี้ ได้แก่

สถิติการบรรยาย (Descriptive Statistics) ได้แก่ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) สถิตีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไป

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” นี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อรวบรวมปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัย จำนวน 113 คน และผู้ปกครองในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยได้อธิบายเหตุผลและวิธีการตอบ การรับแบบสอบถามกลับคืน และทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม จากนั้นนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้นำมาดำเนินการวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล ด้วยคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความเข้าใจในการแปลความหมายข้อมูล จึงกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากรทั้งหมด
n	แทน	จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของปัจจัย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard distribution)
P	แทน	ค่าร้อยละ

4.2 การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบตาราง และคำอธิบายใต้ตาราง โดยทำการวิเคราะห์ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 5 ด้าน คือ 1) ด้านสื่อการเรียน

การสอน 2) ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก 3) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 4) ด้านหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย และ 5) ด้านความปลอดภัย

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาล เมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องนี้ ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้ปกครองของเด็กนักเรียนปฐมวัยในศูนย์พัฒนา เด็กเล็กเทศบาลผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 113 คน ซึ่งมีคุณลักษณะข้อมูลทั่วไป คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย ปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ(Percentage) ของผู้ปกครอง จำแนกตาม ปัจจัยส่วนบุคคล

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	43	38.05
หญิง	70	61.95
รวม	113	100.00
อายุ		
1. ต่ำกว่า 20 ปี	3	2.66
2. ระหว่าง 21-30 ปี	21	18.58
3. ระหว่าง 31-40 ปี	33	29.20
4. ระหว่าง 41- 50 ปี	24	21.24
ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	ร้อยละ
5. ตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป	32	28.32
รวม	113	100.00
ระดับการศึกษา		
1. ต่ำกว่าปริญญาตรี	83	73.45
2. ปริญญาตรี	27	23.90
3. สูงกว่าปริญญาตรี	1	0.89
4. ไม่ตอบ	2	1.76
รวม	113	100.00
อาชีพ		
1. ค้าขาย	23	20.35

2. รับจ้างทั่วไป	71	66.83
3. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	19	16.82
รวม	113	100.00
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
1. ต่ำกว่า 5,000 บาท	31	27.43
2. 5,001-10,000 บาท	58	51.33
3. มากกว่า 10,001 บาท	24	21.24
รวม	113	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 70 คน ร้อยละ 61.95 และเพศชาย จำนวน 43 คน ร้อยละ 38.05 ด้านอายุส่วนใหญ่มีอายุ ระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 33 คน ร้อยละ 29.20 รองลงมาคือ อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 32 คน ร้อยละ 28.32 ตามด้วย อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 24 คน ร้อยละ 21.24 อายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 21 คน ร้อยละ 18.58 และอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 3 คน ร้อยละ 2.66 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 83 คน ร้อยละ 73.45 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี จำนวน 27 คน ร้อยละ 23.90 ตามด้วย ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน ร้อยละ 0.89 และมีผู้ไม่ตอบ จำนวน 2 คน ร้อยละ 1.76 ด้านอาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 71 คน ร้อยละ 62.83 รองลงมาคืออาชีพค้าขาย จำนวน 23 คน ร้อยละ 20.35 และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 19 คน ร้อยละ 16.82 และด้านรายได้ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 58 คน ร้อยละ 51.33 รองลงมารายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 31 คน ร้อยละ 27.43 และ รายได้มากกว่า 10,001 บาทขึ้นไป จำนวน 24 คน ร้อยละ 21.24 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้ศึกษาได้ตั้งคำถามปิด (Close ended Question) เพื่อวัดระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสื่อการเรียนการสอน 2) ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก 3) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 4) ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และ 5) ด้านความปลอดภัย โดยผู้ศึกษาใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมทุกด้าน (n=113)

ข้อ	ความพึงพอใจของผู้ปกครอง	\bar{X}	S.D	ระดับ
1.	ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.01	.531	มาก
2.	ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก	4.26	.678	มาก
3.	ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	3.97	.761	มาก
4.	ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	3.99	.648	มาก
5.	ด้านความปลอดภัย	3.80	.629	มาก
	รวม	4.10	.610	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่าส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไห้จังหวัดพระนครศรีอยุธยาโดยรวมทั้ง5ด้านอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านตามลำดับค่าเฉลี่ย พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก มีค่าเฉลี่ย 4.26 รองลงมาคือ สื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 4.01 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดได้แก่ด้านความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย 3.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไห้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสื่อการเรียนการสอน (n=113)

ข้อ	ด้านสื่อการเรียนการสอน	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	มีการใช้สื่อในการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายให้กับเด็ก	4.13	.701	มาก
2.	มีการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	4.02	.681	มาก
3.	มีการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	4.12	.729	มาก
4.	มีการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่อเมื่อ	4.04	.673	มาก
5.	มีการเลือกหนังสือประกอบการเรียนมาใช้ได้อย่างเหมาะสม	4.00	.768	มาก
6.	มีการเลือกใช้สื่อในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์	4.15	.804	มาก
7.	มีการจัดสอนเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อเพิ่มทักษะด้านวิชาการ	3.92	.908	มาก
8.	มีการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาระบบการคิดของเด็ก	3.46	1.282	มาก
9.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีของเล่นเด็กและหนังสือนิทานเหมาะสมกับวัยและเพียงพอ	4.18	.697	มาก
10.	มีเครื่องเล่นทันสมัยเพียงพอสำหรับเด็กและเหมาะสมตามวัย	4.10	.744	มาก
	รวม	4.01	.531	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสื่อการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 9) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีของเล่นเด็กและหนังสือนิทานเหมาะสมกับวัยและเพียงพอ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.18 รองลงมาคือ ข้อที่ 6) มีการเลือกใช้สื่อในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ มีค่าเฉลี่ย 4.15 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 8) มีการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาระบบการคิดของเด็ก มีค่าเฉลี่ย 3.46 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก (n=113)

ข้อ	ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการสอนเด็กระดับปฐมวัย	4.34	.809	มาก
2.	ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการพัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล	4.32	.805	มาก
3.	ครูผู้สอนสามารถปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีให้กับเด็ก	4.39	.761	มาก
4.	ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดีพูดจาไพเราะ สุภาพ เรียบร้อย	4.45	.720	มาก
5.	ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาและฝึกอบรมด้านเด็กปฐมวัยอย่างสม่ำเสมอ	4.19	.833	มาก
6.	ครูผู้สอนมีการให้ข้อมูลและมีการประชาสัมพันธ์ด้านการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.19	.819	มาก
7.	ครูผู้สอนมีการดูแลเด็กและให้การบริการแก่ผู้ปกครองเด็กด้วยความเต็มใจ	4.48	.696	มาก
8.	ครูผู้สอนเด็กทุกคนมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ	4.36	.669	มาก
9.	ครูผู้ดูแลเด็กมีคุณลักษณะที่เหมาะสมในการดูแลเด็กปฐมวัย	4.28	.761	มาก
10.	ครูใส่ใจต่อการดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา	4.35	.665	มาก
	รวม	4.26	.678	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็กโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.26 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อที่ 7) ครูผู้สอนมีการดูแลเด็กและให้การบริการแก่ผู้ปกครองเด็กด้วยความเต็มใจ มีค่าเฉลี่ย 4.48 รองลงมาคือ ข้อที่ 4) ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดีพูดจาไพเราะ สุภาพ เรียบร้อย มีค่าเฉลี่ย 4.45 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ข้อที่ 5) ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาและฝึกอบรมด้านเด็กปฐมวัยอย่างสม่ำเสมอ

และข้อที่ 6) ครูผู้สอนมีการให้ข้อมูลและมีการประชาสัมพันธ์ด้านการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.19 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม (n=113)

ข้อ	ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	มีการดูแลบริเวณโรงเรียน อาคารสถานที่อยู่เสมอ	4.01	.750	มาก
2.	มีการดูแลสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นระเบียบ สะอาดและปลอดภัย	4.08	.746	มาก
3.	มีการจัดพื้นที่ที่เหมาะสมและเพียงพอในการจัดกิจกรรมประเภทต่าง ๆ	4.01	.726	มาก
4.	มีห้องเรียนที่เพียงพอและจัดให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียน	4.06	.723	มาก
5.	มีห้องน้ำและสุขภัณฑ์ที่สะอาดปลอดภัยและมีจำนวนเพียงพอกับเด็ก	3.76	.928	มาก
6.	มีขนาดห้องเรียน ตู้เก็บของ บอร์ด ที่เหมาะสมกับเด็ก	3.93	.904	มาก
7.	มีเครื่องนอน ที่สะอาด มีระเบียบ และปราศจากยุง	4.25	.738	มาก
8.	มีสถานที่สำหรับผู้ปกครองในการรอรับเด็ก	3.59	1.115	มาก
	รวม	3.97	.761	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 7) มีเครื่องนอน ที่สะอาด มีระเบียบ และปราศจากยุง มีค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมาคือ ข้อที่ 2) มีการดูแลสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นระเบียบ สะอาดและปลอดภัย มีค่าเฉลี่ย 4.08 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อที่ 8) มีสถานที่สำหรับผู้ปกครองในการรอรับเด็ก มีค่าเฉลี่ย 3.59 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (n=113)

ข้อ	ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	ระดับความคิดเห็น		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับวัยของเด็ก	3.93	.691	มาก
2.	มีการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาเด็กปฐมวัยครบทุกด้าน	3.95	.639	มาก
3.	มีจำนวนครูที่เหมาะสมกับจำนวนเด็กที่อยู่ในความดูแล	3.76	1.159	มาก
4.	เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์เด็กเล็ก	3.93	.863	มาก
5.	มีการจัดประสบการณ์ให้เด็กมีความพร้อมที่จะเรียนต่อชั้นที่สูงขึ้น	3.44	1.110	มาก
6.	มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศิลปะ กีฬา ดนตรี และการแสดง	3.92	.746	มาก
7.	มีหลักสูตรที่เน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็ก	4.01	.840	มาก
8.	มีการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับพื้นฐานของเด็ก	3.96	1.021	มาก
	รวม	3.99	.648	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.99 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อที่ 7) มีหลักสูตรที่เน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็ก มีค่าเฉลี่ย 4.01 รองลงมาคือข้อที่ 8) มีการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับพื้นฐานของเด็ก มีค่าเฉลี่ย 3.96 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือข้อที่ 5) มีการจัดประสบการณ์ให้เด็กมีความพร้อมที่จะเรียนต่อชั้นที่สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.44 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านความปลอดภัย (n=113)

ข้อ	ด้านความปลอดภัย	ระดับความพึงพอใจ		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	มีการจัดห้องพยาบาลและมีครูพยาบาลคอยดูแลนักเรียนตลอดเวลา	3.79	1.056	มาก
2.	มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยให้เด็กอย่างสม่ำเสมอ	4.02	.813	มาก
3.	มีระบบข้อมูลเกี่ยวกับหมายเลขโทรศัพท์และชื่อของบุคคลสถานที่ติดต่อของผู้ปกครองกรณีที่เกิดปัญหาแจ้งผู้ปกครองได้รวดเร็วถูกต้อง	4.26	.704	มาก
4.	ครูและบุคลากรภายในศูนย์ฯ มีส่วนร่วมในการดูแลเด็กขณะเล่นภายในสนามเด็กเล่น	4.15	.759	มาก
5.	สถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมและไม่อยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงอันตราย	3.98	.719	มาก
6.	มีการกำหนดมาตรการป้องกันอัคคีภัยและอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่อาจเกิดกับตัวอาคารอย่างเหมาะสม	3.96	.706	มาก
7.	มีการจัดบริเวณทางเข้า-ออกจากตัวอาคารอย่างเหมาะสมสามารถเคลื่อนย้ายเด็กออกจากตัวอาคารเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน	3.90	.886	มาก
8.	มีการจัดให้มีประกันอุบัติเหตุสำหรับเด็กทุกคน	3.97	.887	มาก
9.	มีการจัดสถานที่ให้เด็กเล่นและพักผ่อนอย่างเป็นธรรมชาติและปลอดภัย	4.08	.847	มาก
	รวม	3.80	.629	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านความปลอดภัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 3) มีระบบข้อมูลเกี่ยวกับหมายเลขโทรศัพท์และชื่อของบุคคลสถานที่ติดต่อของผู้ปกครองกรณีที่เกิดปัญหาแจ้งผู้ปกครองได้รวดเร็วถูกต้อง มีค่าเฉลี่ย 4.26 รองลงมาคือ ข้อที่ 4) ครูและบุคลากรภายในศูนย์ฯ มีส่วนร่วมในการดูแลเด็กขณะเล่นภายในสนามเด็กเล่น มีค่าเฉลี่ย 4.15 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือข้อที่ 1) มีการจัดห้องพยาบาลและมีครูพยาบาลคอยดูแลนักเรียนตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ย 3.79 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้ที่ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สรุปได้ดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสื่อการเรียนการสอนสรุปได้ดังนี้ ควรเลือกสื่อที่เด็กมีความเข้าใจได้ง่าย มีสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ควรเพิ่มให้มีสื่อการเรียนที่ทันสมัย และมากกว่าในปัจจุบัน ควรพิจารณาในการใช้สื่อการเรียนที่ไม่เป็นอันตรายกับเด็ก โดยให้มีสื่อที่มีความหลากหลายสำหรับใช้ในการสอน และควรเน้นการใช้สื่อที่เป็นภาษาอังกฤษให้มากขึ้น จัดหาสื่อสำหรับใช้ทดสอบพัฒนาการของเด็กตามวิชาที่เรียน มีการสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อเอง และมีการพิจารณาเพิ่มขึ้นหนังสือภายในห้องเรียน และ ควรส่งเสริมการใช้สื่อที่เน้นการสร้างจินตนาการของเด็ก

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก สรุปได้ดังนี้ ครูเข้าใจถึงพฤติกรรมของเด็กได้ดี มีการดูแลเอาใจใส่เด็กเป็นอย่างดี มีความสามารถในการพูดคุยกับเด็กได้เป็นอย่างดี แต่เห็นว่าครูควรมีเทคนิคในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กให้มากขึ้น และควรเพิ่มครูที่ดูแลเด็กให้มากขึ้นหรือให้เหมาะสมกับจำนวนเด็ก รวมถึงครูมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองเป็นอย่างดี และควรมีการคัดเลือกครูที่จบการศึกษาสายปฐมวัยจริง ๆ เพื่อให้การดูแลเด็กเล็กได้มีพัฒนาการที่ถูกต้อง

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม สรุปได้ดังนี้ การดูแลห้องเรียนให้สะอาดเรียบร้อยอยู่ตลอดเวลา ควรมีห้องน้ำในบริเวณที่ใกล้กับห้องเรียนเพื่อความปลอดภัยของเด็กเล็ก ควรจัดให้มีเครื่องระบายความร้อนในห้องเรียนเพื่อเด็กจะได้ไม่อารมณ์เสียและร้องไห้ ควรมีการปรับปรุงห้องเรียนให้มีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ควรมีพื้นที่ให้เด็กเล่นหรือใช้ในการจัดกิจกรรม ควรจัดสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะตลอดเวลา และ ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการดูแลความสะอาดรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนตลอดเวลา

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สรุปได้ดังนี้ คุณครูควรเน้นการปลูกฝังการอ่านหนังสือให้กับเด็ก ๆ มากกว่าให้เด็กเล่นจน ควรมีการมอบหมายการบ้านอย่างสม่ำเสมอ มีการมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ได้จริง เช่น การช่วยเหลือผู้ปกครองในบางครั้งที่แสดงถึงความมีน้ำใจ มีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยเด็ก ควรมีการใช้สื่อประกอบการสอนที่ดี ควรมีการติดตามประเมินผลเด็กอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดกิจกรรมโดยยึดเด็กเป็นสำคัญ ควรจัดให้มีการเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นการเรียนรู้ถึงสิ่งใกล้ตัวที่เด็กๆ มองข้าม และ ควรเพิ่มกิจกรรมในการใช้กล้ามเนื้อให้มากกว่าปัจจุบัน

ด้านความปลอดภัย ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านความปลอดภัย สรุปได้ดังนี้ โรงเรียนควรมีรั้วกั้นหรือการแบ่งเขตพื้นที่เพื่อความปลอดภัยของเด็ก ควรดูแลเรื่องสุนัขที่อาศัยอยู่ในโรงเรียนหรือบริเวณใกล้เคียงที่สามารถเข้ามาทำความเดือดร้อนให้กับเด็กได้ ควรมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยตามจุดเข้าออก ควรมีการจดบันทึกเมื่อมีการเข้าออกสถานศึกษา รวมทั้งควรมีอุปกรณ์

ดับเพลิงประจำในจุดที่เห็นได้ง่าย ควรกวาดชั้นในกรณีมีการรับเด็กแทนผู้ปกครอง และ ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในโรงเรียนหรือประตูเข้าออก

4.4 ผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์

ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ อำเภอฟักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยการสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 15 ท่าน ได้แก่ ผู้ปกครอง โดยในภาพรวมพบว่าทุกศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลฝักไ้ ล้วนมีนโยบายในการจัดการเรียนการสอนที่ตรงตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยทั้งสิ้น เพื่อช่วยเหลือผู้ปกครองที่มีที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลฝักไ้ และส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ซึ่งส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะมาส่งนักเรียนด้วยตัวเอง ส่วนประเด็นการสัมภาษณ์ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และด้านความปลอดภัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง ที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านต่าง ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

1.ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับ สื่อการเรียนการสอน โดยรวมเห็นว่าเพียงพอต่อจำนวนเด็กเล็ก มีผู้ปกครองเพียงบางท่านเห็นว่ายังมีสื่อน้อย ควรเพิ่มเติมจากที่มีอยู่เน้นไปที่การใช้ประโยชน์ในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ และบางท่านเห็นว่าครูมีการผลิตสื่อในการสอนเอง ด้วยการนำวัสดุที่อยู่ในครัวเรือนมาประยุกต์ใช้ในการสอนเด็ก เช่น ผักสด การผลิตหุ่นมือ (รูปสัตว์) ดินน้ำมัน และสื่อประเภทไม้ ฯลฯ มาให้เด็กได้สร้างจินตนาการตามความคิดของเด็กแต่ละคน แต่ก็มีสื่อการเรียนบางชนิดที่นำมาใช้ไม่ถูกประเด็นซึ่งผู้ปกครองเห็นว่าควรมีการปรับปรุง ในการเพิ่มสื่อการเรียนการสอนมีผู้ปกครองบางท่านเห็นว่าต้องการให้เพิ่มสื่อที่เสริมพัฒนาการในการเรียนรู้มากขึ้น มีสื่อบางชนิดที่คิดว่าควรมีการปรับปรุงได้แก่ VDO/CD ที่ครูเปิดให้เด็กได้ดูมีจำนวนน้อยเกินไป และผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าควรหาสื่อมาเพิ่มเติมให้เพียงพอกับจำนวนเด็กในศูนย์ฯ

ความต้องการสื่อของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่กล่าวว่าการสื่อที่ทันสมัย เหมาะสมกับการเรียนการสอน ไม่เป็นอันตรายกับเด็ก มีประโยชน์ในการเรียนและเล่น สื่อที่เป็นรูปภาพ การระบายสี รวมทั้งสื่อประเภท VDO/CD

ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา ผู้ปกครองส่วนใหญ่กล่าวว่า ควรปรับปรุงหรือเพิ่มสื่อที่มีประโยชน์ต่อการเรียน ของเล่นที่ไม่มีอันตรายต่อเด็ก สื่อที่เป็นเทคโนโลยีขั้นสูงควรเลือกให้เหมาะสมกับเด็ก ควรหาสื่อการสอนที่ทำให้เด็กสนใจ

2. ด้านพฤติกรรมครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่แต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีมารยาทดี มีน้ำใจ เอาใจใส่เด็กดี ให้เกียรติผู้ปกครองดี เวลาพูดกับเด็กไม่ควรตะคอก การแต่งกายบางครั้งบางศูนย์ควรลดความอู้อุดของเครื่องแต่งกายลงบ้าง หรือแต่งเป็นยูนิฟอร์มได้จะดี ครูควรมีเวลาในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เช่น การเข้ารับการอบรม สภาพปัจจุบันที่พบเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าพฤติกรรมของครูเหมาะสมดี

ครูผู้ดูแลเด็กควรมีลักษณะอย่างไร ส่วนใหญ่เห็นว่าครูควรดูแลเด็ก และอุทิศเวลาให้กับเด็กอย่างเต็มที่ ไม่ควรเอาเรื่องที่บ้านมาปนกับงานทำให้เด็กได้รับผลกระทบไปด้วย รวมทั้งผู้ปกครองเห็น

ว่าต้องการครูที่มีลักษณะรักเด็ก พุดจาสุภาพ ไม่พูดตะคอกเด็ก หรือใช้เสียงดังเกินไปที่สำคัญควรดูแลเด็กให้เหมือนลูกตัวเอง

ปัญหาที่ผู้ปกครองพบคือ เด็กชอบเลียนแบบรุ่นพี่ ทั้งการแต่งกายและกิริยาท่าทาง ทำให้ทางบ้านต้องอธิบายว่าควรหรือไม่ควรในการกระทำ เรื่องการแต่งกายของครูบางคนไม่สุภาพเรียบร้อย และที่สำคัญเด็กไม่อยากไปโรงเรียน เนื่องจากไม่มีแรงจูงใจในการไปโรงเรียน

แนวทางแก้ไขปัญหา ศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ครูได้ไปอบรมกับหน่วยงานอื่นบ้าง จะได้นำประสบการณ์มาสอนเด็ก ควรมีการสอนเด็กว่าสิ่งใดควรเลียนแบบหรือไม่ควรเลียนแบบ ควรจัดระเบียบในการแต่งกายให้สุภาพและมีฟอร์มเดียวกัน เพื่อความเหมาะสม

3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่า ห้องเรียนมีขนาดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ปัจจุบันห้องเรียนใช้อาคารของโรงเรียนอยู่ จึงเห็นว่าเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบ ๆ ให้เหมาะสมสำหรับเด็ก พื้นที่ในการใช้ทำกิจกรรมมีไม่เพียงพอ บางศูนย์ก็กว้างบางศูนย์ก็แคบ แต่คุณครูก็สามารถจัดห้องเรียนให้สะอาดและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ มีการจัดมุมการศึกษาให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้

ต้องการให้จัดห้องเรียนหรือสภาพแวดล้อมอย่างไร ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่า ทางเทศบาลควรมีการรวมศูนย์ทั้ง 6 ศูนย์เข้าด้วยกัน มีสถานที่ที่เป็นของตนเอง จะได้บริหารจัดการได้อย่างเต็มที่ ควรจัดห้องเรียนให้มีอากาศถ่ายเทสะดวก จัดหาพัดลมมาเพิ่มในกรณีที่มีเด็กเยอะจะได้มีร้อน ควรมีสนาบหม้อให้เด็กได้เล่นบ้าง ควรสร้างห้องเรียนให้กว้างเพื่อเด็กจะไม่อึดอัดหรือแออัดเวลาที่นอนกลางวัน หน้าชั้นควรมีการแบ่งโซนให้มีที่ให้เด็กเล่น

ปัญหาที่พบส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของห้องเรียนที่แคบ ไม่พอที่จะจัดกิจกรรมได้ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก ห้องน้ำไม่อยู่ในห้องเรียนหรือใกล้ห้องเรียนปัจจุบันห้องน้ำแยกกันระหว่างตึกทำให้ไม่สะดวกเวลาเด็กปวดท้องเข้าห้องน้ำ ถ้าไปไม่ทันก็จะราดกางเกง เครื่องเล่นควรจัดหาที่ปลอดภัยต่อเด็ก และส่งเสริมพัฒนาการในด้านการเรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

แนวทางการแก้ปัญหา จัดหาพื้นที่ในการรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเป็นของเทศบาลอย่างแท้จริง สร้างห้องเรียนให้กว้าง มีพื้นที่ใช้สอยเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ห้องน้ำควรอยู่ใกล้ห้องเรียนหรืออยู่ในห้องเรียนก็จะดี ปรับแต่งภูมิทัศน์รอบ ๆ ตัวอาคารให้น่าเรียนหรือสวยงาม เครื่องเล่นควรดูแลตลอดเวลาเพื่อไม่เกิดปัญหาที่อันตรายต่อเด็ก ถ้ามีเบาะรองรับขณะที่เด็ก ๆ เล่น กระดานลื่นป้องกันอันตรายได้ก็จะดี ปรับเปลี่ยนประตูบานเลื่อน ชั้นวางรองเท้า ชั้นเก็บของ และสัมภาระของเด็ก

4. ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพอใจในการจัดการเรียน การสอนของทางศูนย์ฯ ด้วยเด็กที่ส่งมาเรียนภายในศูนย์ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กเล็กต้องการเพียงผู้ดูแลที่เอาใจใส่ มีความปลอดภัย เรียนและเล่นเป็นสิ่งปกติ ไม่กดดันให้เด็กต้องรีบเรียน มีการจัดประสบการณ์ที่เหมาะสมกับเด็กได้ดี ครูมีการบูรณาการในการเรียนได้ดี เป็นไปตามหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้

ต้องการให้จัดประสบการณ์อย่างไร ส่วนใหญ่เห็นว่าให้เด็ก ๆ ได้เรียนคู่กับเล่น การสอนเน้นในลักษณะของธรรมชาติไม่บังคับ ไม่ข่มขู่ กิจกรรมเน้นการร้องรำตีมาก เพราะเด็ก ๆ มีความสุขทุกคนที่ได้แสดงออก ให้ครูนำองค์ความรู้ในห้องถิ่นมาเผยแพร่ให้เด็ก ๆ ได้รู้ว่าในห้องถิ่นของเรานั้นมีอะไรบ้างที่เป็นจุดเด่น ให้ทางศูนย์พาเด็ก ๆ เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นการปลูกฝังในทางปฏิบัติ

จริง ๆ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในส่วนนี้บ้างก็ได้ ให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองในด้านสร้างเสริมประสบการณ์ คุณธรรมจริยธรรม การแสดงออกต่อเด็กและผู้ปกครองหรือผู้ที่มาเยี่ยมสถานศึกษา

ปัญหาที่พบและควรปรับปรุง ในส่วนของปัญหาส่วนใหญ่ก็จะแสดงความคิดเห็นถึง การที่เด็กบางคนไม่ยอมมาโรงเรียนจะร้องทุกครั้งให้ผู้ปกครองมาส่ง

แนวทางแก้ไข ครูควรมีเทคนิคในการโน้มน้าวให้เด็กอยากมาโรงเรียน มีกิจกรรมที่เด็กได้แสดงออกอย่างเต็มที่ ไม่บีบบังคับในการเรียนให้อยู่ในลักษณะเล่นมากกว่าเรียน ควรสอนให้ได้รู้จักมารยาท กราบไหว้ผู้ใหญ่ที่พบเห็นทุกคน ไม่ใช่เฉพาะบุคคลในบ้านเท่านั้น

5. ด้านความปลอดภัย ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านความปลอดภัย ด้วยทางศูนย์ฯ ให้ความสำคัญในด้านนี้เป็นอันดับแรกเนื่องจากเด็กยังเล็ก ผู้ปกครองมีความไว้วางใจจึงนำเด็กมาฝากเลี้ยงที่ศูนย์ฯ ครูให้ความใส่ใจมีการรับเด็กจากมือผู้ปกครองอย่างเต็มที่ มีครูเวรประจำวัน สถานศึกษามีรั้วรอบค้อมีการเฝ้าระวังดูแลความปลอดภัย โดยรวมก็ปลอดภัยดี มีเพียงเรื่องห้องน้ำที่ยังมีความกังวลถึงความไม่ปลอดภัย

ต้องการให้ศูนย์ฯ เพิ่มความปลอดภัยในเรื่องใด ความปลอดภัยในเรื่องการเดินทางผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน และรถยนต์ตามลำดับ ให้เพิ่มจรรยาบรรณคอยดูแลหน้าโรงเรียนในตอนเช้าและเย็น การสร้างห้องน้ำเพิ่มในส่วนของห้องเรียน

ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ปัญหาเรื่องการเดินทาง ห้องน้ำ การจราจร ทางศูนย์ฯ ควรจัดให้มีบริการรถรับ-ส่ง สร้างห้องน้ำเพิ่ม ขอตำรวจจราจรมาอำนวยความสะดวก ก็คิดว่าเพียงพอ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 2) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และด้านความปลอดภัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองเด็กเล็กที่กำลังศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองฝักไ้ อำเภอฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 6 ศูนย์ จำนวน 113 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผู้ปกครองจำนวน 15 คน (รายชื่อผู้ปกครอง อยู่ภาคผนวก) ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ตอนที่ 2 ข้อมูลระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้านสื่อการเรียนการสอน 2) ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก 3) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม 4) ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และ 5) ด้านความปลอดภัย จำนวน 45 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของลิเคิร์ต (Likert Scale) และ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open - ended) ในการรวบรวมปัญหาและแนวทางการแก้ไขการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ทั้ง 5 ด้าน

การรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ส่วนระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยทั้ง 5 ด้าน ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) แล้วเรียงลำดับความถี่ (Frequency)

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 70 คน ร้อยละ 61.95 และเพศชาย จำนวน 43 คน ร้อยละ 38.05 ด้านอายุส่วนใหญ่มีอายุ ระหว่าง 31-40 ปี จำนวน 33 คน ร้อยละ 29.20 รองลงมาคือ อายุตั้งแต่ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 32 คน ร้อยละ 28.32 ตามด้วย อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 24 คน ร้อยละ 21.24 อายุระหว่าง 21-30 ปี จำนวน 21 คน ร้อยละ 18.58 และอายุต่ำกว่า 20 ปี จำนวน 3 คน ร้อยละ 2.66 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 83 คน ร้อยละ 73.45 รองลงมาคือระดับปริญญาตรี จำนวน 27 คน ร้อยละ 23.90 ตามด้วย ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน ร้อยละ 0.89 และมีผู้ไม่ตอบ จำนวน 2 คน ร้อยละ 1.76 ด้านอาชีพส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 71 คน ร้อยละ 62.83 รองลงมาคืออาชีพค้าขาย จำนวน 23 คน ร้อยละ 20.35 และอาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 19 คน ร้อยละ 16.82 และด้านรายได้ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ย ระหว่าง 5,001-10,000 บาท จำนวน 58 คน ร้อยละ 51.33 รองลงมารายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 31 คน ร้อยละ 27.43 และ รายได้มากกว่า 10,001 บาทขึ้นไป จำนวน 24 คน ร้อยละ 21.24 ตามลำดับ

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก อยู่ในระดับมาก
2. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับมาก
3. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับมาก
4. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ ด้านสื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก
5. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ ด้านความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก

5.1.3 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา สามารถแยกเป็นรายด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านสื่อการเรียนการสอนสรุปได้ดังนี้ ควรเลือกสื่อที่เด็กมีความเข้าใจได้ง่าย มีสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก ควรเพิ่มให้มีสื่อการเรียนที่ทันสมัย และมากกว่าในปัจจุบัน ควรพิจารณาในการใช้สื่อการเรียนที่ไม่เป็นอันตรายกับ โดยให้มีสื่อที่มีความ

หลากหลายสำหรับใช้ในการสอน และควรเน้นการใช้สื่อที่เป็นภาษาอังกฤษให้มากขึ้น จัดหาสื่อสำหรับเด็กเพื่อพัฒนาการของเด็กตามวิชาที่เรียน มีการสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณในการผลิตสื่อเอง และมีการพิจารณาเพิ่มขึ้นหนังสือภายในห้องเรียน และ ควรส่งเสริมการใช้สื่อที่เน้นการสร้างจินตนาการของเด็ก

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก

ข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก สรุปได้ดังนี้ ครูเข้าใจถึงพฤติกรรมของเด็กได้ดี มีการดูแลเอาใจใส่เด็กเป็นอย่างดี มีความสามารถในการพูดคุยกับเด็กได้เป็นอย่างดี แต่เห็นว่าครูควรมีเทคนิคในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กให้มากขึ้น และควรเพิ่มครูที่ดูแลเด็กให้มากขึ้นหรือให้เหมาะสมกับจำนวนเด็ก รวมถึงครูมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ปกครองเป็นอย่างดี และควรมีการคัดเลือกครูที่จบการศึกษาสายปฐมวัยจริง ๆ เพื่อให้การดูแลเด็กเล็กได้มีพัฒนาการที่ถูกต้อง

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

ข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม สรุปได้ดังนี้ การดูแลห้องเรียนให้สะอาดเรียบร้อยอยู่ตลอดเวลา ควรมีห้องน้ำในบริเวณที่ใกล้กับห้องเรียนเพื่อความปลอดภัยของเด็กเล็ก ควรจัดให้มีเครื่องระบายความร้อนในห้องเรียนเพื่อเด็กจะได้ไม่อาบร้อนและร้องไห้ ควรมีการปรับปรุงห้องเรียนให้มีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ควรมีพื้นที่ให้เด็กเล่นหรือใช้ในการจัดกิจกรรม ควรจัดสภาพแวดล้อมให้ถูกสุขลักษณะตลอดเวลา และ ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการดูแลความสะอาดรอบๆ บริเวณโรงเรียนตลอดเวลา

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สรุปได้ดังนี้ คุณครูควรเน้นการปลูกฝังการอ่านหนังสือให้กับเด็กๆ มากกว่าให้เด็กเล่นจน ควรมีการมอบหมายการบ้านอย่างสม่ำเสมอ มีการมุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่ได้มาใช้ได้จริง เช่นการช่วยเหลือผู้ปกครองในบางครั้งที่แสดงถึงความมีน้ำใจ มีการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยเด็ก ควรมีการใช้สื่อประกอบการสอนที่ดี ควรมีการติดตามประเมินผลเด็กอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดกิจกรรมโดยยึดเด็กเป็นสำคัญ ควรจัดให้มีการเรียนรู้ถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นการเรียนรู้ถึงสิ่งใกล้ตัวที่เด็ก ๆ มองข้าม และ ควรเพิ่มกิจกรรมในการใช้กล้ามเนื้อให้มากกว่าปัจจุบัน

ด้านความปลอดภัย

ข้อเสนอแนะและแนวทางในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักไ้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านความปลอดภัย สรุปได้ดังนี้ โรงเรียนควรมีรั้วกันหรือการแบ่งเขตพื้นที่เพื่อความปลอดภัยของเด็ก ควรดูแลเรื่องสุนัขที่อาศัยอยู่ในโรงเรียนหรือบริเวณใกล้เคียงที่สามารถเข้ามาทำความเดือดร้อนให้กับเด็กได้ ควรมีเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยตามจุดเข้าออก ควรมีการจดบันทึกเมื่อมีการเข้าออกสถานศึกษา รวมทั้งควรมีอุปกรณ์ดับเพลิงประจำในจุดที่เห็นได้ง่าย ควรกวดขันในกรณีมีการรับเด็กแทนผู้ปกครอง และ ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยในโรงเรียนหรือประตูเข้าออก

5.1.4 ผลการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นผู้ปกครองที่ส่งนักเรียนเข้ารับการศึกษายู่ภายในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ สรุปได้ดังนี้

1. ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้ปกครองส่วนใหญ่รวมทั้งผู้ดูแลศูนย์ฯ มีความคิดเห็นว่า สื่อโดยรวมเห็นว่าเพียงพอต่อจำนวนเด็กเล็ก มีผู้ปกครองเพียงบางท่านเห็นว่ายังมีสื่อน้อย ควรเพิ่มเติมจากที่มีอยู่เน้นไปที่การใช้ประโยชน์ในด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ และบางท่านเห็นว่าครูมีการผลิตสื่อในการสอนเอง ด้วยการนำวัสดุที่อยู่ในครัวเรือนมาประยุกต์ใช้ในการสอนเด็ก เช่น ผักสด การผลิตหุ่นมือ (รูปสัตว์) ดินน้ำมัน และสื่อประเภทไม้ ฯลฯ มาให้เด็กได้สร้างจินตนาการตามความคิดของเด็กแต่ละคน แต่ก็มีสื่อการเรียนบางชนิดที่นำมาใช้ไม่ถูกประเด็นซึ่งผู้ปกครองเห็นว่าควรมีการปรับปรุง ในการเพิ่มสื่อการเรียนการสอนมีผู้ปกครองบางท่านเห็นว่าต้องการให้เพิ่มสื่อที่เสริมพัฒนาการในการเรียนรู้มากขึ้น มีสื่อบางชนิดที่คิดว่าควรมีการปรับปรุงได้แก่ VDO/CD ที่ครูเปิดให้เด็กได้ดูมีจำนวนน้อยเกินไป และผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าควรรหาสื่อมาเพิ่มเติมให้เพียงพอกับจำนวนเด็กในศูนย์ฯ

ความต้องการสื่อของผู้ปกครองและผู้ดูแลศูนย์ฯ ส่วนใหญ่เห็นว่าต้องการสื่อที่ทันสมัยเหมาะสมกับการเรียนการสอน ไม่เป็นอันตรายกับเด็ก มีประโยชน์ในการเรียนและเล่น สื่อที่เป็นรูปภาพ การระบายสี รวมทั้งสื่อประเภท VDO/CD

ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหา ผู้ปกครองและผู้ดูแลศูนย์ฯ ส่วนใหญ่เห็นว่า ควรปรับปรุงหรือเพิ่มสื่อที่มีประโยชน์ต่อการเรียน ของเล่นที่ไม่มีอันตรายต่อเด็ก สื่อที่เป็นเทคโนโลยีขั้นสูง ควรเลือกให้เหมาะสมกับเด็ก ควรรหาสื่อการสอนที่ทำให้เด็กสนใจ

2. ด้านพฤติกรรมครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองและผู้ดูแลศูนย์ฯ ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า พฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กส่วนใหญ่แต่งกายสุภาพเรียบร้อย มีมารยาทดี มีน้ำใจ เอาใจใส่เด็กดี ให้เกียรติผู้ปกครองดี เวลาพูดกับเด็กไม่ควรตะคอก การแต่งกายบางครั้งบางศูนย์ฯ ควรลดความฉูดฉาดของเครื่องแต่งกายลงบ้าง หรือแต่งเป็นยูนิฟอร์มได้ก็จะดี ครูควรมีเวลาในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เช่น การเข้ารับการอบรม สภาพปัจจุบันที่พบเห็นส่วนใหญ่เห็นว่าพฤติกรรมของครูเหมาะสมดี

ครูผู้ดูแลเด็กควรมีลักษณะอย่างไร ส่วนใหญ่เห็นว่าครูควรดูแลเด็ก และอุทิศเวลาให้กับเด็กอย่างเต็มที่ ไม่ควรเอาเรื่องที่บ้านมาปนกับงานทำให้เด็กได้รับผลกระทบไปด้วย รวมทั้งผู้ปกครองเห็นว่าต้องการครูที่มีลักษณะรักเด็ก พูดจาสุภาพ ไม่พูดตะคอกเด็ก หรือใช้เสียงดังเกินไป ที่สำคัญควรดูแลเด็กให้เหมือนลูกตัวเอง

ปัญหาที่ผู้ปกครองพบคือ เด็กชอบเลียนแบบรุ่นพี่ ทั้งการแต่งกายและกิริยาท่าทาง ทำให้ทางบ้านต้องอธิบายว่าควรหรือไม่ควรในการกระทำ เรื่องการแต่งกายของครูบางคนไม่สุภาพเรียบร้อย และที่สำคัญเด็กไม่ยอมไปโรงเรียน เนื่องจากไม่มีแรงจูงใจในการไปโรงเรียน

แนวทางแก้ไขปัญหาศูนย์ฯ ควรส่งเสริมให้ครูได้ไปอบรมกับหน่วยงานอื่นบ้าง จะได้นำประสบการณ์มาสอนเด็ก ควรมีการสอนเด็กว่าสิ่งใดควรเลียนแบบหรือไม่ควรเลียนแบบ ควรจัดระเบียบในการแต่งกายให้สุภาพและมีฟอร์มเดียวกัน เพื่อความเหมาะสม

3.ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่า ห้องเรียนมีขนาดไม่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ปัจจุบันห้องเรียนใช้อาคารของโรงเรียนอยู่ จึงเห็นว่าเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ควรมีการปรับปรุงภูมิทัศน์รอบ ๆ ให้เหมาะสมสำหรับเด็ก พื้นที่ในการใช้ทำกิจกรรมมีไม่เพียงพอ บางศูนย์ก็กว้างบางศูนย์ก็แคบ แต่คุณครูก็สามารถจัดห้องเรียนให้สะอาดและใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ มีการจัดมุมการศึกษาให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้

ต้องการให้จัดห้องเรียนหรือสภาพแวดล้อมอย่างไร ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่า ทางเทศบาลควรมีการรวมศูนย์ทั้ง 6 ศูนย์เข้าด้วยกัน มีสถานที่เป็นของตนเอง จะได้บริหารจัดการได้อย่างเต็มที่ ควรจัดห้องเรียนให้มีอากาศถ่ายเทสะดวก จัดหาพัดลมมาเพิ่มในกรณีที่มีเด็กเยอะจะได้มีร้อนควรมีสนามหญ้าให้เด็กได้เล่นบ้าง ควรสร้างห้องเรียนให้กว้างเพื่อเด็กจะไม่อึดอัดหรือแออัดเวลานอนกลางวัน หน้าชั้นควรมีการแบ่งโซนให้มีที่让孩子们เล่น

ปัญหาที่พบส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องของห้องเรียนที่แคบ ไม่พอที่จะจัดกิจกรรมได้ อากาศถ่ายเทไม่สะดวก ห้องน้ำไม่อยู่ในห้องเรียนหรือใกล้ห้องเรียนปัจจุบันห้องน้ำแยกกันระหว่างตึกทำให้ไม่สะดวกเวลาเด็กปวดท้องเข้าห้องน้ำ ถ้าไปไม่ทันก็จะราดกางเกง เครื่องเล่นควรจัดหาที่ปลอดภัยต่อเด็ก และส่งเสริมพัฒนาการในด้านการเรียน สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

แนวทางการแก้ปัญหา ควรจัดหาพื้นที่ในการรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สร้างห้องเรียนให้กว้าง มีพื้นที่ใช้สอยเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ห้องน้ำควรอยู่ใกล้ห้องเรียนหรืออยู่ในห้องเรียน ปรับแต่งภูมิทัศน์รอบ ๆ ตัวอาคารให้น่าเรียนหรือสวยงาม เครื่องเล่นควรดูแลตลอดเวลาเพื่อไม่เกิดปัญหาที่อันตรายต่อเด็ก ถ้ามีเบาะรองรับขณะที่เด็ก ๆ เล่นกระดานสลับป้องกันอันตรายได้ก็จะดี ปรับเปลี่ยนประตูปานเลื่อน ชั้นวางรองเท้า ชั้นเก็บของ และสัมภาระของเด็ก

4.ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพอใจในการจัดการเรียนการสอนของทางศูนย์ฯ ด้วยเด็กที่ส่งมาเรียนภายในศูนย์ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กเล็กต้องการเพียงผู้ดูแลที่เอาใจใส่ มีความปลอดภัย เรียนและเล่นเป็นสิ่งปกติไม่กดดันให้เด็กต้องรีบเรียนมีการจัดประสบการณ์ ที่เหมาะสมกับเด็กได้ดี ครูมีการบูรณาการในการเรียนได้ดี เป็นไปตามหลักสูตรที่ได้กำหนดไว้

ท่านต้องการให้จัดประสบการณ์อย่างไร ส่วนใหญ่เห็นว่าให้เด็ก ๆ ได้เรียนคู่กับเล่น การสอนเน้นในลักษณะของธรรมชาติไม่บังคับ ไม่เข้มงวด กิจกรรมเน้นการร้องรำตีมาก เพราะเด็ก ๆ มีความสุขทุกคนที่ได้แสดงออก ให้ครูนำองค์ความรู้ในท้องถิ่นมาเผยแพร่ให้เด็ก ๆ ได้รู้ว่าในท้องถิ่นของเรานั้นมีอะไรบ้างที่เป็นจุดเด่น ให้ทางศูนย์พาเด็ก ๆ เรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นการปลูกฝังในทางปฏิบัติจริง ๆ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในส่วนนี้บ้างก็ได้ ให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองในด้านส่งเสริมประสบการณ์ คุณธรรมจริยธรรม การแสดงออกต่อเด็กและผู้ปกครองหรือผู้ที่มาเยี่ยมสถานศึกษา

ปัญหาที่พบและควรปรับปรุง ในส่วนของปัญหาส่วนใหญ่ก็จะแสดงความคิดเห็นถึงการที่เด็กบางคนไม่ยอมมาโรงเรียนจะร้องทุกครั้งที่คุณครูมาส่ง ครูควรมีเทคนิคในการโน้มน้าวให้เด็กอยากมาโรงเรียนมีกิจกรรมที่เด็กได้แสดงออกอย่างเต็มที่ ไม่บีบบังคับในการเรียนให้อยู่ในลักษณะเล่นมากกว่าเรียน ควรสอนให้เด็กรู้จักมารยาท กราบไหว้ผู้ใหญ่ที่พบเห็นทุกคน ไม่ใช่เฉพาะบุคคลในบ้านเท่านั้น

5.ด้านความปลอดภัย ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในด้านความปลอดภัย ด้วยทางศูนย์ฯ ให้ความสำคัญในด้านนี้เป็นอันดับแรกเนื่องจากเด็กยังเล็ก ผู้ปกครองมีความไว้วางใจ จึงนำเด็กมาฝากเลี้ยงที่ศูนย์ฯ ครูให้ความใส่ใจมีการรับเด็กจากมือผู้ปกครองอย่างเต็มใจ มีครูเวรประจำวัน สถานศึกษามีรั้วรอบค้อมีการโรงคอยดูแลความสะอาด โดยรวมก็ปลอดภัยดี มีเพียงเรื่องห้องน้ำที่ยังมีความกังวลถึงความไม่ปลอดภัย

ต้องการให้ศูนย์ฯเพิ่มความปลอดภัยในเรื่องใด ความปลอดภัยในเรื่องการเดินทาง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้ รถจักรยานยนต์ รถจักรยาน และรถยนต์ตามลำดับ ควรจัดจราจรคอยดูแลบริเวณหน้าโรงเรียนในตอนเช้าและเย็น การสร้างห้องน้ำเพิ่มในส่วนของห้องเรียน และสุนัขจรจัด

ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ปัญหาเรื่องการเดินทาง ห้องน้ำ การจราจร ทางศูนย์ฯ ควรจัดให้มีบริการรถรับ-ส่ง สร้างห้องน้ำเพิ่ม ขอตำรวจจราจรมาอำนวยความสะดวก ก็คิดว่าเพียงพอ

5.2 อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวมทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า เป็นเพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดเทศบาลผักไห่ทั้ง 6 แห่ง มีครูผู้สอนที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่สะอาด มีระเบียบ และปราศจากยุ่ง มีการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับพื้นฐานของเด็ก มีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัย ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณา ลินสุ ได้ทำการวิจัย เรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผลการวิจัยพบว่า ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน

เมื่อพิจารณาโดยรวมทั้ง 5 ด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก อภิปรายได้ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีครูที่มีบุคลิกภาพที่ดีพูดจาไพเราะ สุภาพ ระเบียบร้อย มีการดูแลเด็กตลอดเวลาและให้การบริการแก่ผู้ปกครองเด็กด้วยความเต็มใจ ซึ่งผู้ปกครองมีความพึงพอใจมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วณาลี รัชตโชติกุล ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดบริการดูแลเด็กปฐมวัยโรงเรียนเทศบาล 4 หนองแคอนุสรณ์ ตำบลหนองแค อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี” พบว่า ครูมีหน้าที่คอยกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก มีการดูแลเอาใจใส่และใกล้ชิดตลอดเวลาเป็นอันดับหนึ่งและสอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณาตกร เปี่ยมสุวรรณ ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเปี่ยมสุวรรณวิทยา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของครูมากที่สุด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความปลอดภัย อภิปรายได้ว่า ผู้ปกครองเห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กยังไม่เห็นความสำคัญของระบบข้อมูลเกี่ยวกับหมายเลขโทรศัพท์และชื่อของบุคคลสถานที่ในการติดต่อกับผู้ปกครองกรณีที่เกิดปัญหาสามารถแจ้งผู้ปกครองได้

อย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับ อารมณ์ สุวรรณपाल กล่าวถึงการรักษาความปลอดภัยในโรงเรียนไว้ว่า สถานศึกษาในระดับปฐมวัยทั้งสถานศึกษาที่เปิดสอนอยู่ มองเรื่องความปลอดภัยสำหรับเด็กปฐมวัย ควรเน้นเรื่องความปลอดภัยเป็นหลัก เช่น การให้ความสำคัญกับความสามารถในการดูแลเด็กของครู โดยคำนึงถึงว่าครูหนึ่งคนควรดูแลเด็กกี่คนจึงจะเหมาะสมและทั่วถึง ลักษณะของอาหาร ห้องเรียน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอน เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และการรักษาความปลอดภัย ควรมีกฎระเบียบในการรักษาความปลอดภัย

การอภิปรายผลจากตารางโดยรวมความพึงพอใจของผู้ปกครองทั้ง 5 ด้าน ดังนี้

1) ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่าเป็นเพราะ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักให้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในระดับมาก ด้วยเห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดสื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม อาทิ ของเล่นเด็กและหนังสือนิทานเหมาะสมกับวัยและเพียงพอ รวมทั้งมีการใช้สื่อในการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายให้กับเด็ก และมีการเลือกใช้สื่อในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยนาด วรรณวิเศษ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งนักเรียนเข้าศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การบริหารส่วนตำบลสองคอน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี” พบว่า ผู้ปกครองที่ตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาส่วนใหญ่เห็นว่าด้านการจัดการชั้นเรียน มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมาก ด้วยเห็นว่าปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ความพร้อมของสื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษานั้นๆ มีความหลากหลายและเหมาะสมกับเด็กมากน้อยเพียงใดหรือมีพอเพียงกับจำนวนนักเรียนหรือไม่

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ว่า มีของเล่นเด็กและหนังสือนิทานเหมาะสมกับวัยและเพียงพอ อภิปรายได้ว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้พิจารณาถึงความพร้อมในหลาย ๆ ด้านของสถานศึกษา และหนึ่งในความพร้อมนั้นคือความพร้อมของสื่อการเรียนการสอนของสถานศึกษานั้น ๆ อีกทั้งมีการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก มีเครื่องเล่นทันสมัยเพียงพอสำหรับเด็กและเหมาะสมตามวัย สอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น ที่ได้แบ่งมาตรฐานในการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ไว้โดยเฉพาะมาตรฐานที่ 5 ที่ได้กล่าวถึง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดการหลักสูตร และกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี 2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ 1) ส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) ส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนากระบวนการคิดของเด็ก อภิปรายได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนากระบวนการคิดของเด็กนั้นยังมีน้อย หรืออาจมีจำนวนไม่เพียงพอกับจำนวนเด็ก ซึ่งทางศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนั้นควรให้ความสำคัญมากเป็นพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กลม เวียสุวรรณและนิตยา เวียสุวรรณ ได้กล่าวว่าสื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางที่มีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอนมีหน้าที่ในการนำความต้องการของครูไปสู่ตัว

นักเรียนได้อย่างรวดเร็ว และเป็นผลให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดหมายการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2)ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า เป็นเพราะ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีการคัดเลือกครูให้มีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ ซึ่งในบางครั้ง การดูแลเด็กจำนวนมาก ๆ ครูก็ยังมีบุคลิกภาพที่ดีพูดจาไพเราะ สุภาพ เรียบร้อย รวมทั้งมีการให้บริการแก่ผู้ปกครองเด็กด้วยความเต็มใจ ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวง ศึกษาธิการ ได้กล่าวถึงบทบาทของครูหรือพฤติกรรมการแสดงออกของครูว่าเป็นสิทธิและหน้าที่ภายใต้สถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งและครูเป็นบุคคลที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็ก และยังสอดคล้องกับงาน วิจัยของ จุฑาตา เครือหงส์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาเปรียบเทียบเกณฑ์การตัดสินใจของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนอนุบาลในโรงเรียนรัฐบาลกับเอกชนเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร” พบว่า ผู้ปกครองเห็นว่าด้านบุคลิกภาพและการบริหาร มีเกณฑ์การตัดสินใจที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับมาก ปัจจัยหลักคือ ครูผู้สอนมีมนุษยสัมพันธ์ ยิ้มแย้มแจ่มใส สุภาพเรียบร้อย รวมทั้งครูผู้สอนแต่งกายดี สุภาพและสะอาดเรียบร้อย และครูผู้สอนรักและเอาใจใส่ดูแลเด็กอย่างทั่วถึง

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ว่าครูก็ยังมีบุคลิกภาพที่ดีพูดจาไพเราะ สุภาพ เรียบร้อย อภิปรายได้ว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์เด็กเล็ก ด้วยเหตุที่ว่าครูอยู่ใกล้ชิดกับเด็กเล็กเป็นระยะเวลา นานการที่ครูมีบุคลิกภาพที่ดีพูดจาไพเราะ สุภาพ เรียบร้อย สามารถปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีให้กับเด็ก ได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิดโฉม บุญยะโหดระ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคาดหวังของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร” พบว่า ความคาดหวังระดับมากที่สุดเกี่ยวกับครูมีบุคลิกภาพดี มีวาจาสุภาพ และพูดกับเด็กเป็นประโยชน์ที่สมบูรณ์และชัดเจนเป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมาคือครูมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการที่สอนเป็นผู้ที่มีสติปัญญาดี เฉลียวฉลาด เชื่อมมั่นใจตนเอง มีความคิดสร้างสรรค์ แสวงหาความรู้ใหม่ๆ และครูมีความประพฤติดี เว้นจากอบายมุขทั้งปวงกระทำแต่สิ่งที่ดีที่สุจริต ทั้งกาย วาจา ใจ มีจรรยาบรรณและคุณธรรมสูงเป็นอันดับที่สองและสาม ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือข้อที่ว่าครูผู้สอนมีการให้ข้อมูลและมีการประชาสัมพันธ์ด้านการศึกษาอย่างสม่ำเสมออภิปรายได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าครูยังมีการให้ข้อมูลแก่ครูน้อยเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ พจณี รัตนมณี ได้กล่าวว่า การดำเนินงานใด ๆ ในโรงเรียนหากได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง และชุมชน จะสามารถพัฒนาโรงเรียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของโรงเรียนและความต้องการของผู้ปกครอง สัมพันธภาพอันดีดังกล่าวสามารถสร้างได้โดยง่าย ด้วยการจัดกิจกรรมร่วมกันทั้งได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอันจะยังประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยนาด วรธนวิเศษ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งนักเรียนเข้าศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย องค์การบริหารส่วนตำบลสองคอน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี” พบว่า ด้านการประสานสัมพันธ์กับชุมชน มีความสำคัญมากด้วยโรงเรียนและผู้ปกครอง ตลอดจนชุมชน มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกันและทางศูนย์พัฒนาปฐมวัยได้มีโครงการช่วยเหลือ แนะนำให้คำปรึกษาแก่ผู้ปกครองตามโอกาสอันควร

3) ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากอภิปรายได้ว่า เป็น เพราะ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้เห็นความสำคัญของสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีการ จัดหาเครื่องนอนที่สะอาด มีระเบียบ และปราศจากยุง รวมทั้งมีการดูแลสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ เป็นระเบียบ สะอาดและปลอดภัย กระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความหมายของการจัดสภาพแวดล้อม คือ การจัดสภาพต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งภายในห้องเรียน ภายนอกห้องเรียนเพื่อช่วยให้เด็กเกิดการ เรียนรู้ ได้รับประสบการณ์จากการอยู่ร่วมกัน โดยทำกิจกรรมร่วมกันอย่างมีความสุข สนุก สบาย สะดวก ปลอดภัย ตลอดจนส่งเสริมให้เด็กมีความสุขกายและสุขภาพจิตที่ดี ซึ่งการจัด สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาระดับก่อนปฐมวัยจึงมีสำคัญต่อเด็ก

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่มีเครื่องนอนที่สะอาด มีระเบียบ และปราศจากยุง อภิปรายได้ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการ ดูแลสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เป็นระเบียบ สะอาดและปลอดภัย รวมทั้งมีการดูแลบริเวณโรงเรียน อาคารสถานที่อยู่เสมอ และมีห้องเรียนที่เพียงพอและจัดให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียน สอดคล้อง กับงานวิจัยของ กมลสรวง อุดมเดช ได้ศึกษาเรื่อง ทรรศนะของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนธนพรชนด์เมารีแอน อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า เห็นด้วยมากเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียนสะอาดและปลอดภัย เป็นอันดับที่1 รองลงมาอาคารสถานที่ มีความเป็น ระเบียบและสะอาดสวยงาม และมีห้องน้ำสุขภัณฑ์ที่สะอาดปลอดภัยและเพียงพอกับเด็กนักเรียน เป็น อันดับ 2 และ 3 รวมทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนาลี รัชตโชติกุล ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความ คิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดบริการดูแลเด็กปฐมวัยโรงเรียนเทศบาล 4 หนองแคอนุสรณ์ ตำบล หนองแค อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี” พบว่า มีการตกแต่งและจัดบรรยากาศของห้องเรียนให้ สวยงามและสะอาดอยู่เสมอ มีการจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศเหมาะสำหรับการจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีสถานที่สำหรับผู้ปกครองใน การรอรับเด็ก อภิปรายได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเห็นความสำคัญในการจัด สถานที่รอรับเด็กลดน้อยเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักประสานและพัฒนากิจการศึกษาก่อตั้ง ที่กำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน มาตรฐานที่7 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดสภาพแวดล้อมและบริการที่ ส่งเสริมสุขภาพอนามัย และ ความปลอดภัยของผู้เรียน มี 3 ตัวบ่งชี้ได้แก่ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และส่งเสริม ประสบการณ์ชีวิตของผู้เรียน จัดให้มีการให้บริการที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของ ผู้เรียน และ จัดห้องเรียน พื้นที่สีเขียว สนามเด็กเล่น และสิ่งอำนวยความสะดวกเพียงพอให้อยู่ใน สภาพใ้การใช้ได้ดี

4) ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่า เป็น เพราะ ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับพื้นฐานของเด็ก และ เน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักประสานและพัฒนากิจการ การศึกษาท้องถิ่น ที่กำหนดมาตรฐานการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในมาตรฐานที่ 5 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มี

2 ตัวบ่งชี้ ได้แก่ ส่งเสริมให้ผู้ดูแลเด็กจัดทำแผนการจัดการประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และ ส่งเสริมพัฒนานวัตกรรมการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้และสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่มีการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับพื้นฐานของเด็ก อภิปรายได้ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเห็นความสำคัญ ในการจัดการศึกษาที่เหมาะสมกับพื้นฐานของเด็กในแต่ละคน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของศูนย์เด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา มีแนวคิดและหลักการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับพัฒนาการเด็ก กล่าวคือ เด็กในวัยก่อนประถมศึกษาจะ ต่างจากระดับประถมศึกษาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การจัดการประสบการณ์ หรือจัดการเรียนการสอนแก่เด็ก ควรให้สอดคล้องกับพัฒนาการย่อมจะช่วยให้เด็กได้พื้นฐานที่ดีสำหรับ ชีวิตในอนาคต ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดประสบการณ์ให้เด็กมีความพร้อม ที่จะเรียนต่อขั้นที่สูงขึ้น อภิปรายได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่า ควรจัดให้มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ศิลปะ กีฬา ดนตรี และการแสดงให้ครบทุกด้านเพราะมีส่วนในการพัฒนาเด็กปฐมวัยครบทุกด้าน ซึ่ง สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่าง บุคคล ไว้ว่า เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันไม่ว่าจะเป็นร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา การที่ครูจะกำหนดให้เรียนได้เท่าเทียมกันนั้นย่อมไม่เป็นผลดี ดังนั้นการจัดการศึกษาจึงควรยอมรับว่า เด็กมีความแตกต่างกัน การจัดกิจกรรมที่จะให้โอกาสเด็กได้พัฒนาความสามารถของตน โดยมองเน้นที่ กระบวนการมากกว่าจำเนื้อหาได้ หรือการจัดกิจกรรมที่ให้เด็กได้ทำเป็นรายบุคคลให้มากที่สุด และการ ประเมินพัฒนาการจะประเมินเด็กเป็นรายบุคคล เช่นการสังเกตพฤติกรรมระหว่างทำกิจกรรมแทนการ วัดความรู้ ความจำจากการสอบ ส่งเสริมพัฒนาเด็กที่ด้อยกว่า โดยจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัย

5) ด้านความปลอดภัย พบว่า โดยรวม อยู่ในระดับมาก อภิปรายได้ว่าเพราะผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองฝักให้ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้วยเห็นว่าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีระบบการรักษาความปลอดภัยที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ วนาลี รัชชโชติกุล ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดบริการดูแล เด็กปฐมวัยโรงเรียนเทศบาล 4 หนองแคอนุสรณ์ ตำบลหนองแค อำเภอหนองแค จังหวัดสระบุรี” พบว่าบริเวณโรงเรียนมีรั้วรอบขอบชิดเพื่อป้องกันบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในโรงเรียนและป้องกันเด็ก ออกไปโดยประมาท และ จัดสภาพห้องเรียนให้สะอาดและสะดวกต่อการประกอบกิจกรรมการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชญ่า ลี้มเกียรติไทรรัตน์ พบว่าบริเวณโรงเรียนมีรั้วล้อมรอบเพื่อ ความปลอดภัยของเด็ก เนื่องจากการมีรั้วรอบขอบชิดนั้นเป็นการป้องกันบุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปใน โรงเรียนโดยมิได้รับอนุญาต การมีรั้วรอบขอบชิดและมีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยหน้าประตู โรงเรียนตลอดทั้งวันทำให้ผู้ปกครองเกิดความมั่นใจถึงความปลอดภัยของบุตรหลาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อของด้านความปลอดภัย พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือข้อศูนย์ พัฒนาเด็กเล็กมีระบบข้อมูลเกี่ยวกับหมายเลขโทรศัพท์และชื่อของบุคคลสถานที่ติดต่อของผู้ปกครอง กรณีที่เกิดปัญหาแจ้งผู้ปกครองได้รวดเร็วถูกต้อง อภิปรายได้ว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเห็นความสำคัญใน การรักษาความปลอดภัยแก่เด็กเล็ก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตยา กลับแก้ว พบว่า ผู้ปกครอง ได้รับการแจ้งข่าวสารจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ทราบตลอดเวลาของกิจกรรมในโรงเรียน และยังคง

คล้องกับงานวิจัยของ เฉิดโถม บุนยะโหตระ พบว่า มีความคาดหวังระดับมากเกี่ยวกับการแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับรายละเอียดเนื้อหาและกิจกรรมที่เด็กจะได้รับและเรียนรู้ประจำสัปดาห์เป็นอันดับที่ 1 เป็นประจำ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการจัดห้องพยาบาลและมีครูพยาบาลคอยดูแลนักเรียนตลอดเวลา อภิปรายได้ว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เห็นว่าห้องพยาบาลและครูพยาบาลควรมีประจำศูนย์เพื่อเวลาเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินจะได้แก้ไขได้ทันการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ได้สรุปบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารงานในส่วนที่เป็นพื้นที่ใช้สอยต้องจัดให้มีบริเวณพื้นที่ที่สะอาดปลอดภัยเหมาะสมกับการปฏิบัติกิจกรรมของเด็ก เช่น เล่น เรียนรู้ รับประทานอาหาร และนอน โดยแยกเป็นสัดส่วนจากห้องประกอบอาหาร ห้องส้วม ห้องพักเด็กป่วย โดยเฉลี่ยประมาณ 2.00 ตารางเมตรต่อเด็ก 1 คน และบริเวณที่พักเด็กป่วย ต้องแยกออกเป็นสัดส่วน โดยมีอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฐมพยาบาล มีตู้ยา เครื่องเวชภัณฑ์ที่จำเป็น และต้องอยู่ในสายตาของผู้เลี้ยงดูหรือผู้รับผิดชอบตลอดเวลาที่เด็กป่วย ในกรณีที่ไม่สามารถจัดห้องพักสำหรับเด็กป่วยเป็นการเฉพาะต้องจัดให้มีที่พักเด็กป่วยแยกเป็นสัดส่วนตามความเหมาะสม

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยมาเป็นพื้นฐานในการเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ด้านสื่อการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ อยู่ในระดับมาก จึงเสนอแนะให้

1. ควรเลือกสื่อที่เด็กมีความเข้าใจง่าย เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก
2. ควรเลือกสื่อที่ทันสมัยและไม่เป็นอันตรายสำหรับเด็ก

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ อยู่ในระดับมากจึงเสนอแนะให้

1. ครูเข้าใจถึงพฤติกรรมของเด็ก ดูแลเอาใจใส่เด็กรวมทั้งสามารถพูดคุยกับเด็กได้อย่างดี
2. ครูควรมีเทคนิคในการปรับพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็ก

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ อยู่ในระดับมาก จึงเสนอแนะให้

1. มีการจัดห้องเรียนให้มีบรรยากาศในการเรียน
2. มีห้องน้ำสำหรับเด็กเล็กโดยเฉพาะและเป็นสัดส่วน
3. มีเครื่องระบายความร้อนในห้องเรียน
4. ควรปรับปรุงห้องเรียนให้มีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1) หนังสือทั่วไป

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2546). *คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก*. กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น.

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2547). *คู่มือศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. : ม.ป.ป. .

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2550). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร.

กรมส่งเสริมการปกครอง. (2550) *แนวการจัดกิจกรรมเตรียมประสบการณ์ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก*. ชุมชนชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย: กรุงเทพมหานคร. 2550.

กระทรวงศึกษาธิการ (2540). *กรมวิชาการ. หลักการจัดการศึกษาระดับอนุบาล*. (กรุงเทพมหานคร : ครูสภา).

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย*. กรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ. 2546.

กระทรวงศึกษาธิการ (2546). *หลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย*. กระทรวงศึกษาธิการ : กรุงเทพมหานคร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). *สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร.

กรองแก้ว อยู่สุข. *พฤติกรรมองค์กร*. (2542) กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กลม เวียสุวรรณและนิตยา เวียสุวรรณ. (2539) *แนวคิดการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและแนวทางในการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา สำหรับสายงานด้านมัธยมศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 1 บริษัทต้นอ่อนแถมมี จำกัด : กรุงเทพฯ พ.ศ.

กิติมา ปรีดีดีลก. (2529) *ทฤษฎีการบริหารองค์กร*. กรุงเทพมหานคร : ชนงกิจการพิมพ์. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542. การจัดการศึกษาเด็กปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์กระทรวงศึกษาธิการ.

จันทร์วรรณ เทวรักษ์. (2539). *วัยแรก – วัยเรียน*. (กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปกร).

จรรยา เต็งไธรัตน์ และคณะ (2542). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2540). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล*. กรุงเทพมหานคร : จงเจริญการพิมพ์ .

ธงชัย สันติวงษ์ (2536). *การบริหารงานบุคคล*. บริษัทโรงพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด กรุงเทพมหานคร.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545) *.การวิจัยเบื้องต้น แก้ไขเพิ่มเติม*. ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

- ประคอง กรรณสูตร. (2542) สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553) จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : สหมิตรออฟเซท. หน้า 143.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544) จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร : บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.
- พนัส หันนาคินทร์. (2542) ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์วิทยุโณ สาร (2556). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546) พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพมหานคร : บริษัทนานมีบุ๊คส์พับเคชั่น จำกัด.
- สมยศ นาวิการ. (2545) การพัฒนาองค์การและการจูงใจ. กรุงเทพมหานคร : ดวงกมลการพิมพ์.
- สนิท เหลืองภิรมย์. ปัญหา อุชานและประกอบผล คงเผ่า. (2538) แนวทางการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- สุเมธ แสงนันทนวล. (2540) ข้อคิดนักบริหารจากประสบการณ์นักปกครอง. กรุงเทพมหานคร : โลกาภิวัตน์.
- สาตี เหมือนมงคลกุล (2544) .แนวโน้มของการจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ของไทย พ.ศ. 2544. กรุงเทพมหานคร : ครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

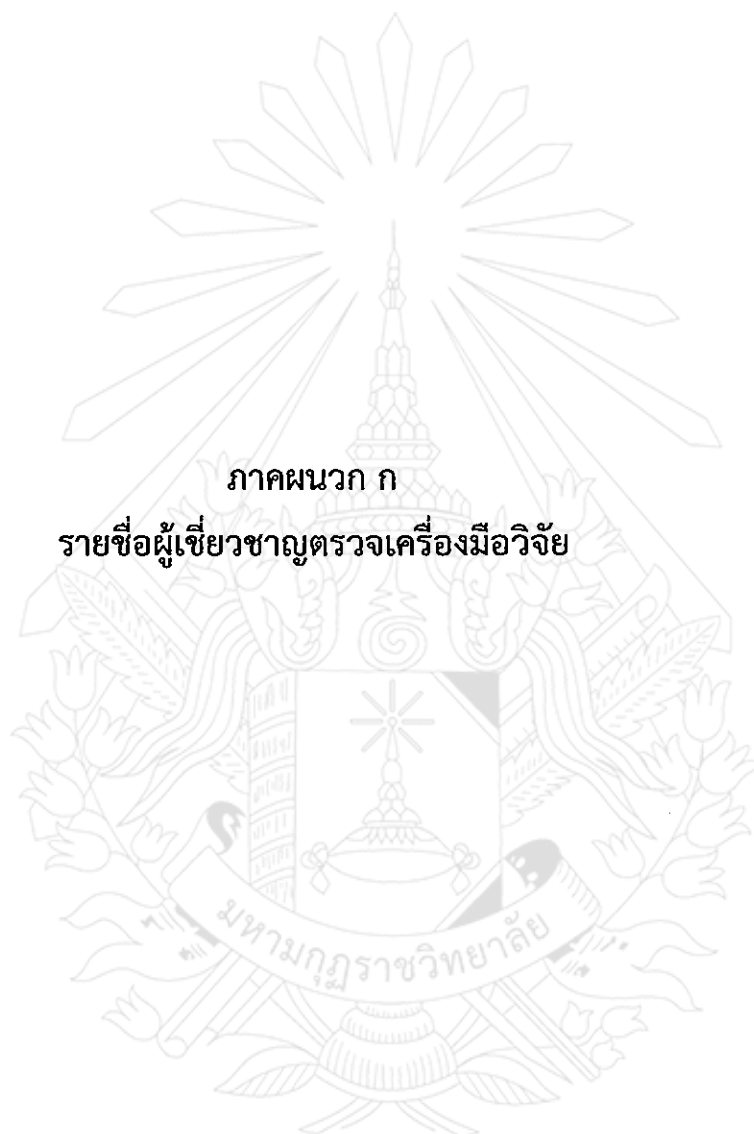
2.วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

- คำสี ลีนภูเขียว. (2549) การศึกษาการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น 1 – 5. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
- จุฑาทา เครือหงส์. (2549) การศึกษาเปรียบเทียบเกณฑ์การตัดสินใจของผู้ปกครองที่ส่งบุตรหลานเข้าเรียนอนุบาลในโรงเรียนรัฐบาลกับเอกชนเขตสะพานสูง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ฉลอง คงเจริญ. (2552) ศึกษาคุณลักษณะ และความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียนต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ไชยวัฒน์ ชัยเจริญกุล. (2551) ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านสาธารณสุข : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลสวน อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี. สารนิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ปนัดดา ศัตร์คราม. (2552) ทศนคติของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลมหาพรหมณ์ อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สารนิพนธ์

- ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- ปิยนภ วรรณวิเศษ .(2552) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งนักเรียนเข้าศึกษาใน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลสองคอน อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี. สารนิพนธ์การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- ปิยะนันท์ หิรัญย์ชโลทร. (2545) สภาพการจัดการศึกษาและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการ จัดการศึกษาในระดับก่อนประถมศึกษาจังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา บัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ธนาชัย ภู่มাত্র. (2547) การศึกษาความต้องการการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัด การศึกษาโรงเรียนบ้านโป่งบริหารธุรกิจ-เทคโนโลยี จังหวัดราชบุรี. สารนิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- ราตรี นาสาทร. (2552) ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยในศูนย์พัฒนา เด็กเล็ก ตำบลบ้านเล่า อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา บัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาราชวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- วนาลี รัชตโชติกุล.(2551) ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดบริการดูแลเด็กปฐมวัย โรงเรียน เทศบาล 4 หนองแอกอนุสรณ์ ตำบลหนองแอก อำเภอหนองแอก จังหวัดสระบุรี. สารนิพนธ์ บริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- อรอุมา ลินสุ่ .(2553) ความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบล. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏขอนแก่น.
- อัครชัย ชัยแสงและคณะ. (2527) ความรู้ของนักศึกษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของหลักสูตร ศาสนศาสตร์. รายงานการวิจัย, สถาบันวิจัยญาณสังวร: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- อัครรัตน์ ดาลัย (ร.ต.ต.หญิง). (2551). ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาของ โรงเรียนเทศบาลบ้านโนนทัน สำนักการศึกษาเทศบาลขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. สาร นิพนธ์ศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

ภาคผนวก

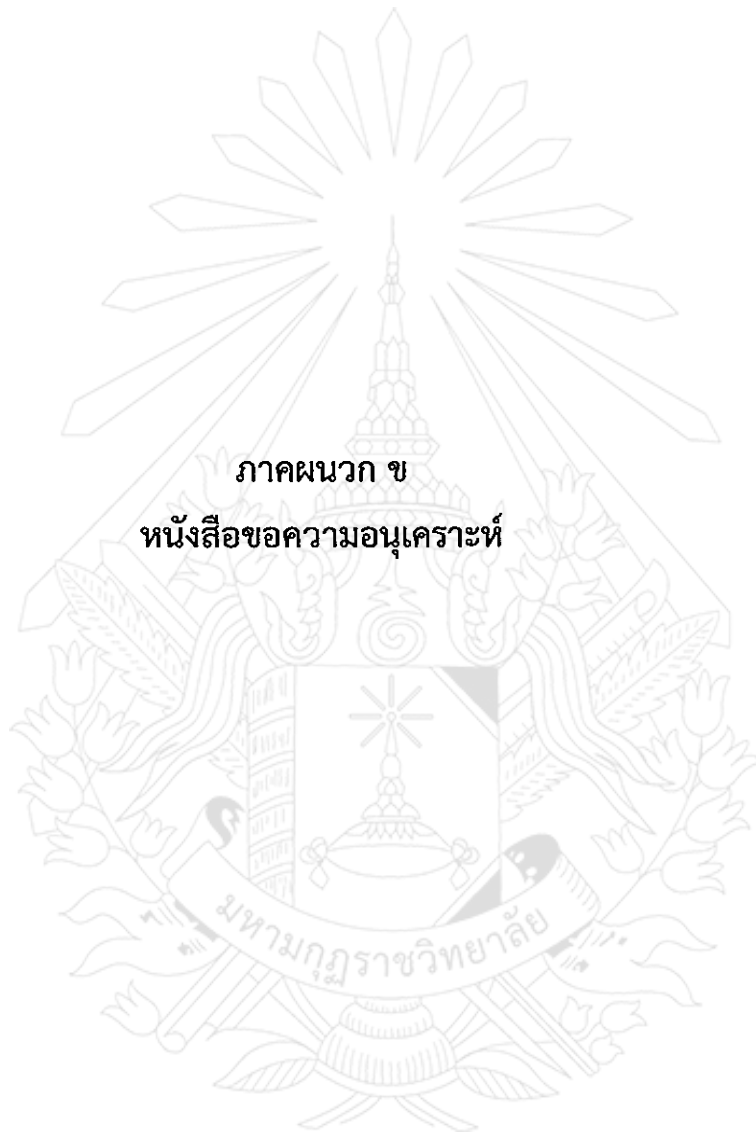
ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1. ผศ.ดร.จํารูญ พริกบุญจันทร์ อาจารย์พิเศษประจำบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตมหาสารคามราชวิทยาลัย
2. นายดำรงค์ พันธุ์สวัสดิ์ ผู้อำนวยการกองการศึกษา 8
เทศบาลเมืองปทุมธานี
3. นายไพโรจน์ ไพศาล อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโพธิ์ (ฝากให้วิทยากร)

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลาษา-นครชัยศรี
ต.ศาลาษา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๖ (๑) /ว ๖๐๘

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เจริญพร ผศ.ดร.จำรูญ พริกบุญจันทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสมปอง เกษประดิษฐ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา THE PARENTS’ SATISFACTION TOWARDS EARLY CHILDHOOD EDUCATION MANAGEMENT OF CHILD DEVELOPMENT CENTER, PHAK HAI MUNICIPALITY, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE” ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยหรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าวได้ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง ตามสำเนาเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด ที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบและหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

(พระมหาสมัคร มหาวีโร)

รักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

อาคารสมเด็จพระวันรัต (B 7.4)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลาษา-นครชัยศรี ต.ศาลาษา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๙-๑๑๕๔ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๘๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลา-นครชัยศรี
ต.ศาลา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๖ (๑) /ว ๖๐๗

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
เจริญพร นายดำรง พันธุ์สวัสดิ์ ผู้อำนวยการกองการศึกษา ๘ ทม.ปทุมธานี
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสมปอง เกษประดิษฐ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา THE PARENTS’ SATISFACTION TOWARDS EARLY CHILDHOOD EDUCATION MANAGEMENT OF CHILD DEVELOPMENT CENTER, PHAK HAI MUNICIPALITY, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE” ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยหรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าวได้ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง ตามสำเนาเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด ที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว

จึงเจริญพรมมาเพื่อทราบและหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

(พระมหาสมัคร มหาวิโร)

รักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

อาคารสมเด็จพระวันรัต (B 7.4)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ต.ศาลา-นครชัยศรี ต.ศาลา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๙-๑๑๕๕ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๘๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๖ (๑) /ว ๖๐๗

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เจริญพร นายไพโรจน์ ไทศาล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นางสมปอง เกษประดิษฐ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา THE PARENTS’ SATISFACTION TOWARDS EARLY CHILDHOOD EDUCATION MANAGEMENT OF CHILD DEVELOPMENT CENTER, PHAK HAI MUNICIPALITY, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE” ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ เหมาะสมที่จะเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยหรือให้ข้อเสนอแนะการวิจัยดังกล่าวได้ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง ตามสำเนาเครื่องมือวิจัย จำนวน ๑ ชุด ที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบและหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

(พระมหาสมค์ร มหาวิโร)

รักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

อาคารสมเด็จพระวันรัต (B 7.4)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๙-๑๑๕๔ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๘๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลาया-นครชัยศรี
ต.ศาลาया อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๕๕๕-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๖ / ว ๖๒๘

๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลในการ Try Out

เจริญพร นายกเทศมนตรีเมืองผักไห่

ด้วย นางสมปอง เกษประดิษฐ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา THE PARENTS' SATISFACTION TOWARDS EARLY CHILDHOOD EDUCATION MANAGEMENT OF CHILD DEVELOPMENT CENTER, PHAK HAI MUNICIPALITY, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE” ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในโรงเรียนของท่าน ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาท่านนี้ดำเนินการเก็บข้อมูล Try out จำนวน ๓๐ ชุด ในการทำสารนิพนธ์ตามความประสงค์

จึงเจริญพรมาทเพื่อทราบและหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

(พระมหาสมัคร มหาวิโร)

รักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

อาคารสมเด็จพระวันรัต (B 7.4)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลาया-นครชัยศรี ต.ศาลาया อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐

โทร. ๐-๒๕๕๕-๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๕๕-๑๑๕๒ โทรสาร : ๐-๒๕๕๕-๖๐๘๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๖(๑)/ว ๖๔๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายธงชัย ศรีจันแก้ว

ด้วย นางสมปอง เกษประดิษฐ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา THE PARENTS' SATISFACTION TOWARDS EARLY CHILDHOOD EDUCATION MANAGEMENT OF CHILD DEVELOPMENT CENTER, PHAK HAI MUNICIPALITY, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE” ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

คณะศึกษาศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาผู้นี้ได้เข้าแจกแบบสอบถามดังกล่าว ตามแต่จะเห็นสมควร

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

(พระมหาสมัคร มหาวิโร)

รักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

อาคารสมเด็จพระวันรัต (B 7.4)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐

โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๔ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๘๑

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ หมู่ที่ ๑ บ้านวัดสุวรรณ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐

ที่ ศธ ๖๐๐๖ (๑) / ว ๖๔๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียน

ด้วย นางสมปอง เกษประดิษฐ์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตร ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับการอนุมัติให้ทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา THE PARENTS’ SATISFACTION TOWARDS EARLY CHILDHOOD EDUCATION MANAGEMENT OF CHILD DEVELOPMENT CENTER, PHAK HAI MUNICIPALITY, PHRA NAKHON SI AYUTTHAYA PROVINCE” ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการจัดทำสารนิพนธ์เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย

คณะศึกษาศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาผู้นี้ได้เข้าแจกแบบสอบถามดังกล่าว ตามแต่จะเห็นสมควร

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบ และหวังว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี

(พระมหาสมัค มหาวีโร)

รักษาการแทนคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์

อาคารสมเด็จพระวันรัต (B 7.4)

๒๔๘ หมู่ที่ ๑ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๖๐

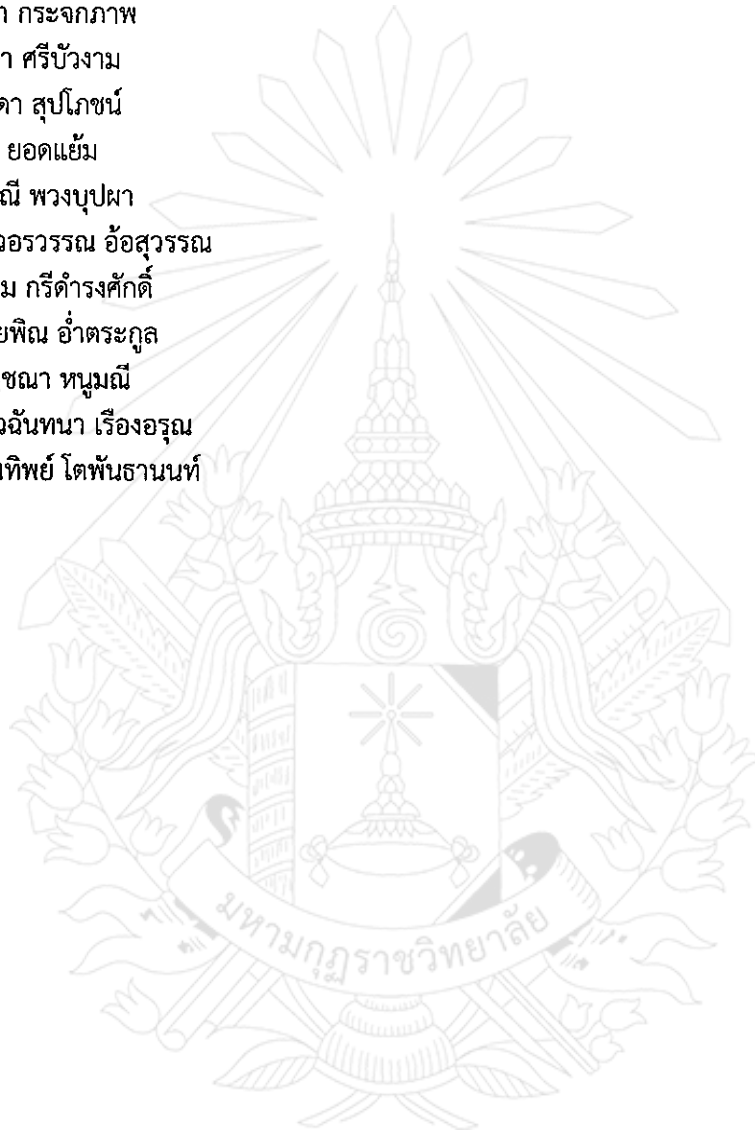
โทร. ๐-๒๔๔๔-๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๔ โทรสาร : ๐-๒๔๔๔-๖๐๘๘

ภาคผนวก ค.
แบบสอบถาม เพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้ปกครองในการสัมมนา

1. นางชื่นจิต ตุ่มอ่อน
2. นายศักดิ์ดา ชื่นกุศล
3. นางจารุณี พยัมวงศ์
4. นางวันเพ็ญ โคกมูล
5. นางรินดา กระจกภาพ
6. นางสุนิษา ศรีบัวงาม
7. นางสุชาดา สุปโกชน์
8. นายอุดร ยอดเยี่ยม
9. นางสุทัศนีย์ พวงบุปผา
10. นางสาวอรรวรรณ อ้อสุวรรณ
11. นายนิยม กรีดำรงศักดิ์
12. นางสาวพิณ อ่ำตระกูล
13. นางอัญชณา ทนุมนี
14. นางสาวฉันทนา เรืองอรุณ
15. นายพันทิพย์ โตพันธานนท์

บทสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง

1. นางชื่นจิต ตุ่มอ่อน ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดโพธิ์ ได้แสดงความ คิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน คุณครูได้แสดงความคิดเห็นว่าสภาพปัจจุบันสื่อมีเพียงพอ คุณครู เรียนรู้ที่จะประยุกต์ในการใช้สื่อที่มีอยู่ในชุมชนหรือครัวเรือนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการเรียน การสอน เช่น การนำผักสดมาสอนให้รู้ถึงชื่อและประโยชน์ของผักนั้น ๆ ว่าทำอะไรได้บ้าง การนับจำนวน ตัวเลขผ่านการปั้นดินน้ำมันเป็นรูปสัตว์ ฯลฯ แต่ก็มองว่ามีสื่อบางชนิดที่นำมาใช้ไม่ตรงกับประเด็นที่ สอน และมองว่าความพอเพียงของสื่อที่มีเพียงระยะเริ่มต้นเท่านั้นถ้านาน ๆ ไปอาจจะมีการชำรุด และไม่เพียงพอในกรณีที่มีเด็กเพิ่มมากขึ้น ท่านต้องการสื่ออย่างไร คุณครูเห็นว่าต้องการให้มีสื่อที่ ทันสมัย เหมาะสมกับวัยและเพียงพอกับจำนวนของเด็กที่เข้ามาเรียน ปัญหาที่เห็นว่าควรปรับปรุง คุณครูเห็นว่าควรรวมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทั้งหกศูนย์ให้เป็นศูนย์เดียวแล้วบริหารแบบโรงเรียนเอกชน หรือนำวิธีการบริหารของ โรงเรียนเอกชนมาใช้เพื่อจูงใจให้ผู้ปกครองนำบุตรหลานมาเรียนที่ศูนย์ฯ มาก ขึ้น

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก คุณครูไม่ค่อยยิ้มแย้ม มีการให้บริการไม่เต็ม 100% อาจ ด้วยจากปัญหาภายในครอบครัวของครูจึงส่งผลกับการทำงาน ในการให้คำแนะนำกับผู้ปกครองก็ยังไม่ ค่อยดี ควรปรับปรุง ท่านต้องการครูผู้ดูแลเด็กลักษณะเช่นไร คุณครูให้ความเห็นว่า ควรเพิ่มจำนวนครู ให้เพียงพอหรือมีสัดส่วนที่เหมาะสมกับจำนวนเด็ก จัดสรรงานให้ตรงกับลักษณะของครู การคัดเลือก ครูควรเลือกจากวุฒิการศึกษาว่าจบเอกปฐมวัยหรือไม่ยิ่งเป็นการดี และที่สำคัญลักษณะของครูปฐมวัย ควรใจดี แต่งกายสุภาพเพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่เด็ก การพูดจาก็ไม่ควรพูดกระโชกใส่เด็กในกรณีที่เด็ก ดื้อหรือทะเลาะกัน ไม่ควรนำเรื่องที่บ้านมาไว้ในห้องเรียน (อารมณ์)

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม คุณครูเห็นว่า พื้นที่ในการใช้สอยเล็กและแคบ ไม่ เหมาะในการจัดกิจกรรม ด้วยหลักสูตรมีให้จัดกิจกรรมถึง 6 กิจกรรม ด้วยเนื้อที่จำกัดทำให้ไม่สามารถ จัดได้ครบในแต่ละศูนย์ ท่านต้องการให้จัดห้องเรียนหรือสภาพแวดล้อมอย่างไร และควรปรับปรุง อย่างไร ในส่วนนี้คุณครูเห็นว่า ควรปรับเปลี่ยนวิธีการจัดกิจกรรมทั้ง 6 กิจกรรมโดยมอบหมายให้แต่ละ ศูนย์จัดเพียง 1 กิจกรรมแล้วแจ้งให้ทั้ง 6 ศูนย์ทราบว่าคุณยได้จัดกิจกรรมใดบ้างแล้วนำเด็กมาเรียนรู้ ตามศูนย์นั้นๆ ก็จะเป็นการบริหารจัดการภายในที่มีคุณภาพได้ ในด้านห้องน้ำที่ไม่ได้อยู่ในตัวอาคาร เรียนก็เป็นปัญหาเหมือนกัน มีผู้ปกครองหลายรายที่มีความประสงค์ให้สร้างห้องน้ำในห้องเรียน หรือในอาคารเรียน ด้วยความเป็นห่วงของผู้ปกครองกรณีของเด็กเล็กต้องไปห้องน้ำไกล ๆ แนวทางการ ป้องกัน ต้องมีการเสนอกับผู้บริหารให้เห็นถึงความต้องการของผู้ปกครองเป็นหลักว่าสามารถทำได้ หรือไม่

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ในภาพรวมถือว่ามีจัดการศึกษาตามหลักสูตรปฐมวัย ครอบคลุมหลักสูตรอายุ 3-5 ปี มีหน่วยการเรียนรู้ 41 หน่วยและคุณครูประจำชั้นก็สามารถนำมาเชื่อมโยง กับหลักสูตรท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี เช่น การนำดอกไม้ที่เป็นดอกไม้ที่มีอยู่มากในห้องเรียน มาสอนว่า สามารถนำไปทำอะไรได้บ้าง เป็นต้น ด้านความปลอดภัย ทางผู้ดูแลศูนย์หรือคุณครูในศูนย์ก็พยายาม ป้องกันเด็กในการออกนอกอาคารหรือภายนอกได้ในระดับหนึ่ง และมีครูเวรคอยดูแล แต่ปัญหาที่พบ

คือ ไม่สามารถกันคนภายนอกเข้ามาในศูนย์ได้ ด้วยศูนย์อยู่ร่วมกับโรงเรียนประถมทั้ง 6 ศูนย์จึงยากต่อการควบคุมบุคคลภายนอก

2. นายศักดา ชื่นกุศล ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดโพธิ์ ได้แสดงความความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน นายเฉลียว ไพศาลได้ให้ความเห็นว่า สื่อที่สนับสนุนการเรียนการสอนมีน้อย ไม่ครบทุกหมวดที่สอน แต่มีหลักสูตรชุมชนมาร่วมด้วยจึงทำให้เด็ก ๆ มีพัฒนาการที่รู้จักสิ่งที่อยู่ในชุมชนมากขึ้น เช่น ผักผลไม้ คุณครูก็นำมาสอนเป็นการฝึกทักษะจากสภาพความเป็นจริงได้ดี การปรับปรุงแก้ไขส่วนนี้ ทางศูนย์ควรทำเรื่องรายงานไปที่ผู้บังคับบัญชาที่ดูแลเพื่อขอสื่อที่ทันสมัยและตอบสนองหลักสูตรในปัจจุบัน ให้มีจำนวนที่เพียงพอกับเด็กที่เรียน

ด้านพฤติกรรมครูผู้ดูแลเด็ก จากที่เห็นก็มีบุคลิกที่ดี มารยาทเรียบร้อย พูดจาดี ก็ถือว่าโดยรวมดี การปรับปรุงก็มีเพียงจำนวนครูผู้ดูแลเด็กยังมีจำนวนน้อย ควรเพิ่มเพื่อการดูแลทั่วถึง

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เห็นว่าศูนย์ของเราอยู่ในบริเวณพื้นที่ของโรงเรียน ทำให้การดูแลเรื่องห้องเรียนมีสภาพเล็กหรือแคบนั้นก็ต้องยอมรับ ห้องน้ำก็ไม่สะดวกสำหรับเด็กเล็ก ๆ ในการถ่ายหนักถ่ายเบา โดยรวมคือไม่มีความเป็นสัดส่วนเท่าที่ควร การปรับปรุงแก้ไข ทางศูนย์คงต้องพยายามที่จะหาพื้นที่เป็นของตนเองแล้วทำการรวมศูนย์ฯ ทุกศูนย์ฯ เข้าด้วยกัน แล้วจัดสร้างอาคารสถานที่รวมทั้งปรับภูมิทัศน์ให้สอดคล้องกับความต้องการในการใช้งานได้มากขึ้น

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ในส่วนของหลักสูตรทางศูนย์ฯ ก็มีการจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานการศึกษาในระดับปฐมวัยทุกอย่าง รวมทั้งนำหลักสูตรชุมชนเข้ามาร่วมและใช้ปราชญ์ในชุมชนเข้ามาสอนเด็กๆ เช่นการทำขนม การระบายสี การปั้นตุ๊กตาจากดินน้ำมัน เป็นต้น

ด้านความปลอดภัย ด้วยอาคารสถานที่ของศูนย์ฯ ไม่เอื้อในการดูแลความปลอดภัยได้ 100% จึงมีเพียงแค่วอร์คเกอร์ที่คอยดูแลรับส่งเด็กถึงมือผู้ปกครอง ให้ปลอดภัยและคอยดูแลขณะที่อยู่ในห้องเรียน รวมทั้งคอยระวังเด็กออกมาข้างนอก จะมีอยู่บ้างในกรณีเด็กคือจริง ๆ แต่โดยรวมก็ถือว่าปลอดภัยดี

3. นางจารุณี พยัฆวงศ์ ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดโพธิ์ ได้แสดงความความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน นางณิรช ศิริผล ได้ให้ความเห็นว่าสื่อการเรียนการสอนของทางศูนย์มีความเหมาะสมดี เด็ก ๆ ได้เรียนและเล่นอย่างมีความสุข ถ้าจะปรับปรุงน่าจะทำได้ในส่วนที่ใช้ในการส่งเสริมการเรียน โดยจัดหามาให้ตรงตามหน่วยเรียนที่มีอยู่ในหลักสูตรหรือ หาเพิ่มเติมเพื่อให้เด็กได้มีของเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนของเด็ก กระตุ้นความสนใจและชักจูงให้เด็กอยากมาเรียน

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก ปัจจุบันที่พบเห็นครูส่วนใหญ่มีพฤติกรรมที่เหมาะสมดี มีเทคนิคในการเกลี้ยกล่อมให้เด็กหยุดร้องไห้ในตอนเช้า ๆ เวลาผู้ปกครองมาส่ง หรือคอยดูแลเอาใจใส่เด็กเวลาที่เด็กนอนในตอนกลางวัน ขอท้วงติงเรื่องการแต่งกายของครู ควรแต่งกายให้สุภาพ ไม่ฉูดฉาดจนเกินไปคือเลือกที่เหมาะสม

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนหรือมุมจัดกิจกรรมเล็กไปหน่อย แต่ก็สะอาด เป็นระเบียบแยกหมวดหมู่ของหนังสือหรือสื่อประเภทต่าง ๆ ไว้ดี สิ่งแวดล้อมก็เหมาะสมสามารถใช้สถานที่ได้ดี

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เทศบาลตำบลฝักไถ่ให้ความสำคัญในด้านการเรียนการสอนในแต่ละศูนย์ฯ อย่างเท่าเทียมกันมีการนำหลักสูตรที่ผ่านการอนุมัติแล้วมาใช้ในการจัดการเรียนของเด็กปฐมวัย เพื่อให้ผู้ปกครองที่ไว้วางใจในศูนย์ฯ ได้ส่งลูกหลานเข้ามาเรียนได้อย่างมีความสุขและไม่ต้องห่วงในหลักสูตรที่ทางเทศบาลฝักไถ่ได้จัดขึ้น

ด้านความปลอดภัย ทางศูนย์ให้ความสำคัญในด้านความปลอดภัยของเด็กมีการจัดครูเวรและได้กำชับครูประจำชั้นในการดูแลเด็กในปกครองเป็นอันดับต้น ๆ ของนโยบายที่มีต่อศูนย์ฯ จึงสามารถรับรองได้ว่าเด็ก ๆ ที่อยู่ในศูนย์ฯ ทุกคนมีความปลอดภัยทุกคน

4. นางวันเพ็ญ โคมมูล ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดอมฤต ได้แสดงความความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความคิดเห็นว่า สื่อมีเพียงพอกับจำนวนนักเรียน แต่มีบางชนิดที่ยังไม่เพียงพอเช่น ของเล่นประเภทตัวต่อ มีจำนวนน้อยทำให้เด็ก ๆ แย่งชิงของเล่น และเห็นว่าโดยรวมสื่อมีความเหมาะสมกับเด็ก ๆ วัยนี้ แต่ก็ควรจัดสรรเพิ่มเติมในกรณีที่มีของชำรุด

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองเห็นว่าคุณครูใจดี สามารถล่อมเด็กให้หยุดร้องให้ได้ การแต่งกายก็เรียบร้อยดี พุดจาไพเราะ ดูแลเด็กได้ดี แต่จำนวนครูกับเด็กไม่ค่อยเหมาะสม ควรเพิ่มจำนวนครูให้เหมาะสมกับจำนวนเด็ก โดยรวมก็ถือว่าดี

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนแคบไม่มีมุมในการจัดกิจกรรมแต่คุณครูก็พยายามที่จะทำให้เด็กมีส่วนร่วมในการเรียน ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อย ภายนอกอาคารก็สะอาดดี การปรับปรุงแก้ไข ควรเพิ่มห้องสุขาหรือควรสร้างห้องสุขาที่เหมาะสมกับเด็กเล็กจะดีมาก เพิ่มขนาดของห้องเรียน

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จากที่สังเกตเห็นการเปลี่ยนแปลงของลูกหลังจากมาเข้าเรียนได้ 2 อาทิตย์มีพัฒนาการดีขึ้น พุดจารู้เรื่องส่วนใหญ่จะร้องเพลงตามที่ครูสอนมาจากโรงเรียนให้ฟัง กล้าแสดงออก เพราะเด็กขนาดนี้ 2 ขวบครึ่งถือว่ามีพัฒนาการที่ดีขึ้นมากไม่ร้องไห้งอแง อยากรมาโรงเรียน โดยรวมดีมาก

ด้านความปลอดภัย คุณครูจะมาคอยรับเด็กที่ทางเข้าศูนย์ตลอด มีการดูแลไม่ให้เด็กวิ่งออกนอกตัวอาคารเรียนดี ไม่ปล่อยเด็กออกนอกสายตาดู แต่ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะต้องมาส่งลูกหรือหลานมีการใช้รถจักรยานยนต์มากในตอนเช้า ควรหาจรรยาบรรณมาคอยดูแลก็จะดีมาก

5. นางรินดา กระจกภาพ ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดย่านอ่างทองได้แสดงความความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน เห็นว่าสื่อน้อย ควรเพิ่มรูปภาพ CD ที่เกี่ยวกับการศึกษา เพราะที่เห็นครูเปิดให้เด็กได้ดูจะเป็นเรื่องซ้ำ ๆ กันเกินไปควรหามาเพิ่มเติมบ้าง เพื่อเด็กจะได้ไม่เบื่อ และเพิ่มอุปกรณ์ระบายสี

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก มารยาทดี สุภาพ แต่งกายดี อธิบายดี มีการมารอรับเด็กดี มีการเชิญชวนให้ผู้ปกครองมาร่วมงานหรือกิจกรรมของโรงเรียนตลอด หรือบางครั้งมีโอกาสนี้จะมาร่วมประชุมผู้ปกครองบ้าง

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อยดี มีการจัดมุมในห้องเรียนให้เด็กได้เรียนรู้ ที่ควรปรับปรุง ได้แก่ห้องน้ำควรอยู่ในอาคาร เพราะที่ปัจจุบันอยู่ไกลไป

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีการสอนตามแผนที่จัดไว้ดี การเรียนมีในลักษณะเรียนปนเล่น ทำให้เด็กไม่เคร่งเครียดจนเกินไป เห็นว่าดีมาก เพราะเด็กยังเล็กถ้าสอนมากไปกลัวจะไม่มาเรียน

ด้านความปลอดภัย ที่สังเกตเห็นก็ถือว่าดี มีครู 2 คนคอยดูแลดี อาคารมีรั้วรอบขอบชิดดี มีครูเวรคอยดูแลดี

6.นางสุนิษา ศรีบัวงาม ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดบ้านอ้อได้แสดงความความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน เห็นว่าสื่อที่ใช้สอนคุณครูจะผลิตขึ้นมาเองจากสิ่งที่อยู่ในครัวหรือชุมชน หรือสิ่งใกล้มือ ควรเพิ่มสื่อที่เป็น CD ที่เกี่ยวกับการศึกษา ตัวต่อ รูปภาพพระบายสี สีเทียน เพื่อเด็กจะได้ไม่เบื่อ

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก ยิ้มแย้มดี มารยาทดี สุภาพ แต่งกายดี มีการมารอรับเด็กดี มีการเชิญชวนให้ผู้ปกครองมาร่วมงานหรือกิจกรรมของโรงเรียน หรือร่วมประชุมผู้ปกครอง ตั้งใจสอนดี บางครั้งก็มีเหตุขัดแย้งถ้าเด็กร้องไห้ไม่หยุด หรือดื้อมาก ๆ

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อยดี มีบางครั้งที่ฝนตกแล้วจะสาดเข้าในอาคาร ของเล่นมีการทำความสะอาดทุกวันถือว่าดีมาก ทำให้ผู้ปกครองรู้สึกอุ่นใจ มีการจัดมุมในห้องเรียนให้เด็กได้เรียนรู้ ห้องน้ำควรอยู่ในอาคาร เพราะที่ปัจจุบันอยู่ไกลไป

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เด็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมากเมื่อได้มาเรียนจากแต่เดิมจะคุยไม่ค่อยรู้เรื่อง พฤติกรรมของเด็กเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น โดยรวมเห็นดีมาก ด้านความปลอดภัย ที่สังเกตเห็นก็ถือว่าปลอดภัยดี มีครู 2 คนคอยดูแลดี แต่ด้วยตอนเช้ามีรถผู้ปกครองจำนวนมากส่วนใหญ่เป็นจักรยานยนต์ จักรยาน และรถยนต์ ควรให้จราจรมาดูแลได้จะดีมาก

7.นางสุชาดา สุปโกชน ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดตาลานเหนือได้แสดงความความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน เห็นว่าสื่อการเรียนการสอนของทางศูนย์มีความเหมาะสมดี ควรหาสื่อเพิ่มเติมเพื่อให้เด็กได้มีของเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก กระตุ้นความสนใจและชักจูงให้เด็กอยากมาเรียนและควรเพิ่มสื่อที่ทำจากไม้ ไม้เป็นอันตรายแก่เด็กมีส่วนในการพัฒนากล้ามเนื้อได้ดี

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก สุภาพเรียบร้อยดี ๆ ชอบ คอยดูแลเอาใจใส่เด็กนอนในตอนกลางวัน การแต่งกายของครู แต่งกายสุภาพ มารยาทเรียบร้อยดี

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนก็ใช้ได้ สะอาดเป็นระเบียบ สิ่งแวดล้อมก็เหมาะสมสามารถปรับแต่งสถานที่ได้ดี

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เข้าใจเด็กได้ดีไม่สอนแบบเร่งรัดมาก เพราะลูกยังเล็กตั้งใจแค่ต้องการให้รู้จักเข้าสังคมมีเพื่อนยังไม่คาดหวังว่าจะต้องเรียนเก่ง เห็นลูกมาเรียนแล้วสนุกก็ตั้งใจคิดว่าเหมาะสมดีแล้ว

ด้านความปลอดภัย มีการจัดครูเวร วัคคอยรับเด็กที่หน้าโรงเรียนดีมาก ที่เห็นส่วนใหญ่ก็ใช้ได้ คิดว่าวางใจได้ในระดับหนึ่งเมื่อเด็กมาโรงเรียน

8.นายอุตร ยอดแยม ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดบ้านอ้อได้แสดงความความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน สื่อที่ใช้สอนค่อนข้างทันสมัยเหมาะสมกับเด็ก คิดว่าควรเลือกสื่อที่เกิดประโยชน์กับเด็ก อยากรให้มีของเล่นเยอะ ๆ เพื่อจูงใจเด็ก

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก มารยาทดี แต่งกายเรียบร้อย ให้เกียรติผู้ปกครองดี มีการเชิญผู้ปกครองมาร่วมกิจกรรมที่โรงเรียน และสามารถทำให้พฤติกรรมเด็กเปลี่ยนไป

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อยดี มีการจัดเป็นหมวดหมู่ดี ห้องเรียนสะอาด ปลอดภัยดี

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เหมาะสมดี ต้องการให้มีกิจกรรมให้เด็กได้แสดงออก และควรเน้นการสอนมารยาท เด็กจะได้ติดเป็นนิสัย

ด้านความปลอดภัย มีครูเวรคอยดูแลดี โดยรวมถือว่าปลอดภัยดี ส่วนข้อแนะนำ ควรมีการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ๆ ควรหาประสบการณ์เพื่อเด็กจะได้ประโยชน์

9.นางสุทัศนีย์ พวงบุปผา ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดโพธิ์ผักไห่ ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน เห็นว่าสื่อมีเพียงพอและเหมาะสมตามวัย ให้เพิ่มอุปกรณ์ระบายสี

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก ขอดังเรื่องการแต่งกายของครูสีฉูดฉาดมากเกินไปไม่เหมาะสม เอาใจเด็กดี ให้การต้อนรับดี พูดกับเด็กดี กิจกรรมการมีส่วนร่วมดี และรู้จักผู้ปกครองดี

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อยดี ห้องน้ำไม่สะอาด ควรอยู่ในอาคาร ปัจจุบันอยู่ไกลไม่ปลอดภัย

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีการสอนที่ดีมาก เพราะเด็กยังเล็กถ้าสอนมากไปกลัวจะไม่มาเรียน

ด้านความปลอดภัย ครูคอยดูแลดี อาคารมีรั้วรอบขอบชิดดี

10.นางสาวอรพรรณ อ้อสุวรรณ ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดตาลานเหนือ ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน มีเพียงพอและเหมาะสมตามวัย ลูกชอบการระบายสีมาก รวมทั้งปั้นดินน้ำมัน ควรเลือกสื่อที่มีความหลากหลายและพัฒนาด้านการเรียนจะดีมาก

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก การแต่งกายของครูเรียบร้อยดี เหมาะสม เอาใจเด็กดี มีใจในการดูแลเด็กและให้เกียรติผู้ปกครองดี

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อยดี ห้องน้ำไม่สะอาด ควรอยู่ในอาคาร ปัจจุบันอยู่ไกลไม่ปลอดภัย

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีการสอนที่ดี เข้าใจพฤติกรรมของเด็กว่าต้องการเรียนหรือไม่ เพราะเด็กยังเล็กถ้าสอนมากไปกลัวจะไม่มาเรียน การเรียนก็ไม่เคร่งเครียดมากเกินไป เด็ก ๆ ชอบมาโรงเรียนเพราะได้เจอเพื่อน ๆ

ด้านความปลอดภัย โดยรวมก็ถือว่าปลอดภัยดี มีครูคอยดูแลเอาใจใส่ดี แต่ถ้าทางโรงเรียนมีรถรับส่งก็จะดีมากเพราะผู้ปกครองใช้รถจักรยานยนต์มาส่งตอนเช้ารถมากแล้วอันตราย

11.นายนิยม กรติดำรงศักดิ์ ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดโพธิ์ผักไห่ ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน มีเพียงพอกับจำนวนของเด็กแต่ควรหาเพิ่มเติมเพราะมีการชำรุดของเล่นเด็กพอสมควร บางชิ้นก็เลยมีการแย่งกันเล่น และสื่อที่เห็นก็เหมาะสมตามวัย ให้เพิ่มสื่อที่พัฒนาสมองด้านสัตว์สิ่งของให้มากกว่าที่มีอยู่

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก เอาใจใส่เด็กดี ให้การต้อนรับผู้ปกครองเวลามาส่งเด็กดี เวลาพูดกับเด็กไม่ตะคอก ครูใจดีลูกเล่าให้ฟัง มีกิจกรรมให้เด็กได้เล่นดี

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อยดี ภายนอกภายในตัวอาคารก็มีการดูแลดีไม่สกปรก ห้องเรียนเหมาะสมดีเป็นระเบียบดีในการจัดมุมเรียนรู้ภายในห้องเรียน

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ระดับการจัดการศึกษาในปัจจุบันถือว่าทำได้ดี มีพัฒนาการที่ดีตลอดหลานๆ ในบ้านก็ส่งมาเรียนที่นี่เพราะใกล้บ้านสะดวกในการรับส่ง เพราะพ่อแม่เด็กไปทำงานทั้งคู่ และเห็นว่าการสอนที่ดีมาก

ด้านความปลอดภัย ครูคอยดูแลดี อาคารมีรั้วรอบขอบชิดดี มีครูเวรคอยดูแล ควรเพิ่มจราจรในตอนเช้าเพราะรถเยอะมาก กลัวเด็กมีอันตราย เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้จักรยาน และจักรยานยนต์

12.นางสายพิน อัคระกุล ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดโพธิ์ผักไห่ ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน มีเพียงพอกับจำนวนของเด็ก ให้ซื้อเพิ่มเติมในสื่อที่พัฒนาหรือเพิ่มทักษะในด้านตัวเลขการนับจำนวน

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก แต่งกายเรียบร้อย มารยาทดี มีน้ำใจ เอาใจใส่เด็กดี เวลาพูดกับเด็กไม่ตะคอก ครูใจดี

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อยดี ภายนอกภายในตัวอาคารก็มีการดูแลดีไม่สกปรก ห้องเรียนเหมาะสมดี มีการจัดมุมเรียนรู้ภายในห้องเรียน

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย การศึกษาในปัจจุบันถือว่าทำได้ดี เด็กมีพัฒนาการที่ดีเพราะพ่อแม่เด็กไปทำงานทั้งคู่ จึงส่งเด็กมาเรียนที่นี่และเห็นว่าการสอนที่นี่ดีมาก

ด้านความปลอดภัย มีครูคอยดูแลดี อาคารมีรั้วรอบขอบชิด การจราจรในตอนเช้ารถเยอะมาก กลัวเด็กมีอันตราย เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ใช้จักรยาน และจักรยานยนต์ ควรให้มีตำรวจมาคอยดูแลในส่วนนี้บ้าง

13.นางอัญชมา หนูมณี ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดโพธิ์ผักไห่ ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน มีเพียงพอกับจำนวนของเด็ก ควรเพิ่มสื่อที่ทันสมัย หรือสื่อที่เป็นหนังสือนิทานก็ได้ที่มีรูปภาพสวย ๆ เพราะเด็กยังอ่านไม่ออก และสื่อที่เลือกมาควรเน้นที่ความปลอดภัย

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก แต่งกายเรียบร้อยสุภาพมีมารยาทดี เอาใจใส่เด็กดี ยิ้มแย้มเวลาผู้ปกครองไปติดต่อ

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อยดี ภายนอกภายในตัวอาคารก็มีการดูแลดีไม่สกปรก มีการจัดมุมเรียนรู้ภายในห้องเรียน ควรจะเพิ่มพัดลมเพราะอากาศภายในห้องเรียนอบอ้าวในเวลาหน้าร้อนประตูห้องควรเป็นบานเลื่อน

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เนื้อหาในการจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กเหมาะสมดี พอสมควรตามวัยของเด็ก ที่ยังอยู่ในช่วงเล่นมากกว่าเรียน แต่ครูก็มีความพยายามที่จะสอนเด็กๆ ควบ มีสมุดจดบันทึกระหว่างครูและผู้ปกครองบ้างก็จะดี

ด้านความปลอดภัย มีครูคอยดูแลดี ทางศูนย์ฯควรจัดให้มีรถบริการรับ-ส่งเด็กเพื่อความสะดวกของผู้ปกครอง เพราะบางบ้านมีแต่ผู้สูงอายุ

14.นางสาวฉันทนา เรืองอรุณ ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดย่านอ่างทอง ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน มีอุปกรณ์ประกอบการสอนหลายชนิดดี เด็กชอบตัวต่อมาก เด็กผู้ชายชอบตัวต่อกับดินน้ำมัน ควรหาสื่อที่แปลกใหม่บ้างหรือใช้วัสดุธรรมชาติมาร่วมด้วยก็จะดีมาก ถือว่าสื่อมีเพียงพอดี

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก แต่งกายเรียบร้อย ถ้าเป็นยูนิฟอร์มเหมือนกันก็จะดูเรียบร้อยมากขึ้น เอาใจใส่เด็กดี ให้เกียรติผู้ปกครองดี ควรส่งเสริมให้ครูได้ไปอบรมกับหน่วยงานอื่น บ้าง จะได้นำประสบการณ์มาสอนเด็ก ๆ

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อยดี มีการดูแลดีไม่สกปรก หน้าชั้นเรียนควรมีสถานที่ให้เด็กได้เล่นอย่างปลอดภัยเช่น สนามหญ้า ควรจัดห้องเรียนให้มีอากาศถ่ายเทสะดวก เพิ่มความกว้างของห้องเรียน

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ดูเหมาะสมดีตามวัยของเด็ก เห็นเด็กเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี จากที่มาเรียนในระยะเวลาไม่นาน

ด้านความปลอดภัย มีครูคอยดูแลดี คิดว่าควรปรับปรุงห้องน้ำ เป็นห่วงเรื่องการเดินทางของเด็กเวลามาเรียน ควรมียุทธบริการรับ-ส่ง

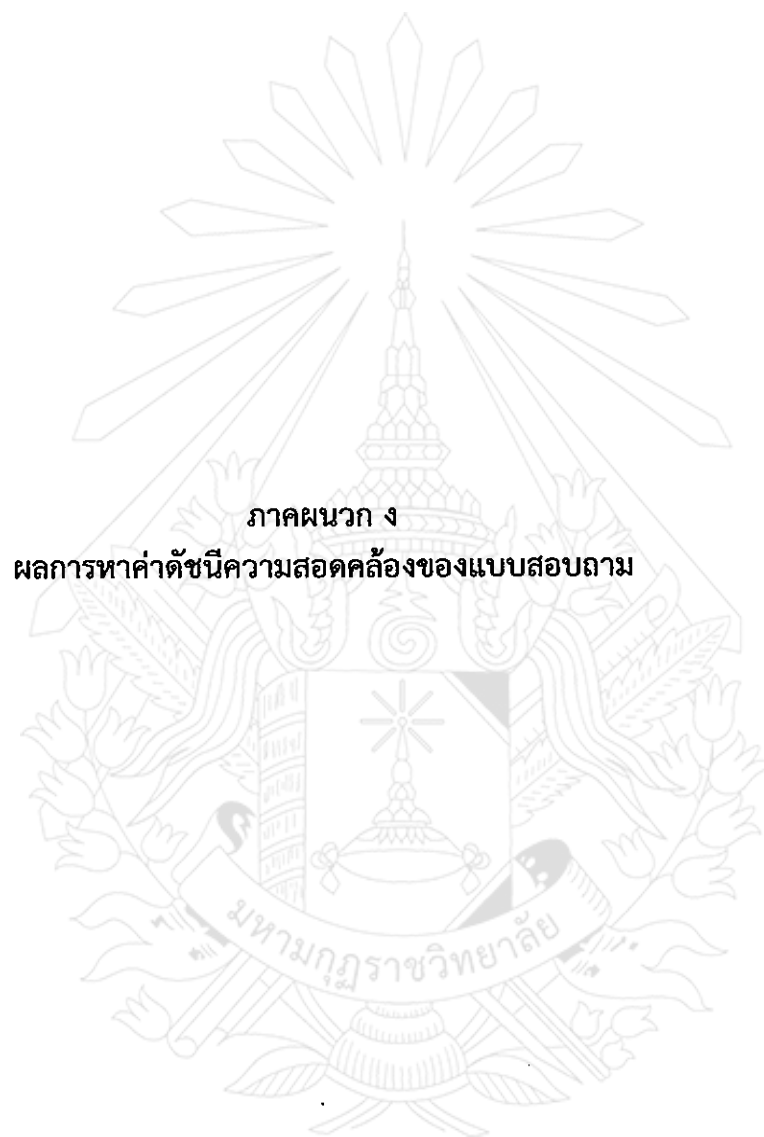
15. นายพันทิพย์ โดพันธ์านนท์ ผู้ปกครองของเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กฯ วัดศาลานใต้ได้แสดงความคิดเห็นดังนี้

ด้านสื่อการเรียนการสอน มีสื่อเพียงพอกับจำนวนของเด็ก ควรเลือกสื่อที่จูงใจให้เด็กอยากร่วมกิจกรรมที่ครูจัด หรือสื่อที่ทันสมัย แต่ควรดูความเหมาะสมของสื่อที่นำมาให้เด็กเรียนและเล่น

ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็ก แต่งกายเรียบร้อยสุภาพมีมารยาทดี เอาใจใส่เด็กดี ให้ความเป็นกันเองกับผู้ปกครองดี ยิ้มแย้มเวลาผู้ปกครองไปติดต่อ ไม่ควรพูดด้วยน้ำเสียงที่ทำให้เด็กกลัว จะทำให้เด็กไม่ยอมมาเรียน

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ห้องเรียนสะอาดเรียบร้อยดี มีการจัดมุมเรียนรู้ภายในห้องเรียน ควรสร้างห้องเรียนที่กว้างเพื่อเด็กจะได้ไม่อึดอัดเวลานอนกลางวัน

ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เหมาะสมกับวัยของเด็กดี ไม่ได้คาดหวังว่าเด็กจะต้องเรียนเก่ง เพียงแค่ให้เค้าได้มีกิจกรรมที่ทำให้เค้าอยากมาเรียน ไม่ร้องไห้เวลามาเรียน ด้านความปลอดภัย มีครูเวรคอยดูแลเวลามาส่งเด็กตอนเช้า ยิ้มแย้มดี ตอนเช้ารถเยอะทำให้ต้องระวังเวลามาส่งเด็ก ควรเพิ่มให้ตำรวจมาช่วยดูแล แต่ก็ปลอดภัยในภาพรวม ๆ

ภาคผนวก ง
ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองผักไห่ อำเภอผักไห่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อ ที่	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	ด้านสื่อการเรียนการสอน					
1.	มีการใช้สื่อในการส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายให้กับเด็ก	1	1	1	1	ใช้ได้
2.	มีการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	1	1	1	1	ใช้ได้
3.	มีการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็ก	1	1	1	1	ใช้ได้
4.	มีการใช้สื่อประกอบการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านต่อเนื่อง	1	1	1	1	ใช้ได้
5.	มีการเลือกหนังสือประกอบการเรียนมาใช้ได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1	ใช้ได้
6.	มีการเลือกใช้สื่อในการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์	1	1	1	1	ใช้ได้
7.	มีการจัดสอนเสริมนอกเวลาเรียนเพื่อเพิ่มทักษะด้านวิชาการ	1	1	1	1	ใช้ได้
8.	มีการใช้สื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาระบบการคิดของเด็ก	1	1	1	1	ใช้ได้
9.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีของเล่นเด็กและหนังสือนิทานเหมาะสมกับวัยและเพียงพอ	1	1	1	1	ใช้ได้
10.	มีเครื่องเล่นทันสมัยเพียงพอสำหรับเด็กและเหมาะสมตามวัย	1	1	1	1	ใช้ได้

ข้อ ที่	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	ด้านพฤติกรรมของครูผู้ดูแลเด็กเล็ก					
1.	ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ และทักษะในการสอน เด็กระดับปฐมวัย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนโดยเน้นการ พัฒนาเด็กเป็นรายบุคคล	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	ครูผู้สอนสามารถปลูกฝังลักษณะนิสัยที่ดีให้กับเด็ก	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดีพูดจาไพเราะ สุภาพ เรียบร้อย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.	ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาและฝึกอบรมด้านเด็กปฐมวัย อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	ครูผู้สอนมีการให้ข้อมูลและมีการประชาสัมพันธ์ด้าน การศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7.	ครูผู้สอนมีการดูแลเด็กและให้บริการแก่ผู้ปกครอง เด็กด้วยความเต็มใจ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8.	ครูผู้สอนเด็กทุกคนมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ ที่	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย					
1.	มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาได้อย่างเหมาะสมกับวัย ของเด็ก	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	มีการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาเด็กปฐมวัยครบทุก ด้าน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	มีจำนวนครูที่เหมาะสมกับจำนวนเด็กที่อยู่ในความดูแล	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัด กิจกรรมต่างๆ ของศูนย์เด็กเล็ก	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.	มีการจัดประสบการณ์ให้เด็กมีความพร้อมที่จะเรียนต่อ ชั้นที่สูงขึ้น	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมศิลปะ กีฬา ดนตรี และการ แสดง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7.	มีหลักสูตรที่เน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้แก่เด็ก	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8.	มีการจัดหลักสูตรที่เหมาะสมกับพื้นฐานของเด็ก	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ข้อ ที่	คำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	ด้านความปลอดภัย					
1.	มีการจัดห้องพยาบาลและมีครูพยาบาลคอยดูแลนักเรียนตลอดเวลา	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2.	มีการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยให้เด็กอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
3.	มีระบบข้อมูลเกี่ยวกับหมายเลขโทรศัพท์และชื่อของบุคคลสถานที่ติดต่อของผู้ปกครองกรณีที่เกิดปัญหาแจ้งผู้ปกครองได้รวดเร็วถูกต้อง	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4.	ครูและบุคลากรภายในศูนย์ฯ มีส่วนร่วมในการดูแลเด็กขณะเล่นภายในสนามเด็กเล่น	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5.	สถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมและไม่อยู่ในเขตพื้นที่เสี่ยงอันตราย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6.	มีการกำหนดมาตรการป้องกันอัคคีภัยและอุบัติเหตุต่าง ๆ ที่อาจเกิดกับตัวอาคารอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
7.	มีการจัดบริเวณทางเข้า-ออก จากตัวอาคารอย่างเหมาะสม สามารถเคลื่อนย้ายเด็กออกจากตัวอาคารเมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
8.	มีการจัดให้มีประกันอุบัติเหตุสำหรับเด็กทุกคน	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
9.	มีการจัดสถานที่ให้เด็กเล่น และพักผ่อนอย่างเป็นธรรมชาติ และปลอดภัย	+1	+1	+1	1	ใช้ได้

ภาคผนวก จ
ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	181.7333	598.2713	.6233	.9683
A2	181.8000	600.9931	.4752	.9688
A3	181.4667	608.7402	.3425	.9691
A4	181.7667	605.0816	.3124	.9695
A5	181.7667	600.3230	.5412	.9685
A6	181.8333	586.6264	.7496	.9677
A7	181.7333	592.2713	.6371	.9682
A8	181.6333	597.5506	.5662	.9684
A9	181.7333	591.0299	.6997	.9679
A10	181.9000	603.6793	.3430	.9694
B1	181.5333	586.6713	.7134	.9679
B2	181.9333	592.2713	.6371	.9682
B3	181.6667	598.7126	.6224	.9683
B4	181.9667	594.2402	.6081	.9683
B5	181.8000	593.5448	.5536	.9686
B6	181.5333	597.2230	.6196	.9683
B7	181.5667	600.0471	.5490	.9685
B8	181.5333	591.7057	.6899	.9680
B9	181.7333	585.5126	.7986	.9675
B10	181.9333	589.5816	.7011	.9679
C1	181.7333	592.8920	.6534	.9681
C2	181.5333	586.4644	.8679	.9674
C3	181.5667	602.8747	.4699	.9688
C4	181.7333	589.4437	.6466	.9682
C5	181.9667	587.5506	.7367	.9678
C6	181.5667	587.5644	.6996	.9679
C7	181.6667	583.3333	.7601	.9677

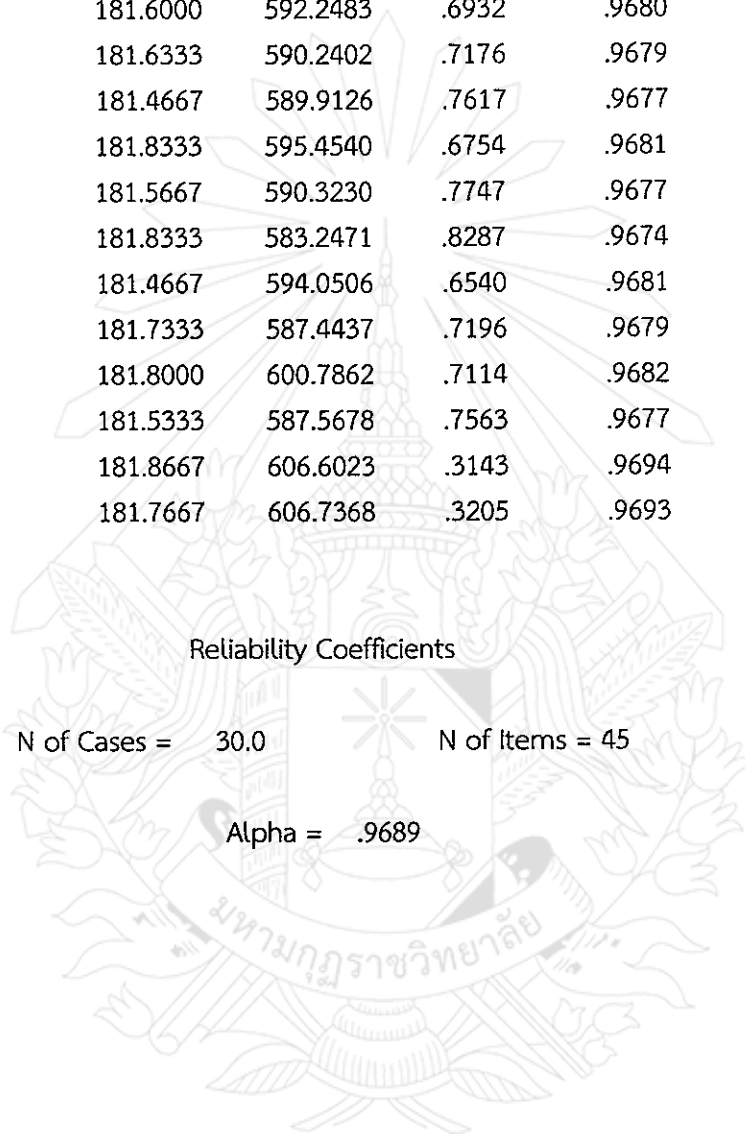
C8	181.9333	578.0644	.8088	.9674
D1	181.7333	598.6851	.6598	.9682
D2	181.5333	596.6713	.6349	.9682
D3	181.7333	587.1678	.5880	.9685
D4	181.6667	592.5747	.6378	.9682
D5	181.6333	591.6885	.6212	.9683
D6	181.6000	592.2483	.6932	.9680
D7	181.6333	590.2402	.7176	.9679
D8	181.4667	589.9126	.7617	.9677
E1	181.8333	595.4540	.6754	.9681
E2	181.5667	590.3230	.7747	.9677
E3	181.8333	583.2471	.8287	.9674
E4	181.4667	594.0506	.6540	.9681
E5	181.7333	587.4437	.7196	.9679
E6	181.8000	600.7862	.7114	.9682
E7	181.5333	587.5678	.7563	.9677
E8	181.8667	606.6023	.3143	.9694
E9	181.7667	606.7368	.3205	.9693

Reliability Coefficients

N of Cases = 30.0

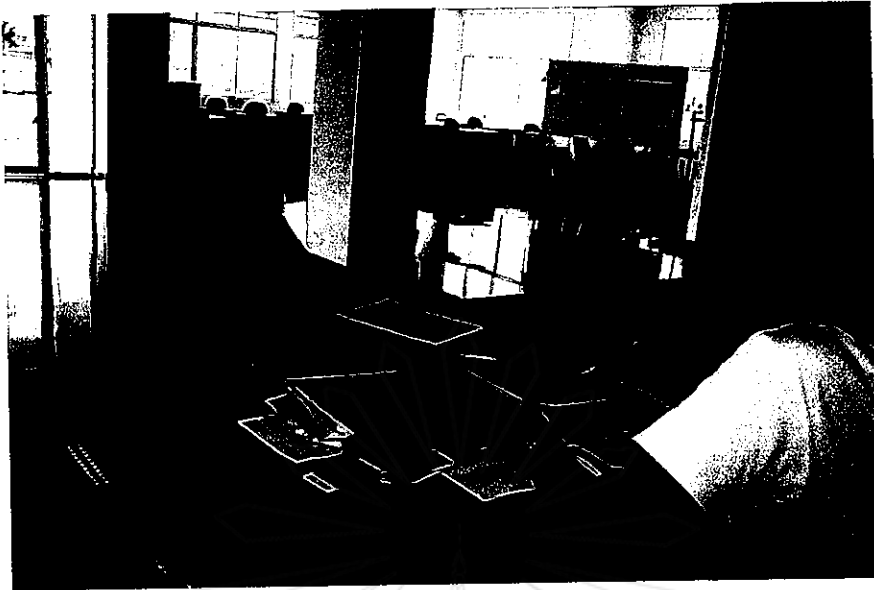
N of Items = 45

Alpha = .9689

ภาคผนวก ฉ
รูปลงพื้นที่สัมภาษณ์

การสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล
วัน เดือน ปีเกิด
สถานที่เกิด
สถานที่อยู่ปัจจุบัน

นางสมปอง เกษประดิษฐ์
25 เมษายน 2508
อำเภอฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
บ้านเลขที่ 109 หมู่ที่ 7 ตำบลหนองน้ำใหญ่
อำเภอฝักไถ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การศึกษา
พ.ศ. 2542

ปริญญาตรี คณะศิลปศาสตร์ สาขาการจัดการทั่วไป
(บัญชี) สถาบันราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัจจุบัน

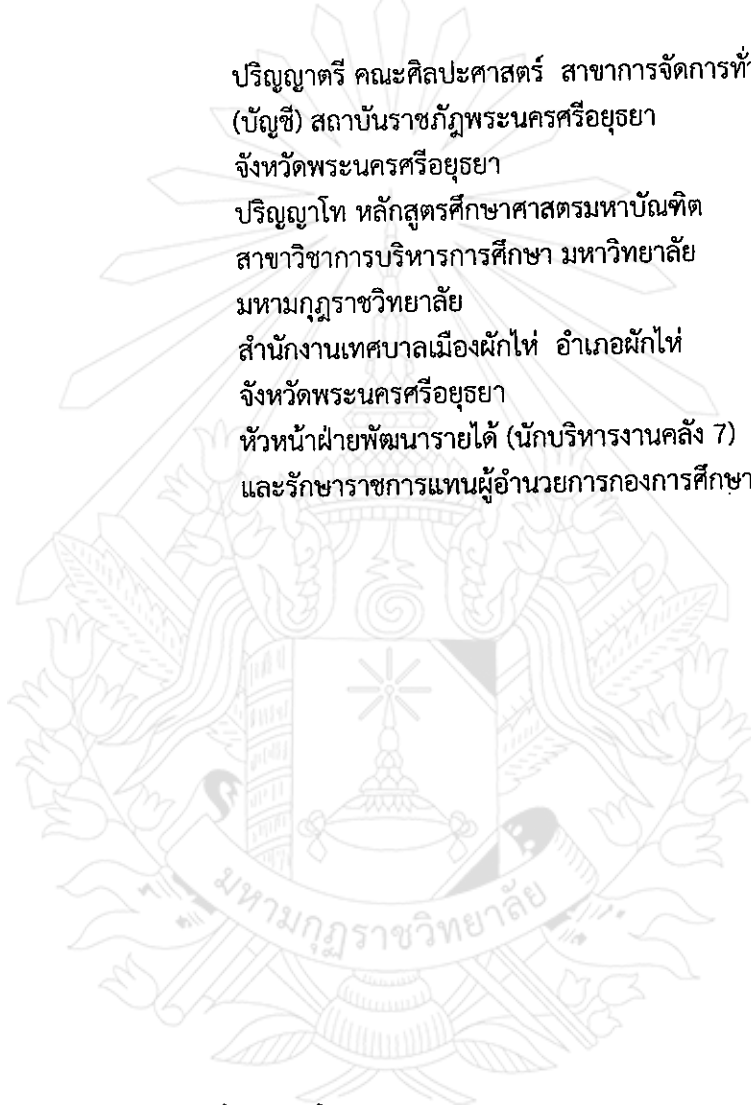
ปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย

สถานที่ทำงาน

สำนักงานเทศบาลเมืองฝักไถ่ อำเภอฝักไถ่
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตำแหน่ง

หัวหน้าฝ่ายพัฒนารายได้ (นักบริหารงานคลัง 7)
และรักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองการศึกษา

สิ่งพิมพ์นี้เป็นสมบัติของห้องสมุด มจร.

ผู้ใดพบอยู่ในที่อื่นไม่สมควร

ไปรศรนำมาส่งที่แผนกห้องสมุดด้วย ขอขอบคุณ